

АТ „ОТП БАНК”

Річний фінансовий звіт

за 2009 рік

м. Київ

Зміст

Висновок незалежних аудиторів	1
Загальна інформація про діяльність банку	7
БАЛАНС АТ „ОТП БАНК” за станом на кінець дня 31 грудня 2009 року	23
Примітка 1: Облікова політика.	30
Примітка 1.1. Основна діяльність.	30
Примітка 1.2. Основи облікової політики та складання звітності.	35
Примітка 1.3. Консолідована фінансова звітність.	45
Примітка 1.5. Торгові цінні папери.	46
Примітка 1.6. Кредити та заборгованість клієнтів.	46
Примітка 1.7. Цінні папери у портфелі банку на продаж.	49
Примітка 1.8. Цінні папери у портфелі банку до погашення.	52
Примітка 1.9. Інвестиційна нерухомість.	52
Примітка 1.10. Основні засоби.	53
Примітка 1.11. Нематеріальні активи.	54
Примітка 1.12. Оперативний лізинг (оренда).	54
Примітка 1.13. Фінансовий лізинг (оренда).	54
Примітка 1.15. Припинена діяльність.	55
Примітка 1.16. Похідні фінансові інструменти.	55
Примітка 1.17. Податок на прибуток.	56
Примітка 1.18. Власні акції, викуплені в акціонерів.	57
Примітка 1.19. Доходи та витрати.	57
Примітка 1.20. Іноземна валюта.	62
Примітка 1.21. Взаємозалік статей активів і зобов'язань.	63
Примітка 1.22. Звітність за сегментами.	63
Примітка 1.23. Ефект змін в обліковій політиці та виправлення суттєвих помилок.	64
Примітка 2: Економічне середовище, в умовах якого банк здійснює свою діяльність.	66
Примітка 3: Перехід на нові та переглянуті стандарти та тлумачення, що забезпечують контекст, у якому слід читати стандарти.	70
Примітка 4: Грошові кошти та їх еквіваленти.	74
Таблиця 4.1. Грошові кошти та їх еквіваленти.	74
Примітка 5: Кошти в інших банках.	74
Таблиця 5.1. Кошти в інших банках.	75
Таблиця 5.2. Аналіз кредитної якості коштів в інших банках за звітний рік.	75
Таблиця 5.3. Аналіз кредитної якості коштів в інших банках за попередній рік.	75
Таблиця 5.4. Аналіз зміни резерву під знецінення коштів в інших банках.	76
Примітка 6: Кредити та заборгованість клієнтів.	76
Таблиця 6.1. Кредити та заборгованість клієнтів.	76
Таблиця 6.2. Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за звітний рік.	78
Таблиця 6.3. Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за попередній рік.	78
Таблиця 6.4. Структура кредитів за видами економічної діяльності.	79
Таблиця 6.5. Інформація стосовно забезпечення кредитів за звітний рік.	79
Таблиця 6.6. Інформація стосовно застави, що отримана як забезпечення кредиту, за попередній рік.	80
Таблиця 6.7. Аналіз кредитної якості кредитів за звітний рік.	81
Таблиця 6.8. Аналіз кредитної якості кредитів за попередній рік.	82
Таблиця 6.9. Справедлива вартість забезпечення за простроченими, але незнеціненими кредитами, та індивідуально знеціненими кредитами, які оцінені на індивідуальній основі, за звітний рік.	83
Таблиця 6.10. Справедлива вартість забезпечення за простроченими, але незнеціненими кредитами та знеціненими кредитами, які оцінені на індивідуальній основі, за попередній рік.	84
Примітка 7: Цінні папери у портфелі банку на продаж.	87
Таблиця 7.1. Цінні папери у портфелі банку на продаж.	87

Таблиця 7.2.1. Аналіз кредитної якості боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж за звітний рік	87
Таблиця 7.2.2 Аналіз кредитної якості боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж за попередній рік.....	88
Таблиця 7.3. Зміни в портфелі цінних паперів банку на продаж	88
Таблиця 7.4. Основні пайові цінні папери в портфелі банку на продаж	89
Примітка 8: Цінні папери в портфелі банку до погашення.....	89
Таблиця 8.1. Рух цінних паперів у портфелі банку до погашення	89
Примітка 9: Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії.	89
Таблиця 9.1. Інвестиції в асоційовані компанії.....	90
Таблиця 9.2. Інвестиції в дочірні компанії	90
Примітка 10: Інвестиційна нерухомість.....	91
Таблиця 10.1. Інвестиційна нерухомість, оцінена за методом собівартості	91
Примітка 11: Основні засоби та нематеріальні активи.....	92
Таблиця 11.1. Основні засоби та нематеріальні активи.....	92
Примітка 12: Інші фінансові активи.....	95
Таблиця 12.1. Інші фінансові активи.....	95
Таблиця 12.2. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за звітний рік	96
Таблиця 12.3 Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за попередній рік	96
Таблиця 12.4. Аналіз кредитної якості іншої фінансової дебіторської заборгованості за звітний рік.....	97
Таблиця 12.5 Аналіз кредитної якості іншої фінансової дебіторської заборгованості за попередній рік.....	98
Примітка 13: Інші активи.	99
Примітка 14: Кошти банків.	100
Примітка 15: Кошти клієнтів.	100
Таблиця 15.1. Кошти клієнтів	100
Таблиця 15.2. Розподіл коштів клієнтів за видами економічної діяльності.....	100
Примітка 16: Боргові цінні папери, емітовані банком.....	101
Таблиця 16.1. Боргові цінні папери, емітовані банком.....	101
Таблиця 16.2. Справедлива вартість боргових цінних паперів, емітованих банком	101
Примітка 17: Інші залучені кошти.....	102
Таблиця 17.1. Інші залучені кошти	102
Примітка 18: Резерви за зобов'язаннями.....	102
Таблиця 18.1. Резерви за зобов'язаннями за звітний рік.....	102
Таблиця 18.2 Резерви за зобов'язаннями за попередній рік.....	102
Примітка 19: Інші фінансові зобов'язання.	103
Таблиця 19.1. Інші фінансові зобов'язання	103
Примітка 20: Інші зобов'язання.	103
Таблиця 20.1. Інші зобов'язання.....	103
Примітка 21: Субординований борг.....	104
Таблиця 21.1. Субординований борг за звітний рік	104
Таблиця 21.2. Субординований борг за попередній рік	105
Примітка 22: Статутний капітал.	106
Примітка 23: Резервні та інші фонди банку.	107
Примітка 24: Процентні доходи та витрати.....	109
Примітка 25: Комісійні доходи та витрати.....	109
Примітка 26: Інші операційні доходи.	110
Примітка 27: Адміністративні та інші операційні витрати.....	110
Примітка 28: Витрати на податок на прибуток.	111
Таблиця 28.1. Витрати на сплату податку на прибуток.....	111

Таблиця 28.2. Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за звітний рік.....	111
Таблиця 28.3 Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за попередній рік.....	112
Примітка 29: Прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію.....	112
Таблиця 29.1. Чистий та скоригований прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію.....	112
Примітка 30: Дивіденди.....	113
Примітка 31: Звітні сегменти.....	114
Таблиця 31.1. Інформація за основними сегментами банківської діяльності в розрізі контрагентів сегмента за звітний рік.....	114
Таблиця 31.2. Інформація стосовно характеру доходів і витрат звітних сегментів за звітний рік.....	114
Таблиця 31.3. Активи та зобов'язання звітних сегментів за звітний рік.....	115
Таблиця 31.4. Інформація за основними сегментами банківської діяльності в розрізі контрагентів сегмента за попередній рік.....	116
Таблиця 31.5. Інформація стосовно характеру доходів і витрат звітних сегментів за попередній рік.....	116
Таблиця 31.6. Активи та зобов'язання звітних сегментів за попередній рік.....	117
Примітка 32: Управління фінансовими ризиками.....	118
Таблиця 32.1. Аналіз валютного ризику.....	122
Таблиця 32.2. Зміна фінансового результату та власного капіталу в результаті можливих змін обмінних курсів, що встановлені на звітну дату, якщо всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими.....	123
Таблиця 32.3. Зміна фінансового результату та власного капіталу в результаті можливих змін обмінного курсу, що встановлений як середньозважений валютний курс, за умови, що всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими.....	123
Таблиця 32.4. Загальний аналіз відсоткового ризику.....	124
Таблиця 32.5. Моніторинг процентних ставок за фінансовими інструментами.....	126
Таблиця 32.6. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за звітний рік.....	127
Таблиця 32.7. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за попередній рік.....	128
Таблиця 32.8. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за звітний рік.....	131
Таблиця 32.9. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за попередній рік.....	131
Таблиця 32.10. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за звітний рік.....	132
Таблиця 32.11. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за попередній рік.....	132
Примітка 33: Управління капіталом.....	133
Таблиця 33.1. Структура регулятивного капіталу.....	134
Таблиця 33.2. Структура капіталу банку, що розраховується на основі Базельської угоди про капітал.....	135
Примітка 34: Потенційні зобов'язання банку.....	135
Таблиця 34.1. Майбутні мінімальні орендні платежі за невідмовною орендою.....	136
Таблиця 34.2. Структура зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням.....	136
Таблиця 34.3. Активи, надані в заставу.....	136
Примітка 35: Справедлива вартість фінансових інструментів.....	137
Примітка 36: Операції з пов'язаними особами.....	137
Таблиця 36.1. Залишки за операціями з пов'язаними особами за станом на кінець дня 31 грудня звітного року.....	138
Таблиця 36.2. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за звітний рік.....	138

Таблиця 36.3. Інші права та зобов'язання за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець дня 31 грудня звітного року	139
Таблиця 36.4. Кредити, що надані пов'язаним особам та погашені пов'язаними особами протягом звітного року.....	140
Таблиця 36.5. Залишки за операціями з пов'язаними особами за станом на кінець дня 31 грудня попереднього року	140
Таблиця 36.6. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за попередній рік ..	141
Таблиця 36.7. Інші права та зобов'язання за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець дня 31 грудня попереднього року.....	142
Таблиця 36.8. Кредити, що надані пов'язаним особам та погашені пов'язаними особами протягом попереднього року	142
Таблиця 36.9. Виплати провідному управлінському персоналу	142
Примітка 37: Основні дочірні та асоційовані компанії.	143
Примітка 38: Операції довірчого управління.	143
Примітка 39: Події після дати балансу.	144
Примітка 40: Інформація про аудитора (аудиторську фірму) та висновок проведеного аудиту. ...	144

РСМ АПІК

РСМ АПІК
Україна, 03151 Київ, вул. Демидова, 30/19
Тел/Факс: 880 (44) 501 50 34
www.otpbank.com.ua

ВИСНОВОК НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

Акціонерам та Правлінню АТ «ОТП Банк»

ВИСНОВОК ЩОДО ФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ

Ми провели аудиторську перевірку фінансових звітів Публічного акціонерного товариства «ОТП Банк» (далі – Банк), що додаються та включають загальну інформацію про діяльність Банку, баланс станом на 31 грудня 2009 року, звіт про фінансові результати, звіт про сукупні прибутки та збитки, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал за рік, що минув на зазначену дату, та примітки до звітності.

Відповідальність управлінського персоналу

Управлінський персонал несе відповідальність за підготовку та достовірне представлення цих фінансових звітів у відповідності до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Відповідальність управлінського персоналу охоплює: розробку, впровадження та використання внутрішнього контролю стосовно підготовки та достовірного представлення фінансових звітів, які не містять суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилок; вибір та застосування відповідної облікової політики, а також облікових оцінок, які відповідають обставинам.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є надання висновку щодо цих фінансових звітів на основі результатів нашої аудиторської перевірки. Ми провели аудиторську перевірку у відповідності до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання етичних вимог, а також планування й виконання аудиторської перевірки для отримання достатньої впевненості, що фінансові звіти не містять суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур задля отримання аудиторських доказів стосовно сум та розкриттів у фінансових звітах. Вибір процедур залежить від судження аудитора. До таких процедур входить і оцінка ризиків суттєвих викривлень фінансових звітів внаслідок шахрайства або помилок. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються підготовки та достовірності представлення фінансових звітів, з метою розробки аудиторських

РСМ! АПІК

процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит включає також оцінку відповідності використаної облікової політики, прийнятність облікових оцінок, зроблених управлінським персоналом, та загального представлення фінансових звітів.

Ми вважаємо, що отримали достатні та відповідні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Висновок

По результатах аудиторської перевірки були зроблені зауваження стосовно суми резервів для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями Банку, що створюються згідно з вимогами постанови Правління Національного банку України №279 від 06.07.2000 «Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків» (надалі – Постанова № 279), інформація щодо якої розкрита в примітці 5 «Кошти в інших банках» та примітці 6 «Кредити та заборгованість клієнтів».

Згідно п.7.2. Постанови № 279 вартість предмета застави визначається банками за ринковою вартістю. В зв'язку з тим, що станом на 31 грудня 2009 року активний ринок нерухомості відсутній, а існуючі стандарти та правила оцінки майна не містять алгоритму визначення ринкової вартості в умовах кризових явищ, фактично, при визначенні вартості заставного майна застосовується оціночна вартість, яка в більшій мірі спирається на професійну думку фахівців з оцінки, ніж на ринкові фактори. Розмір сформованих резервів під кредитні ризики зазнає суттєвого впливу від застосування оціночної вартості заставного майна в умовах існування кризових явищ.

На нашу думку, за винятком впливу на фінансові звіти питань, про які йдеться у попередніх параграфах, фінансові звіти представляють достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2009 року, його фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що минув на зазначену дату, у відповідності до вимог Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та законів України.

Пояснювальний параграф

Не роблячи додаткових обмежень, ми звертаємо увагу на наявність значної невизначеності, результат якої залежить від майбутніх подій, що не є під безпосереднім контролем Банку, але які можуть впливати на його фінансові звіти. Зазначена невизначеність – це проблема, обумовлена тим, що банківська система України знаходиться під негативним впливом фінансово-економічної кризи, що значною мірою пов'язано з погіршенням фінансового стану позичальників та смієнтів цінних паперів, обмеженням обсягів банківських операцій та іншими об'єктивними причинами.

РСМ: АПІК

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ ЗГІДНО ВИМОГ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ
 (Постанова Правління Національного банку України від 9 вересня 2003 року за № 389).

Відповідність обсягу активів та зобов'язань Банку за строками погашення встановлювалась на підставі аналізу статистичної форми № 631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками погашення», затвердженої постановою Правління Національного банку України від 19.03.2003 року № 124, з урахуванням коригуючих проведок за 2009 рік. В частині фінансових активів і зобов'язань вона достовірно відображена Банком у примітці 32 «Управління фінансовими ризиками» (таблиця 32.10 «Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за звітний рік»). Станом на кінець дня 31 грудня 2009 року невідповідність між фінансовими активами та зобов'язаннями Банку в окремих часових інтервалах становить: до одного місяця - негативна в розмірі 4.5% фінансових активів Банку; від 1 до 3 місяців - позитивна в розмірі 7.1% фінансових активів Банку; від 3 до 12 місяців - позитивна в розмірі 2.3% фінансових активів Банку; від 12 місяців до 5 років - негативна в розмірі 37.6% фінансових активів Банку; понад 5 років - позитивна в розмірі 39.5% фінансових активів Банку. Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня 2009 року є позитивним в розмірі 6.8% фінансових активів Банку та знаходиться в межах, що рекомендуються Національним банком України, або 66.7% фактично сплаченого зареєстрованого статутного капіталу.

Якість управління активами та пасивами протягом звітного року дозволяла забезпечувати Банку необхідний рівень ліквідності, про що свідчить дотримання Банком відповідних нормативів. Протягом 2009 року у зв'язку з негативним впливом фінансово-економічної кризи на банківську систему України Банк з метою зменшення цього впливу при управлінні активами та пасивами керувався обмеженнями та запроваджував додаткові заходи для забезпечення стабільності роботи Банку та захисту інтересів вкладників та інших кредиторів згідно вимог постанов Правління Національного банку України, а саме: №413 від 04.12.2008 року «Про окремі питання діяльності банків», №49 від 05.02.2009 року «Про окремі питання діяльності банків» (надалі - Постанова №49), постанови №421 від 22.07.2009 року «Про окремі питання діяльності банків в період фінансово-економічної кризи», №650 від 03.11.2009 року «Про стимулювання кредитування економіки України» (надалі - Постанова №650). Протягом року Банк не потребував рефінансування з боку Національного банку України та не допускав прострочення погашення за власними зобов'язаннями.

Достатність резервів та капіталу Банку обумовлена якістю його активів.

Інформація щодо якості кредитного портфеля Банку станом на 31 грудня 2009 року наведена у примітці 5 «Кошти в інших банках», примітці 6 «Кредити та заборгованість клієнтів», примітці 18 «Резерви за зобов'язаннями». Інформація стосовно класифікації кредитних операцій та рівня формування резервів відображає оцінку якості кредитного портфеля управлінським персоналом Банку, яка здійснена на підставі внутрішніх положень Банку, розроблених виходячи з вимог Національного банку України щодо оцінки фінансового стану позичальників та обслуговування ними боргу, з урахуванням накопиченого Банком досвіду з кредитного обслуговування фізичних та юридичних осіб. На думку Аудиторської фірми, в економічних умовах, що склалися, достатність

РСМ: АПІК

сформованих резервів за кредитними операціями фізичних та юридичних осіб обумовлюється в першу чергу станом обслуговування кредитних операцій, а також перспективами погашення боргу, в тому числі за рахунок реалізації заставного майна. Слід зазначити, що у зв'язку з урахуванням наявної невизначеності щодо можливої вартості реалізації заставного нерухомого майна, кількісна оцінка необхідної суми доформування резерву під кредитні ризики залежатиме від застосованих припущень щодо поведінки ринкових цін на нерухомість. З урахуванням вищенаведеного, на думку Аудиторської фірми, Банк може потребувати додаткового формування резервів найближчою перспективою, з метою зменшення кредитного ризику.

Інформація щодо якості портфеля цінних паперів розкрита в примітці 7 «Цінні папери у портфелі банку на продаж» (таблиця 7.2.1 «Аналіз кредитної якості боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж за звітний рік» та 7.4 «Основні пайові цінні папери в портфелі банку на продаж»), згідно до яких сформована відповідна сума резерву.

Інформація щодо стану дебіторської заборгованості розкрита у примітці 12 «Інші фінансові активи» та примітці 13 «Інші активи». Стан дебіторської заборгованості визначений Банком згідно нормативних вимог Національного банку України та внутрішніх положень Банку, згідно до яких сформована відповідна сума резерву.

Інформація щодо формування капіталу Банку, фондів та резервів (крім резервів під кредитні ризики та операції з цінними паперами, резервів під дебіторську заборгованість) розкрита Банком у примітках 22 «Статутний капітал», 23 «Резервні та інші фонди банку», 33 «Управління капіталом». Формування капіталу Банку, фондів та резервів відбувається, в цілому, у відповідності з вимогами нормативно-правових актів Національного банку України. Банком протягом звітного року не порушувались нормативи адекватності регулятивного капіталу та норматив співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів, які встановлені постановою Правління Національного банку України №368 від 28.08.2001 «Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні» (надалі – Постанова №368).

Операції з пов'язаними особами розкриті в примітці 36 «Операції з пов'язаними особами». Ці операції здійснювались Банком відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України.

Системи управління ризиками Банку, в цілому є адекватними. Істотними ризиками в Банку є кредитний ризик, валютний ризик, ризик ліквідності та операційний. Системи управління кредитним ризиком потребують удосконалення в частині оцінки фінансового стану клієнтів. Стосовно валютного ризику зазначаємо, що станом на 31 грудня 2009 року Банком порушувались ліміти відкритої валютної позиції. Згідно Угоди №12, укладеної з Національним банком України, Банк має поступово привести розмір загальної довгої відкритої валютної позиції до його нормативного значення в строк до 01 червня 2010 року. Інформація стосовно ризику ліквідності зазначена вище. Системи управління операційним ризиком потребують удосконалення в частині роботи інформаційних систем.

Інформація щодо оцінки ризику банківських операцій розкрита в загальній інформації про діяльність Банку та в примітці 32 «Управління фінансовими ризиками» (таблиці

PCM. АПіК

32.1 «Аналіз валютного ризику», 32.4 «Загальний аналіз відсоткового ризику», 32.6 «Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за звітний рік», 32.10 «Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за звітний рік», а також у примітці 34 «Потенційні зобов'язання банку».

Бухгалтерський облік, в цілому, є адекватним вимогам нормативно-правових актів Національного банку України. З огляду на існуючі в Банку інформаційні технології, порядок складання статистичної та фінансової звітності ускладнюється, що може призводити до операційних помилок. На виконання вимог постанов Правління Національного банку України №481 від 27.12.2007 «Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України» та №255 від 18.06.2003 «Про затвердження Правил бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України» Банк здійснює роботу із застосування ефективної ставки відсотку для визначення амортизованої собівартості фінансових інструментів, яка потребує подальшого розвитку. *Процедури внутрішнього аудиту та заходів контролю* Банку, в цілому, адекватні вимогам нормативно-правових актів Національного банку України та мають бути посилені за напрямками обмежень та зауважень, зазначених в цьому висновку.

ВИСНОВОК ЩОДО ВИМОГ РІШЕННЯ ДКЦПФР ВІД 19.12.2006 РОКУ ЗА №1528

На нашу думку, інформація за видами активів, про зобов'язання та про власний капітал розкрито у фінансових звітах Банку відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та чинного законодавства України, за виключенням впливу на них обмежень, про які йдеться в цьому висновку.

Вартість чистих активів відповідає вимогам законодавства.

Статутний капітал Банку сплачений у встановлені законодавством терміни (повністю).

Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку не визначені вимоги щодо ліквідності банків.

Станом на 31 грудня 2009 року в обігу не перебувають випущені Банком цінні папери, які повинні мати забезпечення відповідно до вимог законодавства України.

Протягом 2009 року Банк не здійснював випуску іпотечних облігацій, які повинні мати іпотечне покриття відповідно до Закону України «Про іпотечні облігації».

Інформацію щодо обсягу чистого збитку розкрито Банком у Звіті про фінансові результати.

Станом на 31 грудня 2009 року Банк має зобов'язання перед власниками ощадних (депозитних) сертифікатів (термін погашення, який минув) на суму 7.0 тис. грн., оскільки власники не звернулися до Банку з вимогою про таке погашення.

РСМ АПІК

Станом на 31 грудня 2009 року Банк не має в управлінні активів недержавних пенсійних фондів.

Інформація про дії, які можуть вплинути на фінансово-господарський стан емітента та призвести до значної зміни вартості його цінних паперів, визначені частиною першою статті 41 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», розкриті в загальній інформації про діяльність Банку.

Президент фірми

Т. Сергатович

Сертифікований аудитор
Сертифікат аудитора банків №0021
Свідоцтво НБУ №0000012
від 30.08.2007 р.

23 квітня 2010 року
м. Київ, вул. Донецька, 37/19

Загальна інформація про діяльність банку

07 листопада 2006 року до державного реєстру банків здійснено запис про реєстрацію нової редакції статуту Закритого акціонерного товариства „ОТП Банк” у зв’язку зі зміною назви банку з Акціонерний комерційний банк „Райффайзенбанк Україна” на Закрите акціонерне товариство „ОТП Банк”.

Дана подія відбулась після завершення процедури придбання Відкритим Акціонерним Товариством „Центральна Ощадна каса і Комерційний Банк” (Угорщина) Акціонерного комерційного банку „Райффайзенбанк Україна”, що був створений на підставі Договору про створення та діяльність Акціонерного комерційного банку „Райффайзенбанк Україна” від 13 листопада 1997 року та рішення Установчих зборів банку від 28 листопада 1997 року.

На виконання вимог Закону України „Про акціонерні товариства” від 17.09.2008 року №514-VI та у відповідності з рішенням Загальних зборів акціонерів Закрите акціонерне товариство „ОТП Банк” змінило своє найменування на Публічне акціонерне товариство „ОТП Банк”.

З 30 червня 2009 року повне найменування банку виглядає наступним чином:

- українською мовою – Публічне акціонерне товариство „ОТП Банк”,
- англійською мовою – Public Joint-Stock Company OTP Bank,
- російською мовою – Публичное акционерное общество „ОТП Банк”,

скорочене найменування:

- українською мовою – АТ „ОТП Банк”,
- англійською мовою – OTP Bank JSC,
- російською мовою – АО „ОТП Банк”.

Місцезнаходження банку – м.Київ, вул. Жилянська, 43. Країна реєстрації – Україна.

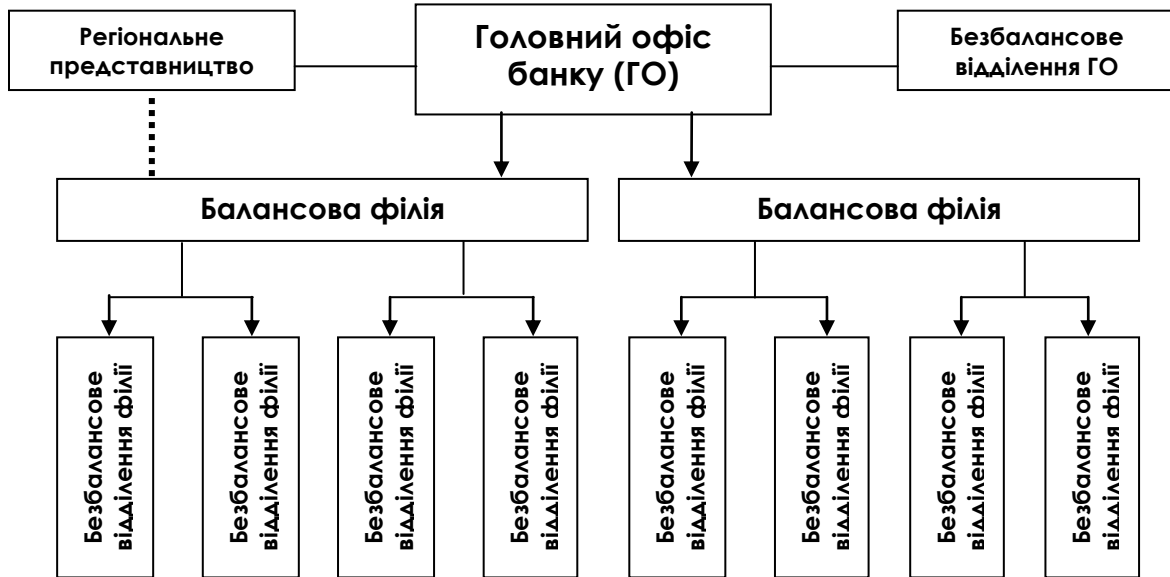
Зміну найменування здійснено у зв’язку з тим, що 29 квітня 2009 року набув чинності Закон України „Про акціонерні товариства”, що передбачає існування акціонерних товариств лише двох типів: приватних і публічних. Перехідні положення цього Закону зобов’язують усі акціонерні товариства, у тому числі банки, провести відповідні зміни протягом двох років з моменту набуття його чинності (тобто не пізніше 29 квітня 2011 року). Водночас інший чинний нормативно-правовий акт – Закон України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо форми створення банків та розміру статутного капіталу” №133-V від 14 вересня 2006 року – зобов’язує банки, зареєстровані у формі закритого акціонерного товариства або товариства з обмеженою відповідальністю, до 4 жовтня 2009 року реорганізуватися у відкриті акціонерні товариства. З огляду на це Національний банк України рекомендував банкам одразу переходити до нової організаційно-правової форми – публічних акціонерних товариств.

Станом на кінець 2009 року АТ „ОТП Банк” обслуговувало понад 300 тисяч клієнтів, мережа банку складалася з 204 відділень (у т.ч. 16 регіональних) та 2 представництв, розташованих на території України.

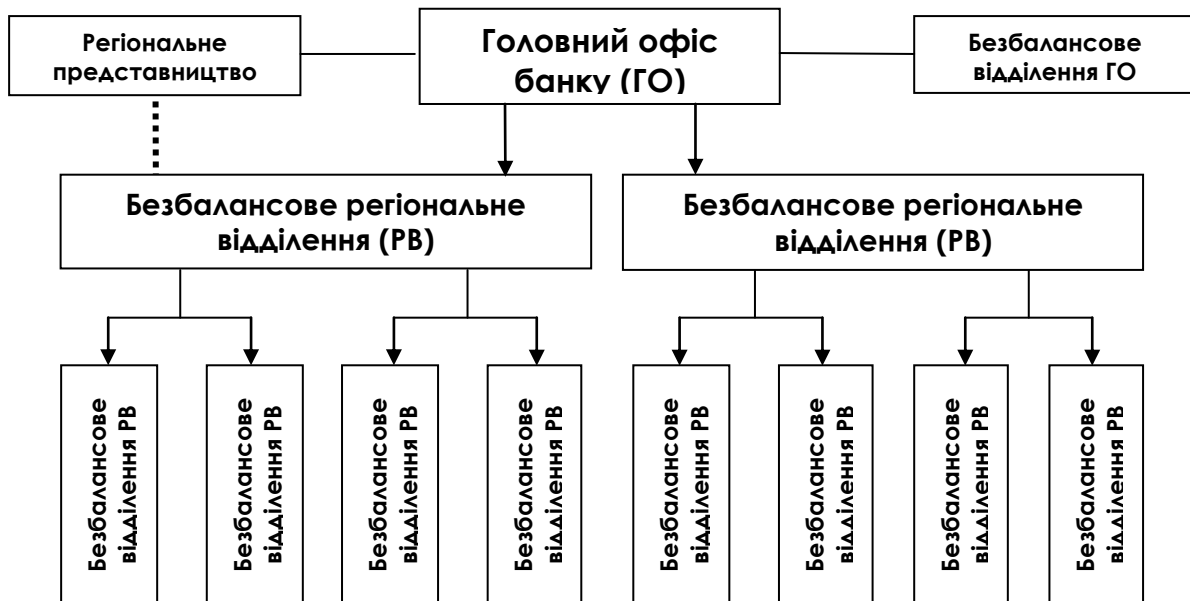
Протягом 2009 року регіональна організаційна структура банку зазнала суттєвих змін внаслідок оптимізації та централізації. АТ „ОТП Банк” завершило процес створення централізованої бухгалтерської служби з метою оптимізації обліку і контролю господарських операцій та інвестицій. В результаті реалізації проекту усі філії банку, які раніше мали власний баланс,

шляхом припинення діяльності та відкриття на їх базі регіональних відділень були переведені на баланс та МФО Головного офісу разом з усіма існуючими безбалансовими відділеннями.

Якщо до початку процесу централізації регіональна організаційна структура банку мала наступний вигляд (див. схему):

то після його завершення вона набула існуючої форми (див. схему):

Крім того, з метою розширення та оптимізації власної мережі АТ „ОТП Банк” у 2009 році відкрив в Україні 4 нових безбалансових відділення та закрити 3 безбалансових відділення, які раніше існували. Також у 2009 році було припинено 16 регіональних представництв банку.

Інформація про утворення та припинення філій, відділень та представництв банку наведена в примітці 1.1 „Загальна інформація про діяльність банку” примітки 1 „Облікова політика”.

У своїй діяльності банк керується Законом України „Про банки та банківську діяльність”, Законом України „Про господарські товариства”, Законом України „Про цінні папери та фондову біржу”, Законом України „Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні”, іншим чинним законодавством України. Банк виконує вимоги

нормативно-правових актів Національного банку України, користується єдиними правилами бухгалтерського обліку в банках на базі комплексної автоматизації і комп'ютеризації, подає Національному банку України звітність та інформацію в установлених останнім формам і обсягах.

Звіт, що надається, стосується періоду 2009 року, тобто з 01 січня по 31 грудня 2009 року. Річний фінансовий звіт складено в тисячах гривень на базі зведеної звітності банку на кінець дня 31 грудня 2009 року. Валюта звітності – гривня. Одиниця виміру – тис.грн.

Бачення. Місія. Мета діяльності.

Закрите акціонерне товариство „ОТП Банк” є дочірньою структурою Відкритого Акціонерного Товариства „Центральна Ощадна каса і Комерційний Банк” – найбільшого банку в Угорщині, що має долю ринку понад 20%. АТ „ОТП Банк” є одним з лідерів вітчизняного банківського сектору, що за основними фінансовими показниками входить у першу десятку банків країни. Це універсальний банк, який

- встановлює довгострокові взаємовигідні відносини з клієнтами;
- надає повний спектр фінансових послуг найвищої якості корпоративним і приватним клієнтам, представникам малого та середнього бізнесу;
- демонструє високі стандарти професіоналізму та інноваційності;
- як дочірня структура Відкритого Акціонерного Товариства „Центральна Ощадна каса і Комерційний Банк” (Угорщина) тісно співпрацює з материнським банком та іншими членами фінансової групи;
- заохочує креативність та ініціативність співробітників, створює умови для найбільш повного розкриття їхнього потенціалу.

Метою діяльності банку є надання повного кола банківських послуг в рамках банківської ліцензії, наданої Національним банком України, високоякісне обслуговування клієнтів та одержання прибутку в інтересах акціонерів.

Операції банку.

На підставі ліцензії Національного банку України „ОТП Банк” здійснює наступні банківські операції:

- 1) приймання вкладів (депозитів) від юридичних і фізичних осіб;
- 2) відкриття та ведення поточних рахунків клієнтів і банків-кореспондентів, у тому числі переказ грошових коштів з цих рахунків за допомогою платіжних інструментів та зарахування коштів на них;
- 3) розміщення залучених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик.

За наявності банківської ліцензії Банк має право без отримання письмового дозволу здійснювати такі операції та угоди:

- 4) надання гарантій і поручительств та інших зобов'язань від третіх осіб, які передбачають їх виконання у грошовій формі;
- 5) придбання права вимоги на виконання зобов'язань в грошовій формі за поставленні товари чи надані послуги, беручи на себе ризик виконання таких вимог та приймання платежів (факторинг);
- 6) лізинг;
- 7) послуги з відповідального зберігання та надання в оренду сейфів для зберігання цінностей та документів;

- 8) випуск, купівлю, продаж і обслуговування чеків, векселів та інших оборотних платіжних інструментів;
- 9) випуск банківських платіжних карток і здійснення операцій з використанням цих карток;
- 10) надання консультаційних та інформаційних послуг щодо банківських операцій.

Також за наявності банківської ліцензії та отриманого письмового дозволу Національного банку України „ОТП Банк” здійснює такі операції:

- 11) операції з валютними цінностями:
 - а) неторговельні операції з валютними цінностями;
 - б) ведення рахунків клієнтів (резидентів та нерезидентів) в іноземній валюті та клієнтів-нерезидентів у грошовій одиниці України;
 - в) ведення кореспондентських рахунків банків (резидентів і нерезидентів) в іноземній валюті;
 - г) ведення кореспондентських рахунків банків (нерезидентів) у грошовій одиниці України;
 - г) відкриття кореспондентських рахунків в уповноважених банках України в іноземній валюті та здійснення операцій за ними;
 - д) відкриття кореспондентських рахунків у банках (нерезидентах) в іноземній валюті та здійснення операцій за ними;
 - е) залучення та розміщення іноземної валюти на валютному ринку України;
 - є) залучення та розміщення іноземної валюти на міжнародних ринках;
 - ж) операції з банківськими металами на валютному ринку України;
 - з) операції з банківськими металами на міжнародних ринках;
 - и) інші операції з валютними цінностями на міжнародних ринках;
- 12) емісію власних цінних паперів;
- 13) організацію купівлі та продажу цінних паперів за дорученням клієнтів;
- 14) здійснення операцій на ринку цінних паперів від свого імені (включаючи андеррайтинг);
- 15) здійснення інвестицій у статутні фонди та акції інших юридичних осіб;
- 16) здійснення випуску, обігу, погашення (розповсюдження) державної та іншої грошової лотереї;
- 17) перевезення валютних цінностей та інкасацію коштів;
- 18) операції за дорученням клієнтів або від свого імені:
 - а) з інструментами грошового ринку;
 - б) з інструментами, що базуються на обмінних курсах та відсотках;
 - в) фінансовими ф'ючерсами та опціонами;
- 19) довірче управління коштами та цінними паперами за договорами з юридичними та фізичними особами;
- 20) депозитарну діяльність і діяльність з ведення реєстрів власників іменних цінних паперів.

Крім операцій зазначених вище, АТ „ОТП Банк”, відповідно до чинного законодавства і на підставі відповідних ліцензій Державної Комісії з цінних паперів та фондового ринку, може здійснювати депозитарну діяльність зберігача цінних паперів та професійну діяльність на фондовому ринку з торгівлі цінними паперами: брокерську діяльність, дилерську діяльність та андеррайтинг. Банк не здійснює діяльність у сфері матеріального виробництва, торгівлі, страхування, крім виконання функцій страхового посередника.

Учасники (акціонери) банку. Статутний капітал.

АТ „ОТП Банк” є банком зі 100% іноземним капіталом. Станом на кінець дня 31 грудня 2009 року його єдиним акціонером виступає Відкрите Акціонерне Товариство „Центральна Ощадна каса і Комерційний Банк” (надалі – OTP Bank Plc.) – юридична особа за законодавством Угорщини, розташована за адресою: Угорщина, 1051, м.Будапешт, вул.Надор,16.

Статутний капітал банку формується за рахунок власних коштів акціонерів і на кінець 2009 року складає 2868190521,75 грн. (примітка 22). Наразі статутний капітал АТ „ОТП Банк” розділений на 231475 штук (двісті тридцять одну тисячу чотириста сімдесят п’ять) простих іменних акцій номінальною вартістю 12390,93 грн. (дванадцять тисяч триста дев’яносто гривень 93 копійки) кожна. Всі акції випущенні у бездокументарній формі.

01 червня 2006 року було підписано угоду про продаж 100% акцій „ОТП Банк” угорському OTP Bank Plc. Дозвіл Антимонопольного Комітету України було отримано 15-го серпня цього ж року. Згідно з рішенням Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 2 жовтня 2006 року № 266 OTP Bank Plc. також отримав дозвіл НБУ на придбання 100% статутного капіталу ЗАТ „ОТП Банк”.

Угорський OTP Bank Plc. є універсальним банком, який разом з іншими фінансовими компаніями (лізинговими, факторинговими, з управління активами, пенсійними фондами) входить до групи OTP – провідної фінансової групи на угорському банківському ринку, учасниками якого є понад 30 фінансових установ. З дочірніми банками в Болгарії, Хорватії, Чорногорії, Румунії, Росії, Сербії, Словачії та Україні OTP Bank Plc. є лідером в Центральній та Східній Європі, а також однією із найбільш прибуткових фінансово-кредитних установ Європи.

OTP Bank Plc. був заснований в 1949 році як державний ощадний банк. OTP Bank Plc. було створено в 1949 р. як державний ощадний банк. Наприкінці 1990 року банк було реорганізовано в публічну компанію з обмеженою відповідальністю та перейменовано у Національний Ощадний і Комерційний банк. Після приватизації, що розпочалася в 1995 р., частка держави в капіталі банку зменшилась до однієї привілейованої („золотої”) акції. Наразі 95% акцій банку володіють вітчизняні та іноземні інвестори – приватні та інституційні.

Після завершення процесу приватизації OTP Bank розпочав міжнародну експансію в країнах Центральної і Східної Європи, які володіють значним економічним потенціалом для розвитку банківського бізнесу. Наразі угорський банк має дочірні структури в Болгарії (DSK Bank), Росії (ВАТ "ОТП Банк"), Румунії (OTP Bank Romania), Сербії (OTP banka Srbija), Словаччині (OTP Bank Slovensko), Україні (АТ "ОТП Банк"), Хорватії (OTP banka Hrvatska) і Чорногорії (Crnogorska komercijalna banka).

Група OTP пропонує високоякісні фінансові рішення для забезпечення потреб майже 12 млн. клієнтів, які обслуговуються в більш ніж 1500 банківських установах у 9 країнах світу. Персонал групи нараховує понад 30 тисяч високопрофесійних співробітників.

Органи управління і контролю банку.

Органами управління АТ „ОТП Банк” є Загальні збори акціонерів, Наглядова Рада та Правління. Органами контролю банку є Ревізійна комісія та внутрішній аудит.

Загальні збори акціонерів є найвищим органом Банку. В Загальних зборах акціонерів мають право приймати участь всі акціонери Банку незалежно від кількості та виду акцій, якими вони володіють.

До компетенції Загальних зборів акціонерів належить:

- а) внесення змін до Статуту банку;
- б) затвердження річних результатів діяльності банку, затвердження звітів та висновків ревізійної комісії та зовнішнього аудитора;
- в) прийняття рішень щодо розподілу прибутку та покриття збитків;

- г) прийняття рішень про збільшення або зменшення статутного капіталу;
- д) прийняття рішень про припинення діяльності банку, призначення ліквідаційної комісії, затвердження ліквідаційного балансу;
- е) обрання та відкликання Голови та членів Наглядової ради та Ревізійної комісії, прийняття рішень щодо винагороди Голові та членам Наглядової ради;
- є) прийняття рішень про притягнення до майнової відповідальності посадових осіб банку.
- ж) визначення основних напрямків діяльності банку, затвердження планів та звітів щодо здійснення діяльності по ним;
- з) прийняття рішень про створення, реорганізацію та ліквідацію дочірніх підприємств, затвердження їх статутів та положень.
- и) вирішення інших питань стосовно діяльності Банку.

Повноваження, визначені підпунктами „а–е” та „ж”, належать до виключної компетенції Загальних зборів Акціонерів. Загальні збори Акціонерів можуть делегувати будь-які свої повноваження Наглядовій раді Банку, крім зазначених у п. 9.2., пп. „а–е” та „ж”.

Наглядова Рада затверджує в межах своєї компетенції положення, якими регулюються питання, пов'язані з діяльністю банку, визначає його внутрішню організаційну структуру на рівні управлінь та вирішує інші питання, що входять до її компетенції. Наглядова Рада контролює діяльність Правління банку, дотримання Статуту та будь-яких інших відповідних нормативних положень.

В якості основного контролюючого органу банку вона виконує наступні функції:

- а) призначає та відкликає Голову та членів Правління банку;
- б) затверджує Положення про Правління банку та Правила внутрішньої організації;
- в) обирає та припиняє повноваження голови і членів Кредитного комітету банку та Комітету з питань управління активами та пасивами;
- г) приймає рішення про вчинення значних правочинів у випадках, передбачених чинним законодавством;
- д) затверджує кредитні договори на суми, що перевищують діючі на відповідні дату ліміти прийняття рішень Кредитним комітетом банку;
- е) затверджує інші договори (угоди) на суми, що перевищують еквівалент 3000000 (трьох мільйонів) доларів США;
- є) приймає рішення щодо відкриття, реорганізації та ліквідації дочірніх підприємств, філій, відділень та представництв банку, затверджує їх регулятивні документи;
- ж) затверджує Правила, Політики, Процедури та Стандарти для відкриття філій, відділень та представництв банку;
- з) вирішує питання про участь банку у промислово-фінансових групах та інших об'єднаннях, про заснування інших юридичних осіб;
- и) приймає рішення про участь банку у заснуванні підприємницьких товариств, купівлю або продаж часток, паїв, акцій у існуючих товариствах;
- і) вирішує питання, віднесені до компетенції Наглядової ради законодавством України, в разі злиття, приєднання, поділу, виділу або перетворення банку;
- ї) приймає рішення про проведення чергових та позачергових Загальних зборів на вимогу акціонера або за пропозицією Правління;
- й) відповідає за підготовку порядку денного Загальних зборів, приймає рішення про дату їх проведення та про включення пропозицій до порядку денного, крім скликання акціонером позачергових Загальних зборів;
- к) визначає дату складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядок та строки виплати дивідендів;
- л) приймає рішення про анулювання акцій чи продаж раніше викуплених банком акцій;
- м) приймає рішення про розміщення банком інших цінних паперів, крім акцій;
- н) приймає рішення про викуп розміщених банком інших, крім акцій, цінних паперів;

- о) приймає рішення відносно обрання зовнішніх (незалежних) аудиторів банку та визначення умов договорів, що укладатимуться з ними, встановлення розміру оплати їх послуг;
- п) розробляє процедури проведення аудиту та здійснення контролю за фінансовою та економічною діяльністю банку;
- р) приймає рішення про обрання оцінювача майна банку та затвердження умов договору, що укладатимуться з ним, встановлення розміру оплати його послуг;
- с) затверджує ринкову вартість майна у випадках, передбачених законодавством;
- т) приймає рішення про обрання (заміну) депозитарію цінних паперів та затвердження умов договору, що укладатимуться з ним, встановлення розміру оплати його послуг;
- у) визначає загальні принципи та умови оплати праці в банку, його філіях, відділеннях та представництвах;
- ф) вирішує інші питання, що належать до виключної компетенції Наглядової Ради згідно з законом або Статутом Банку, а також питання, делеговані Загальними Зборами Акціонерів до її компетенції.

Наглядова Рада має право перевіряти дані обліку та здійснення будь-яких управлінських функцій в банку. Наглядова Рада перевіряє річну фінансову звітність, включаючи пропозиції щодо розподілу прибутку і щорічний звіт Правління та подає свої коментарі до нього на розгляд Загальних зборів акціонерів.

Протягом 2009 року у складі Наглядової ради банку відбулися зміни, а саме розширено її склад та призначено нового члена. Таким чином, до складу Наглядової ради наразі входять сім чоловік.

Правління банку є виконавчим органом банку, який здійснює управління поточною діяльністю банку, формування фондів, необхідних для поточної діяльності банку, та несе відповідальність за ефективність його роботи згідно з принципами та порядком, встановленими статутом банку, рішеннями Загальних зборів акціонерів і Наглядової Ради.

У межах своєї компетенції Правління діє від імені банку, підзвітне Загальним зборам акціонерів та Наглядовій Раді банку. Воно діє на підставі положення, що затверджується Наглядовою Радою банку.

Правління приймає рішення стосовно всієї діяльності банку, якщо тільки така діяльність не входить до сфери компетенції Загальних зборів акціонерів або Наглядової Ради.

Правління приймає рішення про створення всіх типів філій, відділень та представництв банку, затверджує їхні Положення та внутрішні документи у відповідності до стандартів, затверджених Наглядовою Радою. У випадку будь-якого відхилення від таких стандартів вимагається додаткове погодження Наглядової Ради.

У 2009 році в АТ „ОТП Банк” не відбувалося розширення чи зменшення кількості Членів Правління з наявних шести чоловік (включно з Головою Правління). Натомість одного Члена було звільнено з посади, а двох нових призначено (з початку 2009 року фактичний склад Правління був неповним).

Ревізійна комісія здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю Банку, додержанням ним економічних нормативів, встановлених НБУ, розглядає звіти внутрішнього і зовнішнього аудиту. Ревізійна комісія обирається Загальними зборами акціонерів.

З метою оперативного контролю Наглядової Ради за діяльністю банку створюється служба внутрішнього аудиту. Служба внутрішнього аудиту підпорядковується Наглядовій Раді та звітує перед нею.

Для забезпечення додаткових заходів з метою управління ризиками в банку створені постійно діючі комітети, зокрема:

- кредитний комітет, який щомісячно оцінює якість активів банку та готує пропозиції щодо формування резервів на покриття можливих збитків від їх знецінення;
- комітет з питань управління активами та пасивами, який щомісячно розглядає собівартість пасивів та прибутковість активів і приймає рішення щодо політики відсоткової маржі, розглядає питання відповідності строковості активів та пасивів та надає відповідним підрозділам банку рекомендації щодо усунення розбіжностей у часі, що виникають;
- тарифний комітет, який щомісячно аналізує співвідношення собівартості послуг та ринкової конкурентоспроможності діючих тарифів, відповідає за політику банку з питань операційних доходів;
- комітет по роботі з проблемною заборгованістю, який оцінює стан простроченої клієнтської заборгованості за кредитами, готує пропозиції та приймає рішення щодо її врегулювання;
- комітет з управління операційним ризиком, який реалізує стратегію управління операційним ризиком та здійснює контроль за її ефективним впровадженням;
- моніторинговий комітет, який забезпечує ефективний процес моніторингу кредитної заборгованості позичальників бізнес-напрямку корпоративних клієнтів.

Банк самостійно вирішує і створює органи управління фінансовими ризиками з метою забезпечення сприятливих фінансових умов захисту інтересів вкладників та інших кредиторів.

Організаційна структура банку.

Організаційну структуру банку на кінець звітнього 2009 року показано на схемі на наступній сторінці.

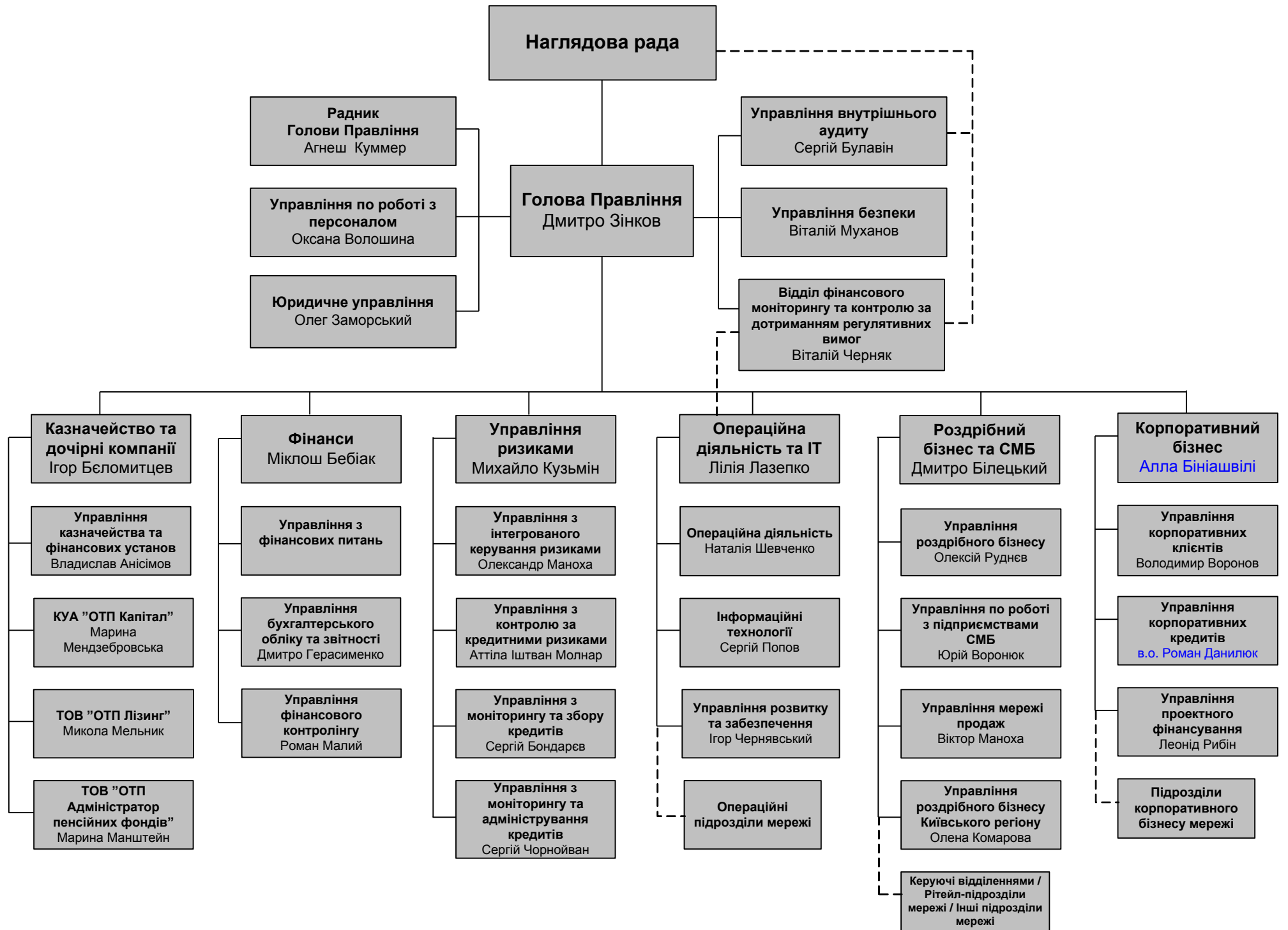
Комерційна діяльність.

У 2009 році в умовах світової економічної кризи АТ „ОТП Банк” значно скоротило обсяги активних операцій. Надання позик корпоративним клієнтам було зменшено, а кредитування фізичних осіб припинено. Натомість більше уваги приділялось залученню нових клієнтів, розширенню ресурсної бази, збільшенню комісійних доходів та оптимізації процесів.

Протягом року діяльність банку була спрямована на удосконалення європейських технологій обслуговування клієнтів, розширення спектру некредитних послуг, суттєве покращення операційних процесів, оптимізацію та централізацію організаційної структури.

Основними сегментами діяльності банку у 2009 році були: 1) юридичні особи та підприємці (суб'єкти підприємницької діяльності крім банків); 2) фізичні особи; 3) банківський сектор; 4) державний сектор; 5) власна інвестиційна діяльність. Детальний опис кожного сегменту наведений у примітці 1.22.

Протягом року АТ „ОТП Банк” незважаючи на кризові явища в економіці продовжувало нарощувати свою клієнтську базу, а також оптимізувало власні кореспондентські відносини з іноземними та українськими банками. На кінець 2009 року в банку відкрито рахунки для 30718 клієнтів-юридичних осіб (з них 530 – небанківські фінансові установи) та 223194 клієнтів-фізичних осіб (зростання в порівнянні з попереднім роком склало 6,2%).

Збільшення кількості клієнтів-фізичних осіб зумовлено, насамперед, впровадженням нових продуктів та послуг. Банк постійно пропонує фізичним особам сучасне розрахунково-касове обслуговування (у т.ч. із застосуванням систем дистанційного обслуговування OTPdirekt), різноманітні депозитні програми, дебетні та кредитні картки (Visa, Master Card), депозитарні послуги, операції з депозитними скриньками та інші.

Зважаючи на несприятливі зміни макроекономічного клімату в Україні АТ „ОТП Банк” в 2009 році майже припинило кредитування за винятком надання окремих позик корпоративним клієнтам. Іпотечне та автомобільне кредитування фізичних осіб протягом року не здійснювалось.

Завдяки консервативній кредитній політиці загальні активи банку на кінець 2009 року знизилися до 29,2 млрд. грн. проти 33,7 млрд. грн. на його початку (згідно даних балансу на кінець дня 31.12.2009). Кредитний портфель банку порівняно з результатом 2008 року зменшився на 8% і становив 29,0 млрд. грн. (див. примітку 6), у тому числі обсяг кредитів, наданих суб'єктам господарювання, – на 9%, фізичним особам – на 7%, (13,3 млрд. грн. і 15,7 млрд. грн. відповідно).

У зв'язку з економічною кризою клієнти банку зіткнулися з труднощами при погашенні кредитної заборгованості, що зумовило погіршення якості кредитного портфелю і викликало необхідність у формуванні додаткових резервів. Сума витрат на формування резервів під кредитні ризики на кінець 2009 року становила понад 2,0 млрд. грн., що на 47% вище, ніж у 2008 році (згідно звіту про фінансові результати на кінець дня 31.12.2009).

Після погашення протягом 2009 року частини зовнішніх запозичень, отриманих від міжнародних та інших фінансових організацій, пасиви банку зменшилися до 26,4 млрд. грн. (згідно даних балансу на кінець дня 31.12.2009). Усього за звітний рік зобов'язання за коштами, залученими на зовнішніх ринках, скоротилися на 5,3 млрд. грн. (див. примітку 17). Натомість зросли залишки на рахунках клієнтів завдяки збільшенню коштів фізичних осіб з 2,8 млрд. грн. до 3,8 млрд. грн. (див. примітку 15).

Власний капітал банку з початку 2009 року зріс на 15% і досяг 2,8 млрд. грн. Статутний капітал у звітному періоді було збільшено на 0,8 млрд. грн. до 2,9 млрд. грн. (див. звіт про рух капіталу та примітку 22). Зобов'язання за коштами, залученими на умовах субординованого боргу, зросли на 55% і на кінець 2009 року становили понад 1,7 млрд. грн. (див. примітку 21).

В складних ринкових умовах у 2009 році АТ „ОТП Банк” отримало від'ємний фінансовий результат (збиток) в розмірі 464.3 млн. грн. (згідно звіту про фінансові результати на кінець дня 31.12.2009). Незважаючи на досить високий дохід і успішну оптимізацію витрат, сприятливому фінансовому результату перешкоджало формування значних резервів під кредитні ризики.

Чистий процентний дохід банку у 2009 році становив 2,5 млрд. грн. і за 2009 рік зріс майже на 1,0 млрд. грн. в порівнянні з попереднім роком (див. примітку 24). Чистий комісійний дохід склав 0,3 млрд. грн., що в 1,7 рази більше ніж торік (див. примітку 25).

Збільшення чистого процентного доходу на 67% і чистого комісійного доходу на 70% обумовлено впровадженням нових продуктів (зокрема, системи дистанційного обслуговування рахунків фізичних осіб OTPdirekt) і, не дивлячись на кризу, стабільно високою якістю обслуговування клієнтів.

Управління ризиками.

Управління ризиками відіграє важливу роль у банківській діяльності та операціях банку.

Банком розроблені та впроваджені процедури щодо управління ризиками та контролю за ними. Процес управління ризиками побудовано на базі передового світового досвіду, новітніх технологій та відповідних нормативних документів Національного Банку України.

Управління ризиками поєднує процеси ідентифікації, виміру та управління ризиками, що постійно виникають у бізнес-середовищі. Банк успішно поєднує знання про особливості грошово-кредитного та фінансового ринків України та кращий європейський досвід управління ризиками материнського банку.

Ризик менеджмент банку безпосередньо підпорядковується Директору з управління ризиками та є підзвітним Голові Правління, Правлінню банку та Спостережній Раді.

Основні засади управління ризиками в банку були сформовані на загально визначених підходах та рекомендаціях Базелівського комітету та практиці віденського АТ „Райффайзен Центральбанк Естеррайх АГ”. В 2006 р. угорський OTP Bank Plc. провів аудит стану ризик-менеджменту в банку та намітив низку кроків по інтеграції ризик-менеджменту українського банку в систему ризик-менеджменту групи OTP, яка була реалізована протягом 2007 року. На сьогоднішній день АТ „ОТП Банк” відповідає висунутим стандартам материнського банку.

Основні ризики, властиві операціям банку, включають:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик;
- операційний ризик.

В банку впроваджено постійний та належний рівень моніторингу та контролю за цими ризиками. Для цього розроблено дієву структуру підрозділу ризик-менеджменту та створено постійно діючі комітети для управління ризиками, які мають місце в поточній діяльності банку.

Основні принципи управління ризику в АТ „ОТП Банк” наступні:

- повне та всеохоплююче вимірювання;
- інтегроване управління;
- своєчасність подання інформації;
- адекватність прийняття рішень.

В банку існує постійно діючий підрозділ з питань аналізу та управління ризиками, який відповідає за встановлення лімітів щодо окремих операцій, лімітів ризиків в розрізі контрагентів та країн, структуру балансу відповідно до рішень Правління з питань політики щодо ризикованості та прибутковості банківської діяльності.

Для забезпечення додаткових заходів з метою управління ризиками в банку створено постійно діючі комітети для управління поточною діяльністю, які мають статус колегіальних органів і в багатьох з яких більшістю є представники ризик-менеджменту (хоча право „вето” не застосовується), зокрема:

- 1) загальний Кредитний комітет та Кредитні комітети бізнес-напрямків приватних клієнтів та клієнтів малого і середнього бізнесу, які приймають рішення щодо прийняття банком кредитного ризику при кредитуванні, випуску гарантій та акредитивів, узгоджують ліміти в розрізі контрагентів, оцінюють якість активів банку та готують пропозиції щодо формування резервів на покриття можливих збитків від їх знецінення;

- 2) Комітет з питань управління активами та пасивами, який щомісячно розглядає собівартість пасивів та прибутковість активів і приймає рішення щодо політики відсоткової маржі, розглядає питання відповідності строкості активів та пасивів і надає відповідним підрозділам банку рекомендації щодо усунення розбіжностей у часі, що виникають;
- 3) Тарифний комітет, який щомісячно аналізує співвідношення собівартості послуг та ринкової конкурентоспроможності діючих тарифів, відповідає за політику банку з питань операційних доходів;
- 4) Комітет по роботі з проблемною заборгованістю, який координує діяльність підрозділів банку з метою підвищення ефективності роботи з проблемною заборгованістю;
- 5) Комітет з управління операційним ризиком, який займається запровадженням системи ефективного контролю за операційним ризиком, розробки та затвердження заходів мінімізації наслідків подій операційного ризику та попередження виникнення подій операційного ризику;
- 6) Моніторинговий комітет, який створений з метою впровадження в банку ефективного процесу моніторингу кредитної заборгованості позичальників бізнес-напрямку корпоративних клієнтів.

Банк самостійно визначає організаційну структуру системи управління ризиками та створює необхідні для цього підрозділи з метою забезпечення сприятливих фінансових умов для захисту інтересів вкладників та інших кредиторів. Функції ризик-менеджменту в банку покладені на Директорат з контролю за ризиками, до складу якого входять Управління з контролю за кредитними ризиками, Управління з інтегрованого керування ризиками, Управління з моніторингу та адміністрування кредитів, Управління з моніторингу та збору кредитів.

Основні принципи та методи управління ліквідністю банку та ринковим ризиком разом з функціями Комітету з управління активами і пасивами, на який покладено відповідні обов'язки, викладено в Положенні про Комітет з управління активами та пасивами АТ „ОТП Банк”, яке затверджене рішенням Правління № 600 від 11.10.2007 зі змінами згідно рішення Правління № 274 від 9.06.2009.

Окрім того, більш детально принципи ідентифікації, вимірювання, управління та контролю за ризиками описано в політиках банку:

- Політиці з управління ризиком ліквідності АТ „ОТП Банк”, що затверджена рішенням Правління №323 від 14.04.2008 року;
- Політиці з управління валютним ризиком АТ „ОТП Банк”, що затверджена рішенням Правління №323 від 14.04.2008 року;
- Політиці з управління процентним ризиком АТ „ОТП Банк”, що затверджена рішенням Правління №323 від 14.04.2008 року.

Комітет з управління активами та пасивами відповідає за управління основними складовими **ринкового ризику**: ризиком ліквідності, ризиком процентних ставок та валютним ризиком. Головним завданням комітету є оптимізація співвідношення „ризик-дохід” за рахунок скоординованого управління структурою активів та пасивів для максимізації доходу і мінімізації ризиків.

Ризик ліквідності визначається як потенційна неможливість виконати свої зобов'язання у належні строки, не зазнавши при цьому значних втрат. Цей ризик виникає через неузгодженість між строками погашення існуючих активів та пасивів, а також наявність позабалансових зобов'язань перед клієнтами. Банк користується універсальною методикою виміру ризику, що передбачає розрахунок вартості-під-ризиком із заданою вірогідністю. Для забезпечення процесу прийняття рішень щодо управління ризиком ліквідності здійснюється постійний моніторинг фінансових ринків та аналіз і прогнозування тенденцій їх розвитку. Мінімізація ризику забезпечується за допомогою прогнозування майбутніх грошових потоків та ліквідної позиції банку та завчасного

планування фінансування з огляду на майбутню макроекономічну ситуацію та загальну ліквідність банківської системи.

Важною складовою ризик-менеджменту банку є управління **процентним ризиком**, тобто можливістю зменшення надходжень чи втрати капіталу, що виникає через несприятливі коливання процентних ставок. Процентний ризик залежить від ступеню чутливості активів та зобов'язань банку до змін процентної ставки, а також збалансованості кредитного портфелю. З метою ідентифікації та вимірювання процентного ризику проводиться всеохоплюючий аналіз структури процентних активів та пасивів та оцінюється потенційне зменшення надходжень від несприятливих коливань процентних ставок як на внутрішньому, так і на міжнародному фінансовому ринках. Для забезпечення процесу прийняття рішень щодо управління процентним ризиком проводиться стрес-тестування, що дозволяє оцінити рівень втрат у кризових ситуаціях.

Управління **валютним ризиком** здійснюється з метою запобігання невідповідності балансових та позабалансових вимог у розрізі валют, що може призвести до зменшення надходжень чи вартості активів внаслідок коливань обмінних курсів. Для вимірювання валютного ризику та інформаційного забезпечення процесу прийняття рішень використовується методологія оцінювання вартості-під-ризиком та портфельний підхід, що дозволяє визначити вклад кожної валюти у загальний ризик та ступінь зміни ризику при закритті відкритої позиції чи зміні останньої. Підрозділ ризик-менеджменту здійснює постійний моніторинг грошового ринку та макроекономічної ситуації та прогнозує обмінні курси.

Банк має Кредитні комітети за основними бізнес-напрямами: корпоративний, малого та середнього бізнесу, роздрібний (фізичні особи), кредитні комісії в філіях, а також спеціалізовані комітети такі як: Комітет з питань управління активами та пасивами, Тарифний комітет, Комітет по роботі з проблемною заборгованістю, Комітет з управління операційним ризиком, Моніторинговий комітет.

Управління **кредитним ризиком** здійснюється за рахунок:

- а) затвердженої Наглядовою Радою та Правлінням кредитної політики та стандартів;
- б) чітко виписаними процесами прийняття рішень в ризик-менеджменті щодо напрямку роздрібногo бізнесу, корпоративного кредитного аналізу та вироблення рекомендацій для Кредитного Комітету;
- в) контролю за якістю портфелю;
- г) системи лімітів (за ризиком);
- д) системи лімітів на прийняття рішень щодо кредитування за клієнтськими сегментами;
- е) диверсифікації кредитного портфелю;
- є) ефективної системи рейтингування та скорингування клієнтів;
- ж) системи оцінки та отримання ліквідних застав, єдині правила дисконтування застав згідно їх ліквідності та ринкової/справедливої ціни;
- з) місячних звітів, що висвітлюють тенденцію розвитку та якість портфелів за сегментами, проблемні кредити;
- и) кварталних звітів, що висвітлюють структуру портфелів, адекватність капіталу, звіт „Базель-2”.

Моніторинг кредитного ризику ведеться в Управлінні з моніторингу та адміністрування кредитів, яке відповідає за звірку лімітів та авторизацію на видачу коштів. Цей підрозділ є також єдиним аналітичним центром для усього банку, де розраховуються та прогнозуються резерви під покриття кредитних ризиків.

Процес управління **операційним ризиком** здійснюється на основі стандартизованого підходу у відповідності до розробленої методики Базельського комітету з банківського нагляду. Всі операції

розділені на бізнес-лінії, що в повному обсязі розкривають напрями діяльності банку. При проведенні операцій АТ „ОТП Банк” дотримується принципу „подвійної пари очей”, згідно якого жодна операція не може виконуватися однією людиною і вимагає обов’язкової авторизації (підтвердження) контролером, завдяки чому мінімізуються несанкціоновані дії персоналу. Оцінкою належного виконання банком внутрішніх інструкцій займається Управління внутрішнього аудиту.

На випадок кризи ліквідності розроблено „План антикризових заходів”, затверджений зі змінами рішенням Правління № 49 від 06.02.2009, визначає ключові фактори, що допомагають виявити кризу на ранній стадії, а також встановлює чітку процедуру, що регулює інформаційні потоки та дії персоналу, задіяного в процесі антикризового управління.

Рішенням Правління № 764 від 24.12.2008 затверджено „Положення про забезпечення безперервної діяльності АТ „ОТП Банк”. Положення про забезпечення безперервної діяльності регламентує основні організаційні засади та підходи Банку щодо розробки, впровадження та тестування Плану безперервної діяльності Банку, зокрема щодо захисту персоналу Банку та продовження діяльності Банку в умовах надзвичайних ситуацій.

Метод оцінки ринкового ризику в банку

Основні складові ринкового ризику: валютний, процентний ризик та ризик ліквідності. Вартісна оцінка ринкового ризику здійснюється за допомогою методики VaR (вартість-під-ризиком) з 99% рівнем довіри. Відповідно до рекомендацій Базельського комітету з банківського нагляду розраховуються вимоги до капіталу на покриття збитків від ринкового ризику, що визначається часткою в регулятивному капіталі (капітал-під-ризиком).

Для вимірювання валютного ризику застосовується портфельний підхід, що дозволяє оцінити рівень диверсифікації ризику, а також розраховується інкрементальний та маржинальний VaR для вимірювання зміни портфельного ризику при закритті позиції чи її зміні.

VaR для ризику ліквідності визначається як потенційний збиток від залучення додаткового фінансування за завищеною ціною чи недоотриманий процентний дохід від розміщення надлишкового притоку коштів за нижчими відсотковими ставками для покриття розривів ліквідності.

Процентний ризик вимірюється окремо для активів та пасивів з фіксованою та плаваючою відсотковою ставкою. Процентний VaR для активів та пасивів з фіксованою відсотковою ставкою визначається як потенційна втрата чистого процентного доходу внаслідок розміщення коштів від активів, строк погашення яких закінчився, під нижчу відсоткову ставку чи внаслідок залучення нового фінансування під вищий відсоток після настання строку погашення існуючих зобов’язань (ризик переоцінки). Процентний VaR для активів та пасивів з плаваючою відсотковою ставкою включає в себе не лише оцінку величини ризику переоцінки, на який наражається банк, але і ризиків кривої доходності та базисного ризику, що виникають при неповній переоцінці різних фінансових інструментів чи ставок різної строковості одного і того ж самого фінансового інструменту.

Відповідно до Рекомендацій Базельського комітету з банківського нагляду банком використовується стандартизований підхід до оцінки кредитного ризику, яка проводиться у двох напрямках: якісному та кількісному.

З метою кількісної оцінки кредитного ризику всі активи (балансові і позабалансові), що несуть в собі кредитний ризик, зважуються за ваговими коефіцієнтами ризику. Сума кредитного ризику

визначається як сума зважених за ризиком активів для кредитного ризику. Також здійснюється оцінка застави: перевіряється її наявність, вартість та ліквідність.

Якісна оцінка кредитного ризику передбачає розподіл кредитного портфелю та, відповідно, кредитних ризиків, по галузях, регіонах, основних класах позичальників (на їх основі розраховується сума резервів під кредитний ризик). Також визначається сума сумнівних та безнадійних кредитів і складаються звіти про виконання процедури їх повернення.

Метод оцінки операційного ризику в банку

Для оцінки операційного ризику використовується методика на базі стандартизованого підходу, що викладена в Рекомендаціях Базельського комітету з банківського нагляду (Базель II).

Діяльність банку розділена на бізнес-напрямки, що в повному обсязі відображають всі доходні операції Банку: корпоративне фінансування, торгівля і продаж, роздрібні банківські операції, комерційні банківські операції, платежі і розрахунки, агентські послуги, управління активами, роздрібні брокерські послуги. Валовий дохід є загальним показником масштабу операцій, та, відповідно, очікуваного масштабу операційних ризиків в рамках кожного бізнес-напрямку.

Вимога до капіталу для бізнес-напрямку розраховується шляхом добутку валових доходів на фактор (бета-показник загального галузевого співвідношення між фактичними операційними збитками та загальним рівнем валового доходу по певному бізнес-напрямку), що присвоєний кожному бізнес-напрямку. Загальна сума вимоги до капіталу розраховується як середня за три роки величина вимог до регулятивного капіталу по всіх бізнес-напрямках.

У 2008 році банком було затверджено концепцію управління операційним ризиком та впроваджено єдиний підхід до управління зазначеним ризиком відповідно до вимог групи ОТР. Разом з цим були розроблені внутрішні положення та процедури, загальний класифікатор операційних ризиків, затверджені ключові індикатори ризику по чотирьох факторах операційного ризику, та впроваджена система загальнобанківської консолідації подій.

Капіталізація та платоспроможність банку.

Протягом 2009 року АТ „ОТП Банк” продовжувало приділяти увагу підвищенню власної капіталізації. У серпні 2009 року статутний капітал банку зріс на 799995,6 тис.грн. у зв'язку з державною реєстрацією внеску ОTR Bank Plc., зробленого згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів АТ „ОТП Банк” про збільшення статутного капіталу, прийнятого в квітні 2009 року.

Протягом звітної періоду платоспроможність АТ „ОТП Банк” згідно коефіцієнтів, встановлених Національним банком України, знаходилася в межах допустимих значень. Завдяки збільшенню статутного капіталу власний капітал банку у 2009 році виріс на 15%. Показник адекватності регулятивного капіталу значно перевищує нормативний і становить 17,77% (нормативне значення – не менше 10%). Поточна ліквідність дорівнює 72,63% при нормативній вимозі не менше 40%. Значення нормативу (коефіцієнту) співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів становило 14,1% при нормативному значенні не менш ніж 9%.

Додаткова інформація.

Протягом 2009 року в банку не відбувалось процедур злиття, приєднання, поділу або виділення. Факти припинення (ліквідації) окремих видів банківських операцій в АТ „ОТП Банк” протягом звітної 2009 року були відсутні, обмежень щодо володіння активами не існувало.

Натомість в банку відбувся процес централізації операційних та бухгалтерських функцій, який призвів до перетворення існуючих балансових філій та їх відділень в безбалансові одиниці Головного офісу.

Процес централізації було розпочато у січні 2009 року та завершено в липні 2009 року. В ході його реалізації було вирішено низку найважливіших для банку завдань: організації централізованого бухгалтерського обліку внутрішньобанківських операцій, оптимізації процесів, пов'язаних із закупівлею основних засобів, матеріальних і нематеріальних активів, а також процесів кадрового діловодства й управління персоналом.

Перехід мережі філій АТ „ОТП Банк” на баланс Головного офісу дозволив покращити централізоване управління витратами банку, суттєво скоротити витрати на утримання персоналу. Наразі відношення витрат до доходів (cost income ratio) банку становить менше 33%, що є унікальним показником для універсального банку. Іншими словами, банк сьогодні заробляє втричі більше, ніж витрачає на свою життєдіяльність.

У звітному 2009 році в діяльності банку були відсутні факти:

- прийняття рішень про розміщення боргових цінних паперів на суму, що перевищує 25 відсотків статутного капіталу банку;
- прийняття рішень про викуп власних акцій;
- лістингу/делістингу цінних паперів на фондовій біржі;
- отримання позики або кредиту на суму, що перевищує 25 відсотків активів банку;
- зміни власників акцій банку, яким належить 10 і більше відсотків голосуючих акцій;
- прийняття рішень про зменшення статутного капіталу;
- порушення справ про банкрутство банку або винесення ухвали про його санацію;
- прийняття рішення керівними органами банку або судом про припинення АТ „ОТП Банк” або його банкрутство.

На звітну дату АТ „ОТП Банк” є повним учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Керівництво банку не має у власності акцій АТ „ОТП Банк”. Кількість працівників банку на кінець дня 31 грудня 2009 року складала 4541 чоловік проти 4384 чоловік на кінець дня 31 грудня 2008 року.

Голова Правління

Д.В. Зінков

Головний бухгалтер

Д.Ф. Герасименко

Солосіч (тел.4900552)

15.04.2010р.

БАЛАНС
АТ „ОТП БАНК”
за станом на кінець дня 31 грудня 2009 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
	АКТИВИ			
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	4	2687756	2742147
2	Торгові цінні папери		0	0
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах		0	0
4	Кошти в інших банках	5	207707	294096
5	Кредити та заборгованість клієнтів	6	25171315	29565559
6	Цінні папери в портфелі банку на продаж	7	450361	257266
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	8	0	0
8	Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	9	6178	5749
9	Інвестиційна нерухомість	10	2919	0
10	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		0	96
11	Відстрочений податковий актив	28	67467	198968
12	Гудвіл		0	0
13	Основні засоби та нематеріальні активи	11	565599	526248
14	Інші фінансові активи	12	30617	42528
15	Інші активи	13	44693	84641
16	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття		0	0
17	Усього активів		29234612	33717298
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
18	Кошти банків	14	425925	547088
19	Кошти клієнтів	15	7118500	6964256
20	Боргові цінні папери, емітовані банком	16	7	7
21	Інші залучені кошти	17	17053409	22399219
22	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток		0	29400
23	Відстрочені податкові зобов'язання	28	0	49849
24	Резерви за зобов'язаннями	18	21915	62372
25	Інші фінансові зобов'язання	19	17820	27183
26	Інші зобов'язання	20	41892	28895
27	Субординований борг	21	1744188	1122744
28	Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу (чи групами вибуття)		0	0
29	Усього зобов'язань		26423656	31231013
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
30	Статутний капітал	22	2870945	2070949
31	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		(464312)	76595
32	Резервні та інші фонди банку	23	404323	338741
33	Чисті активи, що належать акціонерам (учасникам) банку		2810956	2486285
34	Усього власного капіталу та частка меншості		2810956	2486285
35	Усього пасивів		29234612	33717298

Голова Правління

Д.В. Зінков

Головний бухгалтер

Д.Ф. Герасименко

Звіт про фінансові результати
АТ „ОТП БАНК”
за станом на кінець дня 31 грудня 2009 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
1	Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	24	2490667	1494387
1.1	Процентні доходи	24	3988256	2703154
1.2	Процентні витрати	24	(1497589)	(1208767)
2	Чистий комісійний дохід/(Чисті комісійні витрати)	25	286075	168069
2.1	Комісійні доходи	25	324118	217428
2.2	Комісійні витрати	25	(38043)	(49359)
3	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку		0	0
4	Результат від операцій з хеджування		0	0
5	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах		(1684)	2965
6	Результат від торгівлі іноземною валютою		258719	210102
7	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(28)	0
8	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		0	0
9	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		0	0
10	Результат від переоцінки іноземної валюти		(63936)	497665
11	Резерв під заборгованість за кредитами та виконаними невідшкодованими акредитивами	5, 6, 12	(2039271)	(1382558)
12	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	7	(8628)	(4958)
13	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж		2331	864
14	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення		0	0
15	Резерви за зобов'язаннями	18	40457	(32381)
16	Інші операційні доходи	26	40687	26322
17	Доходи/(витрати) від дострокового погашення заборгованості		0	0
18	Адміністративні та інші операційні витрати	27	(1383964)	(786220)
19	Дохід від участі в капіталі		(782)	0
20	Прибуток/(збиток) до оподаткування		(379357)	194257
21	Витрати на податок на прибуток	26	(84955)	(117662)
22	Прибуток/(збиток) після оподаткування		(464312)	76595
23	Чистий прибуток/(збиток) від продажу довгострокових активів, призначених для продажу		0	0
24	Чистий прибуток/(збиток)		(464312)	76595
25	Чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію (грн.)	29	(2248)	569
26	Скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію (грн.)	29	(2248)	569

Голова Правління

Д.В. Зінков

Головний бухгалтер

Д.Ф. Герасименко

Звіт про сукупні прибутки та збитки за 2009 рік
АТ „ОТП БАНК”

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	2009 рік	2008 рік
1	2		4	5
1	Чистий прибуток/(збиток)		(464312)	76595
2	Інший сукупний дохід		(11013)	(13942)
2.1	Ефект від переоцінки власності		0	0
2.2	Прибутки/(збитки) за цінними паперами на продаж	23	(11013)	(13942)
2.3	Відстрочені податкові зобов'язання, пов'язані з переоцінкою власності		0	0
3	Всього сукупний прибуток/(збиток)		(475325)	62653

Голова Правління

Д.В. Зінков

Головний бухгалтер

Д.Ф. Герасименко

Солосіч (тел.4900552)

15.04.2010р.

Звіт про рух грошових коштів
АТ „ОТП БАНК”

за станом на кінець дня 31 грудня 2009 року

(непрямий метод)

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
Грошові кошти від операційної діяльності:				
1	Чистий прибуток/(збиток) за рік		(464312)	76595
Коригування для приведення суми чистого прибутку/(збитку) до суми грошових надходжень від операцій:				
2	Амортизація	11	92247	57629
3	Чисте збільшення/(зменшення) резервів за активами		2047899	1420405
4	Нараховані доходи		(511605)	(110384)
5	Нараховані витрати		(230996)	427994
6	Торговельний результат		(639)	(3829)
7	Нарахований та відстрочений податок		81652	(67950)
8	Прибуток/(збиток) від продажу інвестицій		23	78
9	Прибуток/(збиток) від інвестицій в асоційовані компанії	9	(782)	0
10	Амортизація дисконту і премії фінансових інструментів		49216	(109527)
11	Інший рух коштів, що не є грошовим		58806	13940
12	Чистий грошовий прибуток/(збиток) до зміни операційних активів та зобов'язань		1121509	1704951
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях:				
13	Чистий (приріст)/зниження за торговими цінними паперами		0	0
14	Чистий (приріст)/зниження за іншими фінансовими активами, що відображаються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки		0	0
15	Чистий (приріст)/зниження за коштами в інших банках		76392	(286029)
16	Чистий (приріст)/зниження за кредитами та заборгованістю клієнтам		2724640	(15668070)
17	Чистий (приріст)/зниження за іншими фінансовими активами		9493	(30456)
18	Чистий (приріст)/зниження за іншими активами		39949	(11873)
19	Чистий (приріст)/зниження за коштами інших банків		(112868)	(8024966)
20	Чистий (приріст)/зниження за коштами клієнтів		234558	1865109
21	Чистий (приріст)/зниження за борговими цінними паперами, що емітовані банком		0	(25)
22	Чистий (приріст)/зниження за іншими фінансовими зобов'язаннями		(40798)	(855)
23	Чистий (приріст)/зниження за резервами під зобов'язання та відрахування та інші зобов'язання	18	40457	(32381)
	Чистий (приріст)/зниження за резервами в Національному банку України		(315264)	0
24	Чисті грошові кошти, що отримані від операційної діяльності/ (використані в операційній діяльності)		2656559	(22189546)
Грошові кошти від інвестиційної діяльності:				
25	Придбання цінних паперів у портфелі банку на продаж		(231462)	228297
26	Дохід від реалізації цінних паперів у портфелі банку на продаж		2331	864
27	Придбання цінних паперів у портфелі банку до погашення		0	0
28	Дохід від погашення цінних паперів у портфелі банку до погашення		0	0
29	Придбання основних засобів	11	(45317)	(285618)
30	Дохід від реалізації основних засобів		23	78
31	Дивіденди отримані		0	0
32	Придбання дочірніх компаній за мінусом отриманих грошових коштів	9	(1211)	(2243)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
33	Дохід від реалізації дочірньої компанії за мінусом випланих грошових коштів		0	0
34	Придбання асоційованих компаній	9	0	(3506)
35	Дохід від реалізації асоційованих компаній		0	0
36	Придбання інвестиційної нерухомості		(2918)	0
37	Дохід від реалізації інвестиційної нерухомості		0	0
38	Придбання нематеріальних активів	11	(84497)	(30)
39	Дохід від вибуття нематеріальних активів		0	0
40	Чисті грошові кошти, що отримані від інвестиційної діяльності/(використані в інвестиційній діяльності)		(363051)	(62158)
Грошові кошти від фінансової діяльності:				
41	Отримані інші залучені кошти		2799847	20723240
42	Повернення інших залучених коштів		(8012168)	(1262500)
43	Отримання субординованого боргу		1063018	963927
44	Погашення субординованого боргу		(435365)	(24427)
45	Емісія звичайних акцій	22	799996	1413610
46	Емісія привілейованих акцій		0	0
47	Інші внески акціонерів, окрім емісії акцій		0	0
48	Викуп власних акцій		0	0
49	Продаж власних акцій		0	0
50	Дивіденди виплачені		0	0
51	Інші виплати акціонерам, окрім дивідендів	22	0	(304270)
52	Чисті грошові кошти, що отримані від фінансової діяльності/(використані у фінансовій діяльності)		(3784672)	21509580
53	Чистий приплив (відплив) грошових коштів та їх еквівалентів		(369655)	962827
54	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		2742147	1779320
55	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	4	2372492	2742147

Голова Правління

Д.В. Зінков

Головний бухгалтер

Д.Ф. Герасименко

Солосіч (тел.4900552)

15.04.2010р.

Звіт про власний капітал
АТ „ОТП БАНК”
за станом на кінець дня 31 грудня 2009 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Належить акціонерам материнського банку				Усього власного капіталу
			статутний капітал (примітка 22)	резервні та інші фонди банку (примітка 23)	нерозподілений прибуток	усього	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Залишок на 1 січня попереднього року		657339	119944	537009	1314292	1314292
2	Вплив переходу на нові та/або переглянуті стандарти і тлумачення, що забезпечують контекст, у якому слід читати стандарти		0	0	0	0	0
3	Скоригований залишок на 1 січня попереднього року		657339	119944	537009	1314292	1314292
4	Цінні папери в портфелі банку на продаж:		0	(13942)	0	(13942)	(13942)
4.1	Результат переоцінки до їх справедливої вартості	23	0	(13942)	0	(13942)	(13942)
4.2	Продаж або втрати від зменшення корисності		0	0	0	0	0
5	Основні засоби та нематеріальні активи:		0	0	0	0	0
5.1	Результат переоцінки		0	0	0	0	0
5.2	Реалізований результат переоцінки		0	0	0	0	0
6	Результат переоцінки за операціями хеджування		0	0	0	0	0
7	Накопичені курсові різниці		0	0	0	0	0
8	Відстрочені податки		0	0	0	0	0
9	Чистий дохід/(збиток), що визнаний безпосередньо у складі власного капіталу		0	232739	(537009)	(304270)	(304270)
10	Прибуток/(збиток) за рік		0	0	76595	76595	76595
11	Емісія акцій	22	1109340	0	0	1109340	1109340
12	Власні акції, що викуплені в акціонерів:		0	0	0	0	0
12.1	Викуплені		0	0	0	0	0
12.2	Продаж		0	0	0	0	0
12.3	Анулювання		0	0	0	0	0
13	Об'єднання компаній		0	0	0	0	0
14	Дивіденди, що капіталізовані	30	304270	0	0	304270	304270
15	Залишок на кінець дня 31 грудня попереднього року (залишок на 1 січня звітного року)		2070949	338741	76595	2486285	2486285
16	Скоригований залишок на початок звітного року		2070949	338741	76595	2486285	2486285
16.1	Коригування Зміна облікової політики		0	0	0	0	0
16.2	Виправлення помилок		0	0	0	0	0
17	Цінні папери в портфелі		0	(11013)	0	(11013)	(11013)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Належить акціонерам материнського банку				Усього власного капіталу
			статутний капітал (примітка 22)	резервні та інші фонди банку (примітка 23)	нерозподілений прибуток	усього	
1	2	3	4	5	6	7	8
	банку на продаж:						
17.1	Результат переоцінки до їх справедливої вартості	23	0	(11013)	0	(11013)	(11013)
17.2	Продаж або втрати від зменшення корисності		0	0	0	0	0
18	Основні засоби та нематеріальні активи:		0	0	0	0	0
18.1	Результат переоцінки		0	0	0	0	0
18.2	Реалізований результат переоцінки		0	0	0	0	0
19	Результат переоцінки за операціями хеджування		0	0	0	0	0
20	Накопичені курсові різниці		0	0	0	0	0
21	Відстрочені податки		0	0	0	0	0
22	Чистий дохід/(збиток), що визнаний безпосередньо у складі власного капіталу	23	0	76595	(76595)	0	0
23	Прибуток/збиток за рік		0	0	(464312)	(464312)	(464312)
24	Емісія акцій	22	799996	0	0	799996	799996
25	Власні акції, що викуплені в акціонерів:		0	0	0	0	0
25.1	Викуплені		0	0	0	0	0
25.2	Продаж		0	0	0	0	0
25.3	Анулювання		0	0	0	0	0
26	Об'єднання компаній		0	0	0	0	0
27	Дивіденди, за якими прийнято рішення щодо виплати	30	0	0	0	0	0
28	Залишок на кінець дня 31 грудня звітного року		2870945	404323	(464312)	2810956	2810956

Голова Правління

Д.В. Зінков

Головний бухгалтер

Д.Ф. Герасименко

Примітки до річного фінансового звіту
АТ „ОТП БАНК”
за 2009 рік

Примітка 1: Облікова політика.

Примітка 1.1. Основна діяльність.

АТ „ОТП Банк” було створено у формі закритого акціонерного товариства зі 100% іноземним капіталом. Юридична та фактична адреси банку: Україна, 01033, м.Київ, вул. Жилянська, 43.

На виконання вимог Закону України „Про акціонерні товариства” від 17.09.2008 року №514-VI та у відповідності з рішенням Загальних зборів акціонерів Закрите акціонерне товариство „ОТП Банк” змінило своє найменування на Публічне акціонерне товариство „ОТП Банк”.

Банк у своїй діяльності керується Законами України „Про банки та банківську діяльність”, „Про господарські товариства”, „Про цінні папери та фондову біржу”, „Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні”, „Про платіжні системи та переказ коштів в Україні”, „Про бухгалтерській облік і фінансову звітність в Україні”, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, іншим чинним законодавством України, а також нормативно-правовими актами Національного банку України та інших органів виконавчої влади.

Протягом 2009 року регіональна організаційна структура банку зазнала суттєвих змін внаслідок оптимізації та централізації. Процес централізації було розпочато у січні 2009 року та завершено у липні 2009 року. В результаті реалізації проекту усі філії банку, які раніше мали власний баланс, шляхом припинення діяльності та відкриття на їх базі регіональних відділень були переведені на баланс та МФО Головного офісу разом з усіма існуючими безбалансовими відділеннями.

Станом на кінець дня 31 грудня 2008 року банком зареєстровано:

- двадцять чотири регіональних безбалансових відділення в різних регіонах України:

1. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Житомир – дата реєстрації 26.12.2006.
2. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Кіровоград – дата реєстрації 18.09.2007.
3. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Рівне – дата реєстрації 15.10.2007.
4. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Хмельницький – дата реєстрації 02.11.2007.
5. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Чернівці – дата реєстрації 12.11.2007.
6. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Івано-Франківськ – дата реєстрації 16.11.2007.
7. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Чернігів – дата реєстрації 28.11.2007.
8. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Херсон – дата реєстрації 30.11.2007.
9. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Тернопіль – дата реєстрації 23.01.2009.
10. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Черкаси – дата реєстрації 24.04.2009.
11. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Суми – дата реєстрації 24.04.2009.
12. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Полтава – дата реєстрації 24.04.2009.
13. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Луцьк – дата реєстрації 24.04.2009.
14. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Ужгород – дата реєстрації 15.05.2009.
15. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Миколаїв – дата реєстрації 15.05.2009.
16. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Вінниця – дата реєстрації 15.05.2009.
17. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Луганськ – дата реєстрації 15.05.2009.

18. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Сімферополь – дата реєстрації 15.05.2009.
19. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Донецьк – дата реєстрації 19.06.2009.
20. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Запоріжжя – дата реєстрації 19.06.2009.
21. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Львів – дата реєстрації 19.06.2009.
22. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 17.07.2009.
23. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 17.07.2009.
24. Регіональне відділення АТ „ОТП Банк” в м.Одеса – дата реєстрації 17.07.2009.

- сто вісімдесят безбалансових відділень:

1. Відділення „Бессарабське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 11.07.2002.
2. Відділення „Михайлівське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 29.12.2002.
3. Відділення „Печерське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 22.09.2003.
4. Відділення „Оболонське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 11.11.2003.
5. Відділення „Сінне” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 30.12.2004.
6. Відділення „Подільське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 12.04.2005.
7. Відділення „Русанівське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 12.09.2005.
8. Відділення „Політехнічне” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 25.11.2005.
9. Відділення „Осокорки” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 26.03.2007.
10. Відділення „Софіївське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 17.07.2007.
11. Відділення „Володимирське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 27.09.2007.
12. Відділення „Стрітенське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 22.11.2007.
13. Відділення „Відрадне” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 14.11.2007.
14. Відділення „Сирецьке” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 16.11.2007.
15. Відділення „Голосіївське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 10.12.2007.
16. Відділення „Десятинне” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 20.11.2007.
17. Відділення „Старокиївське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 19.11.2007.
18. Відділення „Ярославське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 07.08.2008.
19. Відділення „Золоті Ворота” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 23.10.2008.
20. Відділення „Арена” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 04.11.2008.
21. Відділення „Святошинське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 25.11.2008.
22. Відділення „Червоноармійське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 27.10.2008.
23. Відділення „Дмитрівське” АТ „ОТП Банк” в м.Київ – дата реєстрації 17.11.2008.
24. Відділення „Соборне” АТ „ОТП Банк” в м.Біла Церква – дата реєстрації 14.08.2007.
25. Відділення „Васильківське” АТ „ОТП Банк” в м.Васильків – дата реєстрації 30.10.2008.
26. Відділення АТ „ОТП Банк” в м. Бровари – дата реєстрації 11.03.2009.
27. Відділення „Олімпійське” АТ „ОТП Банк” в м.Донецьк – дата реєстрації 20.05.2005.
28. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Маріуполь – дата реєстрації 05.10.2005.
29. Відділення „Краматорське” АТ „ОТП Банк” в м.Краматорськ – дата реєстрації 08.09.2005.
30. Відділення „Шевченківське” АТ „ОТП Банк” в м.Донецьк – дата реєстрації 22.12.2006.
31. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Макіївка – дата реєстрації 03.07.2007.
32. Відділення „Київське” АТ „ОТП Банк” в м.Донецьк – дата реєстрації 10.09.2007.
33. Відділення „Іллічівське” АТ „ОТП Банк” в м.Маріуполь – дата реєстрації 20.07.2007.
34. Відділення „Пушкінське” АТ „ОТП Банк” в м.Донецьк – дата реєстрації 16.11.2007.
35. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Горлівка – дата реєстрації 30.11.2007.
36. Відділення „Текстильщик” АТ „ОТП Банк” в м.Донецьк – дата реєстрації 16.10.2007.
37. Відділення „Юзівське” АТ „ОТП Банк” в м.Донецьк – дата реєстрації 30.11.2007.
38. Відділення „Слов’янське” АТ „ОТП Банк” в м.Слов’янськ – дата реєстрації 21.07.2008.
39. Відділення „Артемівське” АТ „ОТП Банк” в м.Артемівськ – дата реєстрації 21.07.2008.
40. Відділення „Магістральне” АТ „ОТП Банк” в м.Донецьк – дата реєстрації 08.08.2008.
41. Відділення „Вишневе” АТ „ОТП Банк” в м.Донецьк – дата реєстрації 16.10.2008.
42. Відділення „Олександрівське” АТ „ОТП Банк” в м.Запоріжжя – дата реєстрації 03.12.2004.
43. Відділення „Дніпровське” АТ „ОТП Банк” в м.Запоріжжя – дата реєстрації 10.06.2005.

44. Відділення „Бердянське” АТ „ОТП Банк” в м.Бердянськ – дата реєстрації 05.09.2005.
45. Відділення „Соборне” АТ „ОТП Банк” в м.Запоріжжя – дата реєстрації 21.12.2006.
46. Відділення „Космічне” АТ „ОТП Банк” в м.Запоріжжя – дата реєстрації 14.08.2007.
47. Відділення АТ „ОТП Банк” м.Енергодар – дата реєстрації 30.08.2007.
48. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Мелітополь – дата реєстрації 11.10.2007.
49. Відділення „Хортицьке” АТ „ОТП Банк” в м.Запоріжжя – дата реєстрації 30.11.2007.
50. Відділення „Таврійське” АТ „ОТП Банк” в м.Запоріжжя – дата реєстрації 27.06.2008.
51. Відділення „Чарівне” АТ „ОТП Банк” в м.Запоріжжя – дата реєстрації 10.10.2008.
52. Відділення „Ладозьке” АТ „ОТП Банк” в м.Запоріжжя – дата реєстрації 25.11.2008.
53. Відділення „Патріотичне” АТ „ОТП Банк” в м.Запоріжжя – дата реєстрації 25.11.2008.
54. Відділення „Воскресенське” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 22.02.2005.
55. Відділення „Центральне” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 20.09.2005.
56. Відділення „Дніпродзержинське” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпродзержинськ – дата реєстрації 13.12.2005.
57. Відділення „Західно-Донбаське” АТ „ОТП Банк” в м.Павлоград – дата реєстрації 10.09.2007.
58. Відділення „Гвардійське” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 21.09.2007.
59. Відділення „Південне” АТ „ОТП Банк” в м.Нікополь – дата реєстрації 21.09.2007.
60. Відділення „Трипільське” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 30.10.2007.
61. Відділення „Калинове” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 30.10.2007.
62. Відділення „Східне” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 12.11.2007.
63. Відділення „Павлівсько-Дніпровське” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 07.12.2007.
64. Відділення „Лівобережне” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпродзержинськ – дата реєстрації 28.11.2007.
65. Відділення „Калнишевське” АТ „ОТП Банк” в м.Кривий Ріг – дата реєстрації 27.11.2007.
66. Відділення „Крутогорне” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 03.06.2008.
67. Відділення „Ватутінське” АТ „ОТП Банк” в м.Кривий Ріг – дата реєстрації 07.10.2008.
68. Відділення „Новомосковське” АТ „ОТП Банк” в м.Новомосковськ – дата реєстрації 10.10.2008.
69. Відділення „Петровське” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 24.10.2008.
70. Відділення „Гагарінське” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 16.10.2008.
71. Відділення „Кіровське” АТ „ОТП Банк” в м.Дніпропетровськ – дата реєстрації 16.10.2008.
72. Відділення „Фалєєвське” АТ „ОТП Банк” в м.Миколаїв – дата реєстрації 16.12.2005.
73. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Южноукраїнськ – дата реєстрації 30.08.2007.
74. Відділення „Мирне” АТ „ОТП Банк” в м.Миколаїв – дата реєстрації 11.10.2007.
75. Відділення „Корабельне” АТ „ОТП Банк” в м.Миколаїв – дата реєстрації 23.11.2007.
76. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Первомайськ – дата реєстрації 30.11.2007.
77. Відділення „Зоряне” АТ „ОТП Банк” в м.Миколаїв – дата реєстрації 07.10.2008.
78. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Вознесенськ – дата реєстрації 07.11.2008.
79. Відділення „Платанове” АТ „ОТП Банк” в м.Миколаїв – дата реєстрації 26.11.2008.
80. Відділення „Приморське” АТ „ОТП Банк” в м.Одеса – дата реєстрації 11.03.2005.
81. Відділення „Дерибасівське” АТ „ОТП Банк” в м.Одеса – дата реєстрації 29.08.2005.
82. Відділення „Топольове” АТ „ОТП Банк” в м.Одеса – дата реєстрації 30.08.2007.
83. Відділення „Фонтанське” АТ „ОТП Банк” в м.Одеса – дата реєстрації 30.08.2007.
84. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Ізмаїл – дата реєстрації 11.10.2007.
85. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Іллічівськ – дата реєстрації 11.10.2007.
86. Відділення „Варненське” АТ „ОТП Банк” в м.Одеса – дата реєстрації 13.11.2007.
87. Відділення „Лермонтовське” АТ „ОТП Банк” в м.Одеса – дата реєстрації 30.11.2007.
88. Відділення „Добровольське” АТ „ОТП Банк” в м.Одеса – дата реєстрації 30.11.2007.
89. Відділення „Тінисте” АТ „ОТП Банк” в м.Одеса – дата реєстрації 18.06.2008.
90. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Котовськ – дата реєстрації 16.10.2008.
91. Відділення „Чорноморське” АТ „ОТП Банк” в м.Одеса – дата реєстрації 26.11.2008.
92. Відділення „Марсельське” АТ „ОТП Банк” в м.Одеса – дата реєстрації 21.11.2008.
93. Відділення „Театральне” АТ „ОТП Банк” в м.Львів – дата реєстрації 08.06.2005.
94. Відділення „Стрийське” АТ „ОТП Банк” в м.Львів – дата реєстрації 22.11.2005.

95. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Дрогобич – дата реєстрації 06.09.2007.
96. Відділення „Ювілейне” АТ „ОТП Банк” в м.Львів – дата реєстрації 23.11.2007.
97. Відділення „Академічне” АТ „ОТП Банк” в м.Львів – дата реєстрації 12.11.2007.
98. Відділення „Наукове” АТ „ОТП Банк” в м.Львів – дата реєстрації – 03.06.2008.
99. Відділення „Городоцьке” АТ „ОТП Банк” в м.Львів – дата реєстрації – 07.11.2009.
100. Відділення „Павлівське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 08.09.2005.
101. Відділення „Покровське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 17.11.2005.
102. Відділення „Благовіщенське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 22.12.2006.
103. Відділення „Радонежське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 13.08.2007.
104. Відділення „Державинське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 10.09.2007.
105. Відділення „Озарянське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 10.09.2007.
106. Відділення „Ліра” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 09.11.2007.
107. Відділення „Протон” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 24.10.2007.
108. Відділення „Індустріальне” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 16.01.2008.
109. Відділення „Куп`янське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків дата реєстрації 05.05.2008.
110. Відділення „Олексіївське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 05.09.2008.
111. Відділення „Слобідське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 30.10.2008.
112. Відділення „Журавлівське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 30.10.2008.
113. Відділення „Салтівське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 04.11.2008.
114. Відділення „Кутузівське” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 04.11.2008.
115. Відділення „Комунальне” АТ „ОТП Банк” в м.Харків – дата реєстрації 07.11.2008.
116. Відділення „Мукачівське” АТ „ОТП Банк” в м.Ужгород – дата реєстрації 30.08.2005.
117. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Берегово – дата реєстрації 20.06.2007.
118. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Хуст – дата реєстрації 15.10.2007.
119. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Тячів – дата реєстрації 30.10.2007.
120. Відділення „Корятівича” АТ „ОТП Банк” в м.Ужгород – дата реєстрації 22.01.2008.
121. Відділення „Латоричне” АТ „ОТП Банк” в м.Мукачеве – дата реєстрації 30.10.2008.
122. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Северодонецьк – дата реєстрації 24.10.2007.
123. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Алчевськ – дата реєстрації 30.10.2007.
124. Відділення „Жовтневе” АТ „ОТП Банк” в м.Луганськ – дата реєстрації 27.11.2007.
125. Відділення „Лисичанське” АТ „ОТП Банк” в м.Лисичанськ – дата реєстрації 06.12.2007.
126. Відділення „Свердловське” АТ „ОТП Банк” в м.Свердловськ – дата реєстрації 12.06.2008.
127. Відділення „Менделеевське” АТ „ОТП Банк” в м.Луганськ – дата реєстрації 08.09.2008.
128. Відділення „Оборонне” АТ „ОТП Банк” в м.Луганськ – дата реєстрації 22.10.2008.
129. Відділення „Чапаївське” АТ „ОТП Банк” в м.Луганськ – дата реєстрації 21.11.2008.
130. Відділення „Авангардне” АТ „ОТП Банк” в м.Луганськ – дата реєстрації 22.01.2009.
131. Відділення „Галицьке” АТ „ОТП Банк” в м.Луцьк – дата реєстрації 09.11.2007.
132. Відділення „Краківське” АТ „ОТП Банк” в м.Луцьк – дата реєстрації 08.11.2007.
133. Відділення „Ковельське” АТ „ОТП Банк” в м.Ковель – дата реєстрації 30.11.2008.
134. Відділення „Відродження” АТ „ОТП Банк” в м.Луцьк – дата реєстрації 21.11.2008.
135. Відділення „Вишенське” АТ „ОТП Банк” в м.Вінниця – дата реєстрації 17.07.2007.
136. Відділення „Гоголівське” АТ „ОТП Банк” в м.Вінниця – дата реєстрації 15.10.2007.
137. Відділення „Коцюбинське” АТ „ОТП Банк” в м.Вінниця – дата реєстрації 13.11.2007.
138. Відділення „Слов`янка” АТ „ОТП Банк” в м.Вінниця – дата реєстрації 02.09.2008.
139. Відділення „Автосвіт” АТ „ОТП Банк” в м.Вінниця – дата реєстрації 10.09.2008.
140. Відділення „Поділля” АТ „ОТП Банк” в м.Вінниця – дата реєстрації 07.11.2008.
141. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Жмеринка – дата реєстрації 16.11.2007.
142. Відділення „Європейське” АТ „ОТП Банк” в м.Суми – дата реєстрації 22.08.2007.
143. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Ромни – дата реєстрації 21.09.2007.
144. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Конотоп – дата реєстрації 16.10.2007.
145. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Охтирка – дата реєстрації 11.06.2008.
146. Відділення „Слобожанське” АТ „ОТП Банк” в м.Суми – дата реєстрації 10.07.2008.
147. Відділення „Каштанове” АТ „ОТП Банк” в м.Полтава – дата реєстрації 22.08.2007.

148. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Кременчук – дата реєстрації 03.10.2007.
149. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Лубни – дата реєстрації 24.20.2007.
150. Відділення „Троїцьке” АТ „ОТП Банк” в м.Кременчук – дата реєстрації 06.12.2007.
151. Відділення „Алмазне” АТ „ОТП Банк” в м.Полтава – дата реєстрації 05.09.2008.
152. Відділення „Староподільське” АТ „ОТП Банк” в м.Полтава – дата реєстрації 20.10.2008.
153. Відділення „Слівенське” АТ „ОТП Банк” в м.Тернопіль – дата реєстрації 24.11.2008.
154. Відділення „Університетське” АТ „ОТП Банк” в м.Черкаси – дата реєстрації 13.08.2007.
155. Відділення „Хрещатик” АТ „ОТП Банк” в м.Черкаси – дата реєстрації 02.11.2007.
156. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Сміла – дата реєстрації 25.04.2008.
157. Відділення „Шполянське” АТ „ОТП Банк” в м.Сімферополь – дата реєстрації 20.07.2007.
158. Відділення „Центральне” АТ „ОТП Банк” в м.Севастополь – дата реєстрації 27.09.2007.
159. Відділення „Севастопольське” АТ „ОТП Банк” в м.Севастополь – дата реєстрації 11.10.2007.
160. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Євпаторія – дата реєстрації 24.06.2008.
161. Відділення „Бородинське” АТ „ОТП Банк” в м.Сімферополь – дата реєстрації 24.10.2008.
162. Відділення „Петропавлівське” АТ „ОТП Банк” в м.Сімферополь – дата реєстрації 17.11.2008.
163. Відділення „Воронцовське” АТ „ОТП Банк” в м.Сімферополь – дата реєстрації 17.11.2008.
164. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Керч – дата реєстрації 28.11.2008.
165. Відділення „Портове” АТ „ОТП Банк” в м. Севастополь – дата реєстрації 02.03.2009.
166. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Нова Каховка – дата реєстрації 07.10.2008.
167. Відділення „Придніпровське” АТ „ОТП Банк” в м.Херсон – дата реєстрації 07.08.2008.
168. Відділення „Станіславське” АТ „ОТП Банк” в м.Івано-Франківськ – дата реєстрації 24.11.2008.
169. Відділення „Київське” АТ „ОТП Банк” в м.Житомир – дата реєстрації 18.09.2007.
170. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Бердичів – дата реєстрації 09.11.2007.
171. Відділення „Богунське” АТ „ОТП Банк” в м.Житомир – дата реєстрації 16.05.2008.
172. Відділення „Новоградське” АТ „ОТП Банк” в м.Новоград-Волинський – дата реєстрації 15.09.2008.
173. Відділення „Олександрійське” АТ „ОТП Банк” в м.Олександрія – дата реєстрації 07.08.2008.
174. Відділення „Прикарпатське” АТ „ОТП Банк” в м.Чернівці – дата реєстрації 16.10.2008.
175. Відділення АТ „ОТП Банк” в м.Кам’янець Подільський – дата реєстрації 28.11.2007.
176. Відділення „Проскурівське” АТ „ОТП Банк” в м.Хмельницький – дата реєстрації 25.09.2008.
177. Відділення „Молодіжне” АТ „ОТП Банк” в м.Хмельницький – дата реєстрації 22.10.2008.
178. Відділення „Південно – Західне” АТ „ОТП Банк” в м.Хмельницький – дата реєстрації 17.11.2008.
179. Відділення АТ „ОТП Банк” в м. Ніжин – дата реєстрації 02.01.2009.
180. Відділення „Набережне” АТ „ОТП Банк” в м.Рівне – дата реєстрації 14.07.2008.

- два регіональних представництва:

1. Представництво АТ „ОТП Банк” в м.Умань – дата реєстрації 22.03.2007.
2. Представництво АТ „ОТП Банк” в м.Нововолинськ – дата реєстрації 13.05.2008.

Протягом 2009 року в мережі відділень відбулися наступні зміни:

- припинено 16 балансових філій банку в містах Донецьк, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Миколаїв, Одеса, Львів, Харків, Ужгород, Луганськ, Луцьк, Вінниця, Суми, Полтава, Тернопіль, Черкаси, Сімферополь та на їх базі відкрито 16 безбалансових регіональних відділень (тобто реального закриття зазначених установ банку не відбулося);
- відкрито 4 нових безбалансових відділення в містах Бровари, Ніжин, Луганськ та Севастополь;
- припинено (закрито) два безбалансових відділення в Києві та одне в Донецьку;
- припинено (закрито) 16 представництв.

Загальне керівництво банком здійснює Правління відповідно до Статуту. Стратегічною метою „ОТП Банк” є надання повного кола банківських послуг, що передбачені ліцензією, наданою Національним банком України, та одержання прибутку в інтересах засновників. Для цього банк розвиває та пропонує своїм клієнтам широкий спектр фінансово-банківських послуг:

- управління рахунками та перекази;
- документарні операції;
- гарантії;
- кредитування;
- валютні операції;
- операції з цінними паперами;
- операції з кредитними та дебетними картками;
- касове обслуговування.

Банк у своїй діяльності користується єдиними правилами бухгалтерського обліку в банках на базі комплексної автоматизації і комп'ютеризації.

Примітка 1.2. Основи облікової політики та складання звітності.

Звіт, що надається, стосується періоду 2009 року, тобто з 01 січня по 31 грудня 2009 року. Річний фінансовий звіт складено в тисячах гривень на базі зведеної звітності банку на кінець дня 31 грудня 2009 року. Валюта звітності – гривня. Одиниця виміру – тис.грн.

Облікова політика (методологія організації та ведення обліку) – це сукупність визначених принципів, методів і процедур згідно чинного законодавства, що використовуються банком для складання та подання фінансової звітності. Облікова політика банку базується на чинному законодавстві України, нормативних документах Національного банку України, основних принципах міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та рішеннях керівництва банку.

Відмінність методологічних засад Облікової політики банку від Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) обумовлена існуючими відмінностями вимог і положень, викладених в нормативних документах Національного банку України, від вимог МСФЗ та відповідає зазначеним відмінностям, які полягають у застосуванні протягом 2009 року різних підходів при формуванні резервів під активні операції (кредити та дебіторська заборгованість).

Облікова політика є інструментом, що впливає як на форми та методи ведення обліку, так і на фінансові результати роботи банку, є основою для складання фінансової, податкової та іншої звітності.

Бухгалтерський облік та фінансова звітність ґрунтуються на таких принципах:

- *повне висвітлення* – усі банківські операції підлягають реєстрації на рахунках бухгалтерського обліку без будь-яких винятків. Фінансова звітність має містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки операцій банку, яка може впливати на рішення, що приймаються згідно з нею;
- *превалювання сутності над формою* – операції обліковуються та розкриваються у звітності відповідно до їх сутності та економічного змісту, а не лише за їх юридичною формою;
- *автономність* – активи та зобов'язання банку повинні бути відокремлені від активів та зобов'язань власників банку та інших банків (підприємств);
- *обачність* – застосування в бухгалтерському обліку методів оцінки, відповідно до яких активи та/або дохід не завищуватимуться, а зобов'язання та/або витрати не занижуватимуться;
- *безперервність* – оцінка активів банку здійснюється, виходячи з припущення, що його діяльність продовжуватиметься в неосяжному майбутньому. Якщо банк планує скоротити масштаби своєї діяльності, це повинно відобразитися у фінансових звітах;

- *нарахування та відповідність доходів і витрат* – для визначення результату звітного періоду потрібно порівняти доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів. Доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення незалежно від дати надходження або сплати грошей. Доходи - це збільшення економічних вигод протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів, або зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення капіталу, за винятком його збільшення, пов'язаного з внесками акціонерів. Витрати – це зменшення економічних вигод протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів, або виникнення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу і не є розподіленням між акціонерами;
- *послідовність* – постійне (із року в рік) застосування банком обраної облікової політики. Зміна методу обліку можлива лише у випадках, передбачених міжнародними стандартами та національними положеннями бухгалтерського обліку, і потребує додаткового обґрунтування і розкриття у фінансових звітах;
- *історична (фактична) собівартість* – активи і пасиви обліковуються пріоритетно за вартістю їх придбання чи виникнення. Активи та зобов'язання в іноземній валюті, за винятком немонетарних статей, мають переоцінюватись у разі зміни офіційного валютного курсу на звітну дату.

Протягом 2009 року облік на балансових рахунках операцій, пов'язаних з визнанням чи припиненням визнання будь-яких активів чи зобов'язань, здійснювався із застосуванням методу їх визнання (припинення визнання) на дату розрахунку крім операцій з купівлі-продажу іноземної валюти на умовах „том” і „спот”.

Якщо дата розрахунку відрізнялась від дати виникнення вимог або зобов'язань, операції обліковувались за позабалансовими рахунками починаючи з дати операції до настання строку розрахунку за винятком операцій з купівлі-продажу іноземної валюти на умовах „том” та „спот”, які відображались на дату операції в балансі за рахунками дебіторської та кредиторської заборгованості як валютообмінні угоди.

Основними оцінками, що застосовувались під час складання фінансових звітів є: історична (первісна) собівартість, справедлива вартість.

При обліку за первісною (історичною) вартістю активи визнаються за сумою фактично сплачених за них коштів, а зобов'язання – за сумою мобілізованих коштів в обмін на такі зобов'язання. Історична вартість залишається незмінною до моменту її зникнення або продажу відповідних активів. Проте, після дати придбання цінні папери до погашення обліковуються за амортизованою собівартістю, а активи та зобов'язання в іноземній валюті переоцінюються на кожну звітну дату за діючим офіційним курсом гривні, якщо вони відносяться до монетарних, та обліковуються за курсом виникнення без подальшої переоцінки, якщо вони відносяться до немонетарних статей балансу.

При обліку за справедливою (ринковою) вартістю активи визнаються за тією сумою коштів, яку необхідно було б сплатити для придбання таких активів у поточний час, а зобов'язання – за тією сумою коштів, яка б вимагалася для проведення розрахунку у поточний час.

Після первісного визнання на кожну наступну дату балансу активи та зобов'язання обліковуються з використанням наступних методів оцінки:

- за справедливою (ринковою) вартістю – усі фінансові інструменти та необоротні активи, що утримуються для продажу, акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком,

справедливу вартість яких можна достовірно оцінити, а також похідні фінансові інструменти;

- за первісною вартістю (собівартістю) з вирахуванням накопиченої амортизації та втрат від зменшення корисності – решта необоротних активів та фінансових інструментів за винятком інструментів на вимогу, вкладень в асоційовані і дочірні компанії, акцій та інших цінних паперів з нефіксованим прибутком, справедливу вартість яких неможливо достовірно оцінити;
- за первісною вартістю (собівартістю) з вирахуванням втрат від зменшення корисності – активи на вимогу (враховуючи дебіторську заборгованість), гудвіл, вкладення в асоційовані і дочірні компанії, а також акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, справедливу вартість яких неможливо достовірно оцінити;
- за первісною (історичною) вартістю – грошові кошти та їх еквіваленти, зобов'язання на вимогу, решта активів та зобов'язань (враховуючи кредиторську заборгованість).

Банк припиняє визнання активів в фінансовому обліку, якщо має місце будь-яка з наступних подій:

- а) актив продається, погашається, списується (у т.ч. за рахунок створених резервів) або передається без збереження всіх ризиків і винагород від володіння ним;
- б) строк дії прав на грошові потоки від фінансового активу, що визначені умовами договору, закінчується;
- в) відбувається обмін активу на новий за суттєво відмінними умовами (у такому разі разом з припиненням визнання первісного активу в обліку визнається новий актив).

Банк припиняє визнання зобов'язань в фінансовому обліку, якщо має місце будь-яка з наступних подій:

- а) зобов'язання продається, погашається чи анулюється;
- б) строк дії зобов'язання, визначений умовами договору, закінчується;
- в) відбувається обмін зобов'язання на нове за суттєво відмінними умовами (у такому разі разом з припиненням визнання первісного зобов'язання в обліку визнається нове зобов'язання).

Кредити (надані та отримані), розміщені (залучені) вклади (депозити)

Під час первісного визнання усі надані (отримані) кредити, розміщені (залучені) вклади (депозити) оцінюються за справедливою вартістю, уключаючи витрати на операцію, та відображаються в бухгалтерському обліку відповідно як активи та зобов'язання, які не підлягають взаємозаліку.

Дисконт (премія) амортизується протягом строку дії фінансового інструменту із застосуванням ефективної ставки відсотка. Сума дисконту (премії) має бути повністю амортизована на дату погашення (повернення) кредиту (депозиту).

Амортизація дисконту (премії) здійснюється у тій валюті, в якій обліковується пов'язаний з ними фінансовий інструмент. Для цього при віднесенні на рахунки неамортизованого дисконту або премії наперед отриманих (сплачених) комісій в іншій валюті проводиться їх конвертація в валюту кредиту за поточним офіційним курсом на дату первісного визнання такого кредиту.

Банк визнає в бухгалтерському обліку прибуток або збиток на суму різниці між справедливою вартістю фінансового активу або фінансового зобов'язання та вартістю договору в кореспонденції з рахунками премії (дисконту), якщо під час первісного визнання він визначає вартість

фінансового активу або фінансового зобов'язання за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова.

У такому разі банк визначає справедливу вартість фінансового активу або фінансового зобов'язання шляхом дисконтування всіх очікуваних майбутніх грошових потоків із застосуванням ринкової процентної ставки щодо подібного фінансового інструменту.

На дату балансу усі кредити та депозити за винятком овердрафтів і вкладів на вимогу оцінюються за амортизованою собівартістю з використанням ефективної ставки відсотка під час здійснення амортизації дисконту (премії) та нарахування процентів.

Якщо балансова вартість активів (наданих кредитів та розміщених депозитів) перевищує оцінену суму очікуваного відшкодування, то визнається зменшення їх корисності. Зменшення корисності в бухгалтерському обліку відображається шляхом формування спеціальних резервів за рахунок витрат банку.

Банк визнає зменшення корисності, якщо є об'єктивне свідчення настання однієї або кількох збиткових подій, що відбулися після первісного визнання фінансового активу і впливають на величину чи строки попередньо оцінених майбутніх грошових потоків від його використання.

Основними подіями, що свідчать про зменшення корисності фінансового активу, можуть бути:

- фінансові труднощі позичальника;
- порушення умов договору (невиконання зобов'язань, прострочення сплати процентів або основної суми боргу);
- висока ймовірність банкрутства або фінансова реорганізація позичальника;
- надання банком пільгових умов з економічних або юридичних причин, пов'язаних з фінансовими труднощами позичальника, які банк не розглядав би за інших умов;
- зникнення активного ринку для фінансового активу внаслідок фінансових труднощів.

Банк відображає в бухгалтерському обліку операції обміну кредитами чи депозитами за суттєво відмінними умовами як погашення первісного фінансового інструменту та визнання нового фінансового інструменту. Аналогічно суттєві зміни умов за кредитом (депозитом) або його частиною відображаються як погашення первісного кредиту (депозиту) та визнання нового кредиту (депозиту).

Банк визнає суттєво відмінними такі умови, відповідно до яких чиста вартість грошових потоків за новими умовами, дисконтована із застосуванням первісної* ефективної ставки відсотка, відрізняється щонайменше на 10% від дисконтованої вартості грошових потоків, що залишилися до строку погашення первісного фінансового інструменту.

Банк визнає будь-які витрати або винагороди як інші операційні доходи або витрати на погашення, якщо обмін борговими фінансовими інструментами або зміна умов за фінансовим інструментом відображається в бухгалтерському обліку як погашення первісного фінансового інструменту та визнання нового фінансового інструменту.

Банк коригує балансову вартість кредиту (депозиту) на будь-які витрати та винагороди за ним і здійснює їх амортизацію за первісною ефективною ставкою протягом строку дії зміненого фінансового інструменту з урахуванням змінених грошових потоків, якщо обмін борговими

* Тобто ефективної ставки, розрахованої при первісному визнанні фінансового інструменту або на момент останньої її зміни (за фінансовими інструментами з плаваючою ставкою).

фінансовими інструментами або зміна умов за ними не відображається в бухгалтерському обліку як погашення.

Вкладення в цінні папери

Цінні папери банку з метою їх оцінки та відображення в бухгалтерському обліку класифікуються таким чином:

- цінні папери, які обліковуються в торговому портфелі;
- цінні папери в портфелі банку на продаж;
- цінні папери в портфелі банку до погашення;
- інвестиції в асоційовані та дочірні компанії.

Цінні папери, які придбані та/або зберігаються за дорученням та за кошти клієнтів, а також цінні папери, які придбані згідно з договорами про довірче управління, обліковуються за позабалансовими рахунками.

Придбані цінні папери (крім цінних паперів у торговому портфелі, інвестицій в асоційовані та дочірні компанії) первісно оцінюються та відображаються в бухгалтерському обліку за справедливою вартістю, до якої додаються витрати на операції з придбання таких цінних паперів.

Цінні папери в торговому портфелі первісно оцінюються за справедливою вартістю. Витрати на операції з придбання визнаються за рахунками витрат під час первісного визнання таких цінних паперів.

Витрати на операції з придбання боргових цінних паперів у портфель на продаж або в портфель до погашення відображаються за рахунками з обліку дисконту (премії) на дату їх придбання.

На кожну наступну після визнання дату балансу всі цінні папери, що придбані банком, оцінюються за їх справедливою вартістю, крім:

- цінних паперів, що утримуються до погашення;
- акцій та інших цінних паперів з нефіксованим прибутком у портфелі на продаж, справедливу вартість яких неможливо достовірно визначити;
- інвестицій в асоційовані та дочірні компанії.

Справедлива вартість цінних паперів, що перебувають в обігу на організаційно оформлених ринках, визначається за їх ринковою вартістю.

Якщо котирування ринкових цін на цінні папери є недоступним, то для визначення справедливої вартості такі методи:

- посилення на ринкову ціну іншого подібного інструменту;
- аналіз дисконтованих грошових потоків. Застосовуючи аналіз дисконтованих грошових потоків, використовується ставка дисконту, яка дорівнює діючій нормі прибутковості подібної фінансової інвестиції, що має в основному такі самі умови та характеристики (строк погашення, що залишився; структура потоків грошових коштів; валюта; кредитний рейтинг емітента, процентна ставка);
- інші методи, що забезпечують достовірне визначення справедливої вартості цінних паперів.

Акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком у портфелі на продаж, справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо, відображаються на дату балансу за їх собівартістю з урахуванням зменшення їх корисності.

Цінні папери, що утримуються банком до їх погашення, відображаються на дату балансу за амортизованою собівартістю з використанням ефективної ставки відсотка.

Інвестиції в асоційовані компанії відображаються на дату балансу за методом участі в капіталі.

Банк складає консолідовану фінансову звітність, інвестиції в дочірні компанії в індивідуальній фінансовій звітності відображаються на дату балансу за їх собівартістю.

Усі цінні папери, крім цінних паперів, які обліковуються в торговому портфелі, переглядаються на зменшення корисності.

Зменшення корисності визнається на кожну дату балансу, якщо є об'єктивні докази однієї або кількох подій, які мають вплив на очікувані майбутні грошові потоки за цінними паперами.

Зменшення балансової вартості цінних паперів унаслідок визнання зменшення їх корисності відображається в бухгалтерському обліку лише на суму, що не призводить до від'ємного значення їх вартості. Якщо балансова вартість таких цінних паперів досягає нуля, то в бухгалтерському обліку вони відображаються за нульовою вартістю до прийняття банком рішення про їх списання.

За борговими цінними паперами окремо обліковуються дисконт або премія в разі їх наявності.

Дисконт або премія за борговими цінними паперами в портфелях на продаж та до погашення амортизується протягом періоду з дати придбання до дати їх погашення за методом ефективної ставки відсотка. Сума амортизації дисконту збільшує процентний дохід, а сума амортизації премії зменшує процентний дохід за цінними паперами.

За купонними цінними паперами окремо обліковуються накопичені проценти. Нарахування процентів здійснюється залежно від умов випуску цінних паперів, але не рідше одного разу на місяць протягом періоду від дати придбання цінного папера до дати його продажу або погашення.

Сума амортизації дисконту або премії нараховується одночасно з нарахуванням процентів.

Дебіторська та кредиторська заборгованість

Протягом 2009 року банк під час первісного визнання оцінював дебіторську та кредиторську заборгованість за первісною вартістю.

Для розрахунку резерву під дебіторську заборгованість банк щомісяця за станом на перше число місяця, наступного за звітним, здійснює інвентаризацію дебіторської заборгованості та її класифікацію за групами ризику залежно від строків обліку на балансі, а також з урахуванням строків погашення, передбачених договорами або правилами здійснення операцій/розрахунків, що встановлені законодавством України.

Необоротні активи

Об'єкт основних засобів або нематеріальний актив (придбаний або створений) визнається активом, якщо є імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, і його вартість може бути достовірно визначена.

Придбані (створені) основні засоби та нематеріальні активи визнаються за первісною вартістю.

Первісна вартість придбаного об'єкта основних засобів складається з таких витрат:

- а) суми, що сплачується постачальникам активів (з вирахуванням торговельних знижок) та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (без непрямих податків);
- б) реєстраційних зборів, державного мита та аналогічних платежів, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів;
- в) суми ввізного мита;
- г) суми непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються банку);
- д) витрат зі страхування ризиків, пов'язаних з доставкою основних засобів;
- е) витрат на транспортування, установку, монтаж, налагодження основних засобів;
- є) інших витрат, що безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для використання за призначенням.

Адміністративні та інші витрати, які не належать безпосередньо до витрат на придбання або доведення об'єкта до робочого стану, не включаються до його первісної вартості.

Первісна вартість придбаного нематеріального активу складається з вартості придбання (з вирахуванням торговельних знижок), мита, непрямих податків, що не підлягають відшкодуванню, та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з його придбанням та доведенням до стану, придатного для використання за призначенням.

Нематеріальний актив, отриманий у результаті його розроблення, відображається в балансі, якщо банк має:

- намір, технічні засоби та ресурси для доведення нематеріального активу до стану, придатного для реалізації або використання;
- змогу отримати майбутні економічні вигоди від реалізації або використання нематеріального активу;
- інформацію для достовірного визначення витрат, пов'язаних із розробленням нематеріального активу.

Якщо нематеріальний актив не відповідає зазначеним критеріям визнання, то витрати, що пов'язані з його придбанням або створенням, визнаються витратами звітного періоду, протягом якого вони були здійснені.

Не визнаються нематеріальним активом і підлягають відображенню в складі витрат звітного періоду, у якому вони були здійснені, такі витрати:

- на дослідження;
- на підготовку і перепідготовку кадрів;
- на рекламу;
- на створення, реорганізацію та переміщення банку або його частини;
- на створення внутрішньої ділової репутації банку, вартість видань.

Первісна вартість окремого об'єкта основних засобів або нематеріальних активів, за які сплачена загальна сума, визначається розподілом цієї суми пропорційно справедливій вартості кожного з придбаних об'єктів.

Первісна вартість об'єктів, переведених з оборотних активів, товарів, готової продукції тощо до

основних засобів, дорівнює їх собівартості.

Після первісного визнання об'єкта основних засобів як активу його подальший облік здійснюється за первісною вартістю (собівартістю) з вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності, в зв'язку з чим подальша переоцінка необоротних активів не здійснюється.

Запаси матеріальних цінностей також відображаються в бухгалтерському обліку за їх первісною вартістю і не переоцінюються.

Доходи та витрати

Доходи і витрати визнаються за таких умов:

- 1) визнання реальної заборгованості за активами та зобов'язаннями банку;
- 2) фінансовий результат операції, пов'язаної з наданням (отриманням) послуг, може бути точно визначений.

Доходи і витрати, що виникають у результаті операцій, визначаються договором між її учасниками або іншими документами, оформленими згідно з вимогами чинного законодавства України.

Доходи і витрати визнаються за кожним видом діяльності (операційної, інвестиційної, фінансової). Критерії визнання доходу і витрат застосовуються окремо до кожної операції банку. Кожний вид доходу і витрат відображається в бухгалтерському обліку окремо.

У результаті використання активів банку іншими сторонами доходи визнаються у вигляді процентів, роялті та дивідендів. Проценти визнаються у тому звітному періоді, до якого вони належать, та розраховуються, виходячи з бази їх нарахування та строку користування відповідними активами.

Роялті визнаються за принципом нарахування згідно з економічним змістом відповідної угоди.

Дивіденди визнаються у разі встановлення прав на отримання платежу.

Умовою визнання процентів і роялті є імовірність отримання банком економічної вигоди, а дивідендів – достовірно оцінений дохід.

За операціями з торгівлі фінансовими інструментами прибутки та збитки визнаються за наявності таких умов:

- покупцеві передані ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на активи;
- банк не здійснює подальше управління та контроль за реалізованими активами;
- сума доходу може бути достовірно визначена;
- є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигід банку;
- витрати, пов'язані із цією операцією, можуть бути достовірно визначені.

Якщо дохід від надання послуг не може бути достовірно оцінений, то він визнається та відображається в бухгалтерському обліку в розмірі здійснених витрат, що підлягають відшкодуванню.

У разі непогашення боржником заборгованості за нарахованими доходами в строк, передбачений

угодою, наступного робочого дня несплачена сума переноситься на відповідні рахунки з обліку прострочених нарахованих доходів.

Банк не коригує визнаний і відображений за рахунками класу 6 дохід на величину пов'язаної з ним дебіторської заборгованості за несплаченими нарахованими доходами, за якими немає імовірності щодо їх отримання. Сума такої дебіторської заборгованості визнається витратами банку шляхом формування резервів відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України.

Банк оцінює нараховані та не отримані процентні доходи на зменшення корисності в складі відповідного фінансового інструменту.

Доходи визнаються в бухгалтерському обліку в сумі справедливої вартості активів, які отримані або підлягають отриманню.

У разі відстрочення платежу, унаслідок чого виникає різниця між справедливою вартістю та номінальною сумою грошових коштів або їх еквівалентів, які підлягають отриманню за надані послуги та інші активи, така різниця визнається доходом у вигляді процентів.

Дохід не визнається, якщо здійснюється обмін активами, які є подібними за призначенням та мають однакову справедливу вартість.

Сума доходів (витрат) за операціями обміну неподібними активами визначається за справедливою вартістю активів, послуг, що отримані (надані) або підлягають отриманню (наданню) банком, зменшеною або збільшеною відповідно на суму переданих або отриманих грошових коштів та їх еквівалентів.

Якщо справедливу вартість активів, робіт, послуг, які отримані (надані) або підлягають отриманню (наданню) за операціями обміну, достовірно визначити неможливо, то дохід (витрати) визначається за справедливою вартістю активів, робіт, послуг (крім грошових коштів та їх еквівалентів), що передані (отримані) за цими контрактами.

Якщо актив забезпечує одержання економічних вигід протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, амортизація) між відповідними звітними періодами.

Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, у якому вони були здійснені.

Доходи (витрати) за одноразовими послугами (наприклад, комісії за здійснений обмін валют, надання (отримання) консультацій тощо) можуть визнаватися без відображення за рахунками нарахованих доходів (витрат), якщо кошти отримані (сплачені) у звітному періоді, у якому послуги фактично надаються (отримуються).

Доходи (витрати) за безперервними послугами (наприклад, комісії за інформаційно-розрахункове обслуговування в системі електронних платежів, за послуги користування системою електронної пошти тощо) визнаються щомісяця протягом усього строку дії угоди про надання (отримання) послуг і відображаються в бухгалтерському обліку за принципом нарахування.

Доходи (витрати) за послугами, що надаються поетапно, визнаються після завершення кожного етапу операції протягом дії угоди про надання (отримання) послуг і відображаються в обліку за принципом нарахування. Нарахування доходів (витрат) здійснюється з дати оформлення документа, що підтверджує надання (отримання) послуги.

Доходи (витрати) за послугами з обов'язковим результатом визнаються за фактом надання (отримання) послуг або за фактом досягнення передбаченого договором результату.

Витрати на придбання та створення активу, які не можуть бути визнані активом, визнаються витратами.

Отримані доходи, які відносяться до наступних звітних періодів, відображаються як доходи майбутніх періодів. Здійснені витрати та платежі, що відносяться до наступних звітних періодів, також обліковуються як витрати майбутніх періодів.

Банк перестає визнавати дохід і призупиняє нарахування у фінансовому обліку при настанні однієї з наступних подій:

- а) припинення визнання активу, що приносить такий дохід, в результаті його погашення, продажу, обміну чи списання, а також передачі, що призводить до припинення визнання;
- б) закінчення строку дії прав банку на грошові потоки від фінансового активу, передбачені договірними умовами, внаслідок закінчення строку, обумовленого такими умовами (у тому числі при визнанні боржника банкрутом), або розірвання цих умов, або визнання їх недійсними у судовому порядку;
- в) визнання повністю простроченого фінансового активу сумнівним або безнадійним боргом згідно чинних вимог НБУ за обов'язкової умови, що нарахування доходу не відбувається в податковому обліку і рішення про призупинення нарахування у фінансовому обліку прийнято уповноваженим органом банку.

Не визнаються доходами такі надходження від інших осіб:

- сума завдатку під заставу або в погашення кредиту, якщо це передбачено відповідним договором;
- сума надходжень за договором комісії, агентським та аналогічним договором на користь комітента, принципала тощо;
- сума авансу в рахунок попередньої оплати послуг, товарів тощо;
- надходження, що належать іншим особам;
- надходження від первинного розміщення цінних паперів;
- сума податку на додану вартість, інших податків і обов'язкових платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету й позабюджетних фондів.

Не визнаються витратами й не включаються до звіту про фінансові результати:

- платежі за договорами комісії, агентськими угодами та іншими аналогічними договорами на користь комітента, принципала тощо;
- попередня (авансова) оплата товарів, робіт, послуг;
- погашення одержаних кредитів, повернення депозитів тощо;
- витрати, які відображаються зменшенням власного капіталу відповідно до чинного законодавства України.

Капітал

Капітал банку – це залишкова вартість активів після вирахування всіх зобов'язань. Статутний капітал формується у відповідності до Закону України „Про банки і банківську діяльність”, іншого чинного законодавства у порядку, визначеному в Статуті банку.

Резервні фонди створюються за рахунок прибутку у розмірі, визначеному в чинному законодавстві (до 25% статутного капіталу), відрахування в резервні фонди та їх використання на покриття збитків проводиться відповідно до рішення Загальних зборів акціонерів.

Примітка 1.3. Консолідована фінансова звітність.

Дочірнє підприємство ТОВ „ОТП Лізинг” було створено 06 червня 2008 року на підставі рішення Правління АТ „ОТП Банк” від 11.04.2008 за № 231/1, затвердженого рішенням Спостережної Ради банку від 11.04.2008 за № 13/1/2008. Банк виступає єдиним засновником підприємства. ТОВ „ОТП Лізинг” зареєстровано 09.06.2008 із статутним капіталом в розмірі 2242840,00 грн.

В листопаді 2009 року статутний капітал підприємства було збільшено на 1211000,00 грн. за рахунок грошового внеску банку на підставі протоколу № 16 від 04.11.2009 Загальних зборів учасників ТОВ „ОТП Лізинг”. Таким чином, станом на кінець дня 31 грудня 2009 року внесок банку до статутного капіталу підприємства становив 3453840,00 грн. Консолідована фінансова звітність банку та ТОВ „ОТП Лізинг” складається за методом повної консолідації.

Асоційована компанія ТОВ „ОТП Адміністратор пенсійних фондів” була створена 20 серпня 2008 року на підставі рішення Правління АТ „ОТП Банк” від 22.04.2008 за № 252, затвердженого рішенням Спостережної Ради банку від 23.04.2008 за № 14/2/2008. Банк створив компанію разом з іншим засновником – OTP Funds Servicing Ltd Hungary, якому належить 51% її капіталу. ТОВ „ОТП Адміністратор пенсійних фондів” зареєстровано 01.09.2008. Внесок банку до статутного капіталу компанії за станом на кінець дня 31 грудня 2009 року складає 3505758,00 грн.

За результатами 2009 року ТОВ „ОТП Адміністратор пенсійних фондів” отримало збитки в розмірі 1473 тис.грн. Сума непокритих збитків за станом на кінець дня 31.12.2009 з урахуванням збитків попередніх звітних періодів склала 1595 тис.грн. В балансі банку інвестиції в зазначену асоційовану компанію відображені на дату балансу за методом участі в капіталі.

Примітка 1.4. Первісне визнання фінансових інструментів.

Первісне визнання фінансових інструментів відбувалося на підставі вимог Національного банку України з урахуванням вимог МСФЗ.

Найменування статті Балансу	Метод визначення первісної вартості
1	2
АКТИВИ	
Торгові цінні папери	Справедлива вартість
Кошти в інших банках	Справедлива вартість, включаючи витрати на операцію
Кредити та заборгованість клієнтів	Справедлива вартість, включаючи витрати на операцію
Цінні папери в портфелі банку на продаж	Справедлива вартість, включаючи витрати на операцію
Цінні папери в портфелі банку до погашення	Справедлива вартість, включаючи витрати на операцію
Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	Собівартість
Інші фінансові активи	Собівартість
Інші активи	Собівартість
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
Кошти банків	Справедлива вартість, включаючи витрати на операцію
Кошти клієнтів	Справедлива вартість, включаючи витрати на операцію
Боргові цінні папери, емітовані банком	Справедлива вартість, включаючи витрати на операцію
Інші залучені кошти	Справедлива вартість, включаючи витрати на операцію
Інші фінансові зобов'язання	Собівартість
Субординований борг	Справедлива вартість, включаючи витрати на операцію
Похідні фінансові інструменти	Справедлива вартість

При первісному визнанні коштів клієнтів банк вважає, що умови їх залучення відповідають ринковим.

Примітка 1.5. Торгові цінні папери.

У звітному 2009 році банк не класифікував жодних цінних паперів, що знаходилися у його портфелі, як такі, що були придбані з метою отримання прибутку від короткотермінових коливань ринкової ціни.

Примітка 1.6. Кредити та заборгованість клієнтів.

Бухгалтерський облік кредитних операцій банку здійснювався у відповідності з вимогами Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України (постанова Правління Національного банку України від 27.12.2007 за № 481) та Правил бухгалтерського обліку доходів та витрат банків України (постанова Правління Національного банку України від 18.06.2003 за № 255).

Надані (отримані) кредити, розміщені (залучені) вклади (депозити) під час первісного визнання банк оцінює за справедливою вартістю з урахуванням витрат на операцію відповідно як актив та зобов'язання, які не підлягають взаємозаліку.

Усі кредити та вклади (депозити) на дату балансу оцінюються за амортизованою собівартістю з використанням ефективної ставки відсотка під час здійснення амортизації дисконту (премії) та нарахування процентів.

Відображення в обліку наданих (отриманих) кредитів відбувається в залежності від їх цільового призначення та строку кінцевого погашення.

Банк відображає в бухгалтерському обліку операції продажу активів з відстроченням платежу відповідно до їх економічної суті за рахунками з обліку кредитів.

Операції з продовження строку дії (продлонгації) кредитних та вкладних (депозитних) договорів відображаються за відповідними рахунками з обліку короткострокових або довгострокових кредитів (депозитів) залежно від строку, що визначається від дати продлонгації договору до дати погашення.

За кредитними операціями, за якими кошти надаються одній особі, а погашення заборгованості здійснюється іншою (факторинг, виплата гарантій, врахування векселів тощо), аналітичний облік ведеться щодо тієї особи, яка має здійснювати погашення кредитної заборгованості.

У разі участі в консорціумному кредитуванні банк здійснює облік кредиту в розмірі частки його участі за відповідними рахунками з обліку кредитів, відкритими на ім'я позичальника. Аналогічно банк обліковує забезпечення за операцією з консорціумного кредитування, тобто пропорційно до частки власної участі в наданому кредиті відповідно до укладеного договору про забезпечення.

При з'ясуванні категорії кредитної заборгованості банк вважає іпотечним боргом будь-яке зобов'язання за будь-яким правочином, виконання якого забезпечене іпотекою щодо нерухомого майна, об'єктів незавершеного будівництва та майнових прав на нерухомість, будівництво якої не завершено (тобто, будь який кредит, наданий під заставу нерухомості, якщо сума договору іпотеки не менше суми такої кредитної заборгованості).

Категорія кредитної заборгованості встановлюється під час підписання кредитного договору і в подальшому не переглядається за винятком випадків, коли відбувається суттєва зміна вартості іпотеки через її переоцінку або підписання додаткових угод застави. В такому випадку облік кредитної заборгованості переноситься на інші відповідні балансові рахунки.

Операції з рефінансування Державною іпотечною установою іпотечних житлових кредитів, за якими відступлені права вимоги, відображаються в бухгалтерському обліку за позабалансовими рахунками як операції з подальшого обслуговування проданих іпотечних кредитів.

Банк відображає в бухгалтерському обліку надані гарантії та авалі (надалі – гарантії) під час первісного визнання як зобов'язання за справедливою вартістю, яка дорівнює сумі отриманих банком комісій (винагороди за надану гарантію). Одночасно банк обліковує суму наданої гарантії за позабалансовими рахунками залежно від контрагентів та виду гарантії до дати її виконання або закінчення строку дії.

Контрагентом, за яким гарантія відноситься до тієї чи іншої групи рахунків, вважається той, за кого надана гарантія. Гарантії, які надані іншим банкам як забезпечення сум, отриманих клієнтами-позичальниками кредитів, обліковуються як гарантії, що надані клієнтам.

Банк здійснює амортизацію первісно визнаного зобов'язання за наданою гарантією прямолінійним методом на рахунки з обліку доходів за позабалансовими операціями.

Після первісного визнання банк відображає гарантії в бухгалтерському обліку за найбільшою з двох оцінок: або як суму коштів, необхідних для погашення зобов'язання на дату балансу, або як первісно визнану суму зобов'язання за вирахуванням накопиченої амортизації.

Станом на 31.12.2009 банком були надані гарантії в сумі 439719 тис. грн., зобов'язання з кредитування становили 4125081 тис.грн., непокриті акредитиви – 9919 тис.грн., авалі – 85285 тис.грн. (примітки 31 та 35).

Для покриття кредитного ризику банк формує спеціальний резерв під кредитну заборгованість, який відображається в балансі на рахунках 1, 2 та 3 класів.

Резерв для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями формується щомісячно, виходячи із стану кредитного портфелю банку згідно вимог постанови Правління Національного банку України „Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків” від 06.07.2000 за № 279.

Резерви створюються у тій валюті, в якій обліковується заборгованість. У разі формування резерву в іноземній валюті бухгалтерські проводки здійснюються за офіційним курсом на день проведення операції. Коригування резервів в іноземній валюті відбувається шляхом сторнування раніше сформованої суми за історичним курсом з подальшим формуванням нового резерву в необхідному обсязі.

Створені резерви мають суворо цільові напрямки використання та спрямовуються на покриття заборгованості (втрат) за рішенням Правління банку або Спостережної Ради.

З метою розрахунку резерву під кредитні ризики банк здійснює класифікацію кредитного портфелю за кожною кредитною операцією залежно від фінансового стану позичальника, стану обслуговування позичальником кредитної заборгованості та з урахуванням рівня забезпечення кредитної операції. За результатами класифікації кредитного портфелю визначається категорія кожної кредитної операції: „стандартна”, „під контролем”, „субстандартна”, „сумнівна” чи „безнадійна”.

Загальна заборгованість за кредитними операціями становить валовий кредитний ризик для кредитора. Для цілей розрахунку резервів на покриття можливих втрат за кредитними операціями визначається чистий кредитний ризик (в абсолютних показниках) шляхом зменшення валового кредитного ризику, класифікованого за ступенями ризику, на вартість прийнятного забезпечення.

Банк має створювати та формувати резерви для відшкодування можливих втрат на повний розмір чистого кредитного ризику за основним боргом, зваженого на відповідний коефіцієнт резервування, за всіма видами кредитних операцій у національній та іноземних валютах.

Безнадійна кредитна заборгованість може бути списана з балансу банку за рахунок створених резервів на підставі рішення Правління та Ради банку. Теж саме стосується списання нарахованих до отримання процентів за рахунок резерву, якщо їх стягнення є неможливим.

Списання кредитів та нарахованих процентів за рахунок сформованих резервів в іноземній валюті відбувається за офіційним курсом, що діє на дату прийняття рішення про списання. Теж саме стосується й списання нарахованих до отримання валютних процентів.

Повернення попередньо списаних валютних кредитів проводиться за поточним офіційним курсом, який діє на дату повернення, та відображається в обліку або за рахунками витрат на формування резервів (якщо повернутий кредит було списано протягом звітного року), або за рахунками доходів від повернення списаних активів (якщо повернутий кредит було списано до початку звітного року).

Списана за рахунок спеціальних резервів безнадійна заборгованість за кредитами обліковується за позабалансовими рахунками протягом трьох років з урахуванням вимог законодавства України щодо відшкодування збитків, після чого у випадку невідшкодування остаточно списується з обліку. Дані про списану у 2009 році за рахунок резервів заборгованість за кредитами та процентами, а також суми відшкодованих збитків наведено в примітці 6.

Облік реструктуризації кредитної заборгованості

Реструктуризація кредитної заборгованості проводиться банком з метою запобігання погіршенню якості кредитного портфелю та створення сприятливих умов для виконання боргових зобов'язань позичальниками, у яких виникли тимчасові фінансові труднощі.

Реструктуризація передбачає використання наступних методів у різних комбінаціях та послідовності:

- зміна графіку погашення основної суми кредиту;
- зміна графіку погашення процентів;
- зміна форми погашення кредиту (з графіку на ануїтет і навпаки);
- зміна номінальної процентної ставки за кредитом;
- зміна кінцевої дати погашення кредиту (продлонгація);
- капіталізація прострочки по кредиту;
- капіталізація прострочки по відсотках;
- капіталізація строкових відсотків;
- зміна валюти кредитної заборгованості;
- переуступка заборгованості по кредиту;
- переведення заборгованості по кредиту.

При проведенні реструктуризації однією з головних вимог є дотримання принципу незмінності дохідності (правило рівності NPV*), згідно якого дохідність кредитної угоди до та після реструктуризації повинна залишатися на однаковому рівні.

За умови дотримання зазначеного принципу зміна графіку та форми погашення кредиту (у т.ч. надання відстрочки погашення), а також зміна номінальної процентної ставки в бухгалтерському обліку не відображаються, оскільки не призводять до коригування балансової вартості заборгованості.

Операції з продовження строку дії (продлонгації) кредитних договорів обліковуються за відповідними рахунками з обліку короткострокових або довгострокових кредитів залежно від строку, що визначається від дати пролонгації до дати погашення.

Капіталізація прострочки по кредиту при збереженні рівності NPV відображається як перенесення простроченої суми на рахунки строкової заборгованості згідно нового графіку погашення, за умовами якого прострочені строки переглядаються і відносяться на майбутнє.

Капіталізація строкових та прострочених відсотків обліковується як їх погашення за рахунок коштів, отриманих позичальником шляхом збільшення строкового боргу за відповідним кредитом. При цьому, капіталізація відсотків за іпотечними кредитами не змінює категорії кредитної заборгованості навіть, якщо загальний обсяг боргу перевищить суму договору іпотеки.

Переуступка заборгованості по кредиту, що виникає при підписанні додаткової угоди до існуючого кредитного договору у зв'язку зі зміною позичальника, відображається в балансі як погашення заборгованості одного контрагента та виникнення боргу в іншого.

Зміна валюти кредитної заборгованості та переведення боргу на нового позичальника обліковуються як надання нового кредиту для погашення існуючої заборгованості та визнання нового фінансового інструменту з одночасним погашенням старого.

Інформація про обсяги реструктуризації у 2009 році та структуру реструктуризованої кредитної заборгованості наведена в примітці 6.

Примітка 1.7. Цінні папери у портфелі банку на продаж.

Придбані цінні папери первісно оцінюються та відображаються в бухгалтерському обліку за справедливою вартістю, до якої додаються витрати на операції з придбання таких цінних паперів.

У портфелі цінних паперів на продаж обліковуються акції, інші цінні папери з нефіксованим прибутком та боргові цінні папери, а саме:

- 1) боргові цінні папери з фіксованою датою погашення, які банк не має наміру і/або змоги тримати до дати їх погашення або за наявності певних обмежень щодо обліку цінних паперів у портфелі до погашення;
- 2) цінні папери, які банк готовий продати у зв'язку із зміною ринкових відсоткових ставок, його потребами, пов'язаними з ліквідністю, а також наявністю альтернативних інвестицій;
- 3) акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, за якими неможливо достовірно визначити справедливу вартість;

* NPV (Net Present Value) – чиста приведена вартість (амортизована собівартість) фінансового інструменту, обчислена за методом ефективної ставки відсотку.

- 4) фінансові інвестиції в асоційовані та дочірні компанії, що придбані та/або утримуються виключно для продажу протягом 12 місяців;
- 5) інші цінні папери, придбані з метою утримання їх у портфелі на продаж.

На дату балансу цінні папери в портфелі на продаж відображаються:

- за справедливою вартістю;
- за собівартістю з урахуванням часткового списання внаслідок зменшення корисності - акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо;
- за найменшою з двох величин: балансовою вартістю та справедливою вартістю за вирахуванням витрат на операції, пов'язаних з продажем, - інвестиції в асоційовані та дочірні компанії, що переведені в портфель на продаж та утримуються для продажу протягом 12 місяців;
- за найменшою з двох величин: вартістю придбання (собівартістю) та справедливою вартістю за вирахуванням витрат на операції, пов'язаних з продажем, - інвестиції в асоційовані та дочірні компанії, що придбані та утримуються виключно для продажу протягом 12 місяців.

Цінні папери в портфелі банку на продаж, що обліковуються за справедливою вартістю, підлягають переоцінці. Обов'язково на дату балансу результати переоцінки відображаються в капіталі.

Усі цінні папери в портфелі на продаж на дату балансу підлягають перегляду на зменшення корисності.

Дохід за борговими цінними паперами визнається під час кожної переоцінки, але не рідше одного разу на місяць. Амортизація дисконту (премії) здійснюється одночасно з нарахуванням процентів.

Витрати на операції, пов'язані з придбанням боргових цінних паперів у портфель на продаж, відображаються за рахунками з обліку дисконту (премії) під час первісного визнання цих цінних паперів.

Акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, справедливу вартість яких надалі неможливо достовірно оцінити, обліковуються за собівартістю в портфелі на продаж.

Акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, які обліковувалися за собівартістю, у разі наявності критеріїв достовірної оцінки їх справедливої вартості переводяться на оцінку за справедливою вартістю в портфелі на продаж.

Для визначення справедливою вартості цінного папера банк керується вимогами постанови Правління Національного банку України „Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України” від 03.10.2005 за № 358.

Для розрахунку та формування резерву банк здійснює перегляд цінних паперів, які класифіковані ним до портфеля на продаж не рідше одного разу на місяць з дати визнання їх на балансі. За результатами аналізу фінансового стану емітентів, поточної вартості цінних паперів, грошових потоків і доходів за цінними паперами, а також усієї наявної в розпорядженні банку інформації про обіг відповідних цінних паперів на фондовому ринку банк визначає нестандартні цінні папери, під які створюються резерви.

Розрахунок та формування резерву під цінні папери банк здійснює щомісяця за станом на перше число місяця, наступного за звітним. Формування резерву здійснюється у валюті номіналу цінного папера.

Розрахунок резерву за цінними паперами здійснюється з урахуванням виду цінного папера (боргові цінні папери, акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком) і методу визначення його балансової вартості (собівартості або справедливої вартості).

Банк для розрахунку резерву за цінними паперами, що обліковуються в портфелі на продаж та внесені до біржового реєстру, використовує справедливу вартість цінного папера, визначену за його котирувальною ціною покупця (ціною bid) за даними оприлюднених котирувань лістингових цінних паперів на фондових біржах за станом на час закриття останнього біржового дня звітного місяця.

У разі відсутності таких котирувань на зазначену дату банк визначає справедливу вартість цінного папера, який внесено до біржового реєстру, за його останнім біржовим курсом, що визначений за результатами біржових торгів, які відбулися протягом останніх п'яти робочих днів звітного місяця.

За цінними паперами, справедлива вартість, яких визначена банком за котирувальною ціною та за якими є ризик цінного папера, резерв формується на суму накопиченої за такими цінними паперами уцінки на дату розрахунку резерву. За відсутності ризику цінного папера резерв за таким цінним папером не формується.

За цінними паперами, справедлива вартість яких не може бути визначена банком на підставі котирувальної ціни та за якими є ризик цінного папера, резерв формується на суму перевищення балансової вартості цінного папера над сумою очікуваного відшкодування з урахуванням поточної ринкової ставки дохідності та ризику цінного папера.

Для розрахунку суми очікуваного відшкодування за акціями та іншими цінними паперами з нефіксованим прибутком використовується значення ставки KIACR у відсотках річних.

Для акцій та інших цінних паперів з нефіксованим прибутком сума очікуваного відшкодування визначається як потенційний дохід інвестора від володіння цінним папером, зважений на показник безризиковості цінного папера та дисконтований на п'ять років з періодом дисконтування один рік під поточну ринкову ставку дохідності найтривалішого строку.

Для боргових цінних паперів сума очікуваного відшкодування визначається як сума оцінених величин майбутніх грошових потоків за цінним папером, зважених на показник безризиковості цінного папера та дисконтованих на відповідну за строком поточну ринкову ставку дохідності.

Якщо в наступних періодах після формування резерву за акціями та іншими цінними паперами з нефіксованим прибутком сума очікуваного відшкодування за цінним папером збільшується, то таке збільшення не є підставою для коригування величини раніше сформованого резерву за цим цінним папером.

Якщо в наступних періодах після формування резерву за борговими цінними паперами їх справедлива вартість збільшується, то на відповідну суму в межах раніше створеного резерву за цим цінним папером зменшується сума сформованого резерву.

У звітному 2009 році банк не здійснював операцій з цінними паперами, які були куплені або продані за договорами репо.

Примітка 1.8. Цінні папери у портфелі банку до погашення.

За станом на кінець дня 31 грудня 2009 року в банку були відсутні цінні папери в портфелі до погашення.

Примітка 1.9. Інвестиційна нерухомість.

Необоротні активи класифікуються як інвестиційна нерухомість, якщо вони є нерухомістю (землею, будівлею чи частиною будівлі або їх поєднанням), яка утримується банком в якості власника або лізингодержувача за договором про фінансовий лізинг (оренду) з метою отримання лізингових (орендних) платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей.

Одиницею обліку інвестиційної нерухомості є земля чи будівля або частина будівлі, або земля і будівля, що перебувають у розпорядженні банку з метою отримання орендних платежів, доходів від зростання капіталу або того чи іншого, але не для надання послуг або адміністративних цілей.

Один і той самий об'єкт нерухомості може бути розділений на конструктивно відокремлені частини, що використовуються з різною метою: одна частина – для отримання доходу від орендної плати або збільшення капіталу, інша – для використання в процесі діяльності банку або для адміністративних цілей.

У бухгалтерському обліку такі частини об'єкта нерухомості відображаються окремо, якщо вони можуть бути продані окремо. Якщо ці частини не можуть бути продані окремо, такий об'єкт визнається інвестиційною нерухомістю за умови, що лише незначна його частина утримується для використання в процесі діяльності банку або для адміністративних цілей.

До інвестиційної нерухомості належать:

- 1) земля, що утримується з метою отримання вигод від зростання капіталу в довгостроковій перспективі, а не для реалізації в короткостроковій перспективі в процесі діяльності;
- 2) земля, подальше використання якої на цей час не визначено;
- 3) будівля, що перебуває у власності Банку або в розпорядженні за договором про фінансовий лізинг (оренду) та надається в лізинг (оренду) за одним або кількома договорами про оперативний лізинг (оренду);
- 4) будівля, що не зайнята на цей час та призначена для надання в лізинг (оренду) за одним або кількома договорами про оперативний лізинг (оренду).

Якщо банк шляхом реалізації прав заставодержателя набуває право власності на земельні ділянки та будівлі, відповідно до яких чітко не визначений намір подальшого використання, такі активи також класифікуються як інвестиційна нерухомість.

Під час первісного визнання інвестиційної нерухомості банк оцінює та відображає її в бухгалтерському обліку за первісною вартістю, яка включає ціну придбання цієї нерухомості та всі витрати, що безпосередньо пов'язані з її придбанням.

Витрати на поточне обслуговування, ремонт та утримання об'єкта інвестиційної нерухомості визнаються витратами під час їх здійснення.

Після первісного визнання об'єкта інвестиційної нерухомості подальшу його оцінку банк здійснює за первісною вартістю (собівартістю) з урахуванням накопиченої амортизації та втрат від зменшення корисності. При цьому, інженерне обладнання (ліфти, кондиціонери тощо), що є невід'ємною частиною такого об'єкта, банк обліковує окремо.

Зменшення та відновлення корисності об'єкта інвестиційної нерухомості визнається аналогічно до порядку визнання зменшення корисності інших основних засобів.

Банк припиняє обліковувати в балансі об'єкт інвестиційної нерухомості під час його вибуття внаслідок продажу чи передавання у фінансовий лізинг (оренду) або якщо більше не очікується отримання будь-яких економічних вигід від його використання.

Фінансовий результат від вибуття (ліквідації) об'єкта інвестиційної нерухомості розраховується як різниця між надходженнями коштів від вибуття (ліквідації) об'єкта та його балансовою вартістю і визнається у звітному періоді, у якому відбулося таке вибуття (ліквідація).

Станом на кінець дня 31.12.2009 в балансі банку відображено два об'єкти інвестиційної нерухомості: 2-кімнатна квартира в Одесі та нежитлове приміщення в Ужгороді, які були вперше визнані в обліку протягом 2009 року (примітка 10). Первісна вартість зазначених об'єктів складає 496,9 тис.грн. (квартира) та 2451,0 тис.грн. (приміщення), накопичена амортизація – 0,8 тис.грн. та 28,6 тис.грн. відповідно. Зменшення та відновлення корисності зазначених об'єктів у 2009 році не визнавалось.

Примітка 1.10. Основні засоби.

Метод оцінки придбаних основних засобів передбачає врахування в складі їх первісної вартості усіх затрат, пов'язаних з придбанням, доставкою, монтажем і введенням в експлуатацію зазначених активів.

Вартість усіх необоротних (матеріальних та нематеріальних) активів підлягає амортизації (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій та предметів антикваріату, а також необоротних активів, утримуваних для продажу).

Амортизація основних засобів проводиться щомісячно на підставі спеціально затверджених норм протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта. Зазначений строк визначається під час первісного визнання необоротного активу.

Метод амортизації – прямолінійний.

Норми амортизації встановлюються згідно з додатком до внутрішнього „Положення про нарахування амортизації на основні засоби та нематеріальні активи”, затвердженого Головою Правління банку. Якщо члени комісії по оприбуткуванню основних засобів не дійшли до єдиного висновку щодо встановлення норми амортизаційних відрахувань згідно цього додатку, чи у додатку немає відповідної групи основних засобів, фахівець з питань експлуатації конкретного об'єкту основних засобів подає обґрунтування у письмовій формі, яке є підставою для доповнення додатку.

Амортизація починається з першого числа місяця, наступного за звітним, у якому об'єкт основних засобів і нематеріальних активів став придатним для корисного використання, і припиняється, починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта основних засобів і нематеріальних активів.

Річні норми амортизації основних засобів складають: на будівлі – від 2,0% до 5,0%; на споруди – 5,0%; на легкові автомобілі – 16,7%; на меблі дерев'яні – 10,0%; на меблі металеві – 5,6%; на системи безпеки та діагностики – 12,5%; на комп'ютерне обладнання – від 20,0% до 33%; на інше обладнання (у т.ч. телефони і пейджери) – 20,0%; на сейфи – 6,5%; факс-модеми – 33,0%; на інше офісне обладнання – від 10% до 33%, на інші основні фонди – від 6,2% до 33,0%.

Протягом звітного 2009 року банк не надавав та не приймав у фінансовий лізинг основні засоби, а також не застосовував свої основні засоби у якості застави. Проте станом на кінець 2009 року банк надавав власні основні засоби (комп'ютерне обладнання) в оперативну оренду угорському та південно-африканському посольствам для використання під час роботи з дистанційними системами обслуговування.

Переоцінка первісної вартості основних засобів та перегляд норм амортизації не проводились. Терміни корисного використання основних засобів переглядалися лише у разі проведення їх поліпшення (модернізації, модифікації, реконструкції тощо), в результаті чого збільшувались майбутні економічні вигоди, первісно очікувані від використання відповідних активів.

Протягом 2009 року банк не здійснював переоцінку необоротних активів, відповідно розмір активів та власного капіталу не збільшувались. Також протягом 2009 року банк не визнавав зменшення корисності необоротних активів.

Примітка 1.11. Нематеріальні активи.

Нематеріальний актив (придбаний або створений) визнається активом, якщо є імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, і його вартість може бути достовірно визначена.

Придбані (створені) нематеріальні активи визнаються за первісною вартістю, яка складається з фактичних витрат на придбання зазначених активів і приведення їх до стану, придатного для використання відповідно до запланованої мети.

Амортизація вартості нематеріальних активів, відповідно до облікової політики банку, нараховується щомісячно із застосуванням прямолінійного методу за нормами, визначеними згідно зі строками корисного використання активів.

Норми амортизації встановлюються згідно наказів голови Правління банку з урахуванням обґрунтування, яке готує фахівець з питань експлуатації нематеріальних активів. Річні норми амортизації на ліцензійні програмні продукти складають від 20% до 33%, що виключає можливість накопичення суттєвого морального зносу. Як наслідок, банк не має необхідності в переоцінці первісної вартості нематеріальних активів, перегляді норм їх амортизації або термінів корисного використання.

Примітка 1.12. Оперативний лізинг (оренда).

У звітному 2009 році банк не здавав власних основних засобів в оперативний лізинг, хоча надавав у суборенду основні засоби, які сам орендував.

Примітка 1.13. Фінансовий лізинг (оренда).

Протягом періоду свого існування банк не проводив операцій фінансового лізингу.

Примітка 1.14. Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття.

Банк класифікує необоротні активи як утримувані для продажу, якщо балансова вартість таких активів відшкодуватиметься шляхом операції з продажу, а не поточного використання.

Необоротні активи класифікуються як утримувані для продажу, якщо на дату прийняття рішення щодо визнання їх активами, що утримуються для продажу, виконуються такі умови: стан активів, у якому вони перебувають, дає змогу здійснити негайний продаж і є високий ступінь імовірності їх продажу протягом року з дати класифікації.

Необоротні активи, що утримуються для продажу, оцінюються і відображаються в бухгалтерському обліку за найменшою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. Амортизація на необоротні активи, утримувані для продажу, не нараховується.

Якщо банк набуває право власності на заставлене майно з метою продажу, то такі активи оцінюються за справедливою вартістю з вирахуванням витрат на продаж.

Необоротні активи, що більше не класифікуються як активи, утримувані для продажу, з дати прийняття рішення про відмову від продажу переводяться до категорії необоротних активів, призначених для використання в процесі діяльності, та обліковуються за найменшою з двох оцінок:

- за балансовою вартістю, що визначалася до дати визнання їх як активів, утримуваних для продажу;
- за сумою очікуваного відшкодування на дату прийняття рішення про відмову від продажу.

При цьому, балансова вартість таких активів коригується з урахуванням сум накопиченої амортизації, переоцінки, втрат від зменшення корисності, що були б визнані, якщо б активи не були класифіковані як утримувані для продажу, з одночасним визнанням такого коригування у звіті про фінансовий результат.

У звітному 2009 році банк не класифікував жодних необоротних активів як такі, що утримуються для продажу.

Примітка 1.15. Припинена діяльність.

Станом на кінець дня 31.12.2009 та протягом 2009 року банк не проводив та не мав намірів щодо припинення окремих видів діяльності.

Примітка 1.16. Похідні фінансові інструменти.

Операції з похідними фінансовими інструментами регламентуються сукупністю внутрішніх положень банку у відповідності з Постановою Національного банку України № 309 від 31.08.2007 „Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з похідними фінансовими інструментами в банках України”.

Похідний інструмент (дериватив) – це фінансовий інструмент, який має всі три такі характеристики:

- його вартість змінюється у відповідь на зміну встановленої ставки відсотка, ціни фінансового інструменту, ціни споживчих товарів, валютного курсу, індексу цін чи ставок, показника кредитного рейтингу чи індексу кредитоспроможності або подібної змінної;
- не вимагає початкових чистих інвестицій або вимагає початкових чистих інвестицій менших, ніж ті, що були б потрібні для інших типів контрактів, які мають подібну реакцію на зміни ринкових умов;
- який погашається на майбутню дату.

Похідними фінансовими інструментами є: форвард, ф'ючерс, опціон, своп. Усі похідні фінансові інструменти визнаються в балансі за справедливою вартістю. В залежності від мети використання банком фінансових інструментів останні класифікуються на:

- похідні фінансові інструменти в торговому портфелі банку;
- похідні фінансові інструменти, що призначені для обліку хеджування.

Справедливою вартістю похідних фінансових інструментів які перебувають в обігу на організаційно оформлених ринках є ринкова ціна котирування. Якщо котирування ринкових цін відсутні, використовуються такі методи оцінювання, як посилення на ринкову ціну іншого подібного інструменту або аналіз дисконтованих грошових потоків.

При первісному визнанні справедлива вартість вимог та зобов'язань за строковим контрактом, як правило співпадає, тобто на дату операції є нульовою. Якщо справедлива вартість вимог та зобов'язань на дату операції не дорівнює нулю, то визнається актив чи зобов'язання. При подальшому визнанні в залежності від зміни ринкової вартості базового активу визнається актив або зобов'язання як результат переоцінки торгового портфелю. У разі відсутності ринку застосовуються методи визначення справедливої вартості.

Припинення визнання похідних фінансових інструментів здійснюється шляхом виконання розрахунків за ними. Нереалізований результат переводиться на рахунки реалізованого результату.

Активи за придбаними/проданими опціонами, форвардними контрактами, ф'ючерсними контрактами в торговому портфелі банку відображаються за статтею „Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах”/„Інші фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах”.

Протягом звітного 2009 року банк не проводив операцій з похідними фінансовими інструментами з метою хеджування. Також у 2009 році банком не укладалися контракти з вбудованими похідними фінансовими інструментами.

Примітка 1.17. Податок на прибуток.

Ставка податку на прибуток за звітний період порівняно з минулим звітним періодом не змінювалася і складала 25 відсотків від суми податкового прибутку.

Податковий облік забезпечує визначення сум податкового прибутку та здійснюється з додержанням вимог податкового законодавства України. Бухгалтерський облік відображає фінансовий стан, результати діяльності банку незалежно від правил та вимог податкового законодавства з додержанням вимог міжнародних стандартів та національних стандартів бухгалтерського обліку.

Різниця між бухгалтерським та податковим обліком приводять до виникнення відмінностей між податковим і обліковим прибутками та зумовлюють потреби відображення наслідків різниць у бухгалтерському обліку та звітності як поточного, так і наступного періодів.

Різниця між витратами з податку на прибуток та добуток облікового прибутку на ставку податку на прибуток обумовлена тим, що окремі доходи (витрати) включаються до розрахунку облікового прибутку, але не враховуються при визначенні податкового прибутку, інші доходи (витрати)

визнаються з метою оподаткування податком на прибуток, але не визнаються у фінансових звітах; при цьому, вказані різниці можуть бути як постійні, так і тимчасові.

Постійні різниці між податковим та обліковим прибутками зумовлені тим, що окремі витрати і доходи включаються до розрахунку облікового прибутку (збитку), але не враховуються у разі визначення податкового прибутку (збитку), або визнаються з метою оподаткування, але не визнаються у фінансових звітах.

Тимчасові різниці між податковим та обліковим прибутками – це різниці в часі, які виникають внаслідок того, що період, у якому окремі доходи або витрати включаються до складу податкового прибутку, не збігається з періодом, у якому ці статті включені для обчислення облікового прибутку.

До постійних різниць, які вплинули на фінансовий результат банку за 2009 рік, відносяться:

- а) списання знецінених активів (кредитів, дебіторської заборгованості) за рахунок прибутку;
- б) списання безнадійних прострочених доходів без застосування процедури врегулювання безнадійної заборгованості, передбаченої податковим законодавством;
- в) амортизація невиробничих основних фондів;
- г) відшкодування та виплати, здійснені за рахунок прибутку після оподаткування (наприклад, сплата податків з призів та винагород по акціях);
- д) штрафи та пені, сплачені банком.

До тимчасових різниць у 2009 році банк відносив:

- а) нараховані доходи та витрати, по яких не настав строк сплати;
- б) прострочені до місяця нараховані доходи, по яких виникла прострочка протягом 2009 року;
- в) дисконти та премії, визнані у складі фінансових інструментів;
- г) доходи та витрати майбутніх періодів;
- д) різницю між амортизацією виробничих основних засобів за даними фінансового та податкового обліків;
- е) аванси, сплачені за господарською діяльністю, та інші види попередньої оплати.

Суми тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню за станом на кінець дня 31.12.2009, розкриті в примітці 28.

Протягом звітного 2009 року в банку були відсутні суми податкових збитків і невикористаних податкових пільг, пов'язаних з невизнанням відстроченого податкового активу, суми тимчасових різниць, пов'язаних з фінансовими інвестиціями в дочірні та асоційовані компанії, щодо яких відстрочені податкові зобов'язання не були визнані, а також суми витрат (доходу) з податку на прибуток, пов'язаних з прибутком (збитком) від діяльності, що припинена.

Примітка 1.18. Власні акції, викуплені в акціонерів.

Протягом 2009 року банк не здійснював викуп власних акцій у акціонерів.

Примітка 1.19. Доходи та витрати.

У результаті операційної діяльності в банку виникають такі доходи і витрати:

- 1) процентні доходи і витрати;
- 2) комісійні доходи і витрати;
- 3) прибутки (збитки) від торговельних операцій;
- 4) дохід у вигляді дивідендів;

- 5) витрати на формування спеціальних резервів банку;
- 6) доходи від повернення раніше списаних активів;
- 7) інші операційні доходи і витрати;
- 8) загальні адміністративні витрати;
- 9) податок на прибуток.

Процентні доходи і витрати – операційні доходи і витрати, отримані (сплачені) банком за використання грошових коштів, їх еквівалентів або сум, що заборговані банку (залучені банком), суми яких обчислюються пропорційно часу із застосуванням ефективної ставки відсотка. До них належать:

- доходи (витрати) за операціями з коштами, розміщеними в інших банках (залученими від інших банків);
- доходи (витрати) за кредитами та депозитами, наданими (отриманими) юридичним та фізичним особам, та за іншими фінансовими інструментами, у тому числі за цінними паперами;
- доходи у вигляді амортизації дисконту (премії).

Комісійні доходи і витрати (далі – комісії) – операційні доходи і витрати за наданими (отриманими) послугами, сума яких обчислюється пропорційно сумі активу або зобов'язання чи є фіксованою.

Комісії за наданими (отриманими) послугами залежно від мети їх оцінки та основи обліку пов'язаного з ними фінансового інструменту поділяються на:

- комісії, що є невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту.
- комісії, що отримуються (сплачуються) під час надання послуг, визнаються доходами (витратами).
- комісії, що отримуються (сплачуються) після виконання певних дій, визнаються як дохід (витрати) після завершення певної операції. До них належать комісії за розподіл акцій (часток) клієнтів, розміщення цінних паперів за операціями з андеррайтингу, за операціями на валютному ринку та ринку банківських металів для клієнтів, синдикування кредиту, за довірче обслуговування клієнтів тощо.

Прибутки (збитки) від торговельних операцій – результат (прибуток чи збиток) від операцій з купівлі-продажу різних фінансових інструментів. У тому числі за операціями з цінними паперами, за операціями з іноземною валютою та банківськими металами банк визнає прибутки та збитки:

- від реалізації фінансових інвестицій;
- від змін в оцінці (переоцінці) інвестицій до справедливої вартості;
- від результату переоцінки активів і зобов'язань в іноземній валюті та банківських металах у разі зміни офіційного курсу гривні до іноземних валют (банківських металів).

Дохід у вигляді дивідендів – дохід, який виникає в результаті використання банком цінних паперів з нефіксованим прибутком.

Витрати на формування спеціальних резервів банку – це витрати на покриття можливих збитків від зменшення корисності активів банку та списання безнадійних активів.

Доходи від повернення раніше списаних активів – кошти, що надійшли для погашення заборгованості, яка була визнана банком безнадійною щодо отримання.

Інші операційні доходи і витрати – доходи і витрати від операцій, що не пов'язані з інвестиційною та фінансовою діяльністю, а також ті, що не включені у вищезазначені групи операційних доходів і витрат, зокрема:

- доходи (витрати) від оперативного лізингу (оренди);
- витрати за послуги аудиту;
- витрати на інкасацію;
- неустойки (штрафи, пені), що отримані (сплачені) за банківськими операціями, інше.

Загальні адміністративні витрати – операційні витрати, пов'язані із забезпеченням діяльності банку. До них належать витрати на утримання персоналу (заробітна плата, витрати на соціальне забезпечення, обов'язкові нарахування, страхування, додаткові виплати, премії, навчання тощо); амортизація необоротних активів; витрати на утримання та експлуатацію основних засобів і нематеріальних активів (ремонт, страхування), інші експлуатаційні витрати (комунальні послуги, охорона тощо); гонорари за професійні послуги (юридичні, медичні тощо); витрати на зв'язок (поштові, телефонні, факс тощо); сплата податків та інших обов'язкових платежів, крім податку на прибуток та інші витрати, спрямовані на обслуговування та управління банком.

Податок на прибуток – операційні витрати банку, пов'язані зі сплатою податку відповідно до чинного законодавства України та з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку щодо визнання відстрочених податкових зобов'язань та податкових активів.

Визнані банком доходи і витрати групуються за їх характером за відповідними статтями у фінансовій звітності „Звіт про фінансові результати”.

Для визначення фінансового результату звітного періоду потрібно порівняти доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів. При цьому, доходи і витрати відображаються в обліку та звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошей.

Доходи – це збільшення економічних вигод протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення капіталу, за винятком його збільшення, пов'язаного з внесками акціонерів.

Витрати – це зменшення економічної вигоди протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або виникнення зобов'язань.

Доходи та витрати банку відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності із застосуванням основних принципів бухгалтерського обліку, зокрема нарахування та відповідності, а також обачності.

Доходи (витрати) за одноразовими послугами можуть визнаватися без відображення за рахунками нарахованих доходів (витрат), якщо отримані (сплачені) у звітному періоді, у якому послуги фактично надаються (отримуються).

Отримані доходи, які відносяться до наступних звітних періодів, відображаються як доходи майбутніх періодів. Здійснені витрати та платежі, що відносяться до наступних звітних періодів, також обліковуються як витрати майбутніх періодів.

Процентні доходи і витрати обчислюються пропорційно часу із застосуванням ефективної ставки відсотка з урахуванням наведених нижче особливостей.

Для розрахунку процентних доходів (витрат) банк використовує метод „факт/факт” (фактична кількість днів у місяці та році) для угод, що укладені в гривні, рублях, казахстанських тенге та фунтах стерлінгів. Для угод, що укладені в інших валютах, застосовується метод „факт/360”.

При розрахунку відсотків враховується перший день і не враховується останній день договору, за винятком обліку депозитних угод фізичних осіб, коли не враховується як перший, так і останній день договору (згідно вимог Цивільного кодексу України).

Розмір процентних ставок, умови, порядок нарахування та сплати відсотків обумовлюються угодами з контрагентами банку. Процентні доходи (витрати) обліковуються у балансі банку щоденно незалежно від періодичності розрахунків, що визначені угодами з контрагентами.

До процентних доходів (витрат) відносяться також комісії, що є невід’ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту, які визнаються в складі первісної вартості фінансового інструменту і впливають на визначення сум дисконту та премії за цим фінансовим інструментом з подальшою амортизацією дисконту чи премії на процентні доходи (витрати).

Комісії, що отримані (сплачені) банком за зобов’язання з кредитування (резервування кредитної лінії) під час укладання кредитної угоди, відображаються як доходи (витрати) майбутніх періодів без подальшої амортизації до часу первинного надання (отримання) кредиту.

Під час надання (отримання) кредиту вони визнаються невід’ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту у вигляді дисконту (премії) з подальшою щоденною амортизацією на процентні доходи (витрати) за методом ефективної ставки (з урахуванням наведених нижче особливостей) одночасно з нарахуванням відсотків.

Комісії, що отримані (сплачені) банком за зобов’язання з надання (отримання) овердрафту, в повному обсязі відносяться на процентні доходи (витрати) в момент первинного надання (отримання) овердрафту.

Якщо строк наданого (отриманого) зобов’язання з кредитування закінчується без надання (отримання) кредиту, то на кінець такого строку комісії, отримані (сплачені) за таке зобов’язання, визнаються у загальній сумі комісійними доходами (витратами).

Амортизація дисконту (премії) за кредитами (депозитами) та цінними паперами здійснюється одночасно з нарахуванням процентів (за їх наявності) з подальшим відображенням за відповідними рахунками процентних доходів (витрат).

Дисконт або премія амортизуються щоденно за методом ефективної ставки відсотка (з урахуванням наведених нижче особливостей) протягом періоду існування фінансового інструменту. Сума амортизації дисконту збільшує процентні доходи (витрати), а сума амортизації премії зменшує процентні доходи (витрати) банку.

Комісії за послуги з обов’язковим результатом визнаються за фактом надання (отримання) послуг або за фактом досягнення передбаченого договором результату.

Комісії за безперервні послуги визнаються щомісяця протягом усього строку дії угоди про надання (отримання) послуг і відображаються в бухгалтерському обліку за принципом нарахування.

Комісії за послуги, що надаються поетапно, визнаються після завершення кожного етапу операції протягом дії угоди про надання (отримання) послуг і відображаються в обліку за принципом

нарахування. Нарахування доходів (витрат) здійснюється з дати оформлення документа, що підтверджує надання (отримання) послуги.

Особливості застосування методу ефективної ставки відсотка

Процентні доходи та витрати відображаються в бухгалтерському обліку із застосуванням методу ефективної ставки відсотка з урахуванням наступних особливостей.

Нарахування процентів за фінансовими інструментами здійснюється за номінальною процентною ставкою, яка передбачена умовами договору (випуску), і відображається за рахунками з обліку нарахованих доходів і нарахованих витрат.

Будь-які різниці, що виникають між сумою визнаних за ефективною ставкою відсотка процентних доходів (витрат) та нарахованих за номінальною процентною ставкою доходів (витрат) за фінансовими інструментами, придбаними (наданими, отриманими) за номінальною вартістю (без дисконту або премії), відображаються за рахунками з обліку неамортизованого дисконту (премії) у кореспонденції з рахунками з обліку процентних доходів (витрат).

Амортизація дисконту (премії) за фінансовими інструментами здійснюється одночасно з нарахуванням процентів.

Ефективна ставка відсотка розраховується з урахуванням усіх потоків грошових коштів за фінансовим інструментом згідно умов договору, у тому числі усіх комісій та інших сплачених або отриманих сум, що є невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту. Якщо неможливо достовірно оцінити потоки грошових коштів або очікуваний строк дії фінансового інструменту, то використовуються потоки грошових коштів, що передбачені відповідним договором, протягом строку дії договору.

Для фінансових інструментів з плаваючою ставкою періодична переоцінка грошових потоків для відображення зміни ринкових ставок змінює ефективну ставку відсотка.

Якщо в майбутньому реальні значення та строки потоків грошових коштів будуть відрізнятися від запланованих, що використовувалися для обчислення первісної ефективної ставки (тобто ефективної ставки, розрахованої при первісному визнанні фінансового інструменту або на момент останньої її зміни за фінансовими інструментами з плаваючою ставкою), і таке відхилення не пов'язано зі зменшенням або відновленням корисності фінансового інструменту або зміною плаваючої відсоткової ставки, банк на дату балансу коригує балансову вартість фінансового інструменту.

Для цього визначається різниця між поточною балансовою вартістю фінансового інструменту та вартістю оцінених майбутніх грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка. Ця різниця відображається за рахунками з обліку неамортизованого дисконту (премії) у кореспонденції з рахунками з обліку процентних доходів (витрат).

Ефективна ставка відсотка застосовується для визначення амортизованої собівартості фінансових інструментів та визнання процентних доходів (витрат) під час нарахування та амортизації дисконту або премії.

За відсутності технічних можливостей для її використання на щоденній основі банк реалізує зазначений підхід лише на дату балансу.

До часу впровадження належного програмного забезпечення при щоденному визнанні доходів та витрат банк використовує прямолінійний метод за винятком амортизації дисконту (премії) по

цінних паперах.

Примітка 1.20. Іноземна валюта.

Фінансова звітність за 2009 рік подана в національній валюті України – гривні. Протягом звітного року бухгалтерський облік операцій в іноземній валюті здійснювався банком у порядку, визначеному Інструкцією з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 17.11.2004 № 555.

Аналітичний облік активів та зобов'язань в іноземних валютах, які є монетарними, ведеться банком у подвійній оцінці: у номіналі іноземних валют та гривневому еквіваленті за офіційним валютним курсом на дату здійснення бухгалтерських операцій; на кожен наступну дату балансу – за офіційним валютним курсом на вказану дату.

Офіційні курси іноземних валют, за якими у фінансовій звітності відображені статті балансу банку в іноземній валюті (за станом кінець дня на 31.12.2009):

Код валюти		Назва валюти	Офіційний курс
Цифровий	Літерний		
1	2	3	4
826	GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	1266,4705 грн.
840	USD	100 доларів США	798,5000 грн.
398	KZT	100 казахстанських тенге	5,3822 грн.
985	PLN	100 польських злотих	277,5556 грн.
64374	RUB	10 російських рублів	2,6402 грн.
348	HUF	1000 угорських форинтів	42,0760 грн.
203	CZK	100 чеських крон	43,3670 грн.
752	SEK	100 шведських крон	111,2050 грн.
756	CHF	100 швейцарських франків	769,5183 грн.
978	EUR	100 євро	1144,8893 грн.
392	JPY	1000 японських єн	86,5047 грн.

Балансові активи та пасиви в іноземній валюті відображаються у балансовому звіті за офіційним курсом, що діяв на дату їх виникнення, та переоцінюються за станом на звітну дату. Реалізований результат від торгівлі валютою банк визначає за методом середньозваженої.

Відповідно до нормативно-правових вимог Національного банку України облікова політика банку забезпечує відображення у фінансовій звітності немонетарних статей балансу за офіційним валютним курсом на дату їх виникнення.

Доходи і витрати в іноземній валюті відображаються за рахунками „Доходи” і „Витрати” за офіційним курсом, що діяв на дату їх виникнення, а не на дату розрахунків, а при застосуванні касового методу – за курсом на день розрахунку.

Керівництво банку веде дуже обачливу політику щодо ризику збитків внаслідок зміни курсу іноземної валюти. У банку наявний постійний контроль за станом валютної позиції.

Політика банку щодо мінімізації валютного ризику, тобто ризику збитків унаслідок коливань курсів іноземних валют, включає такі складові:

- класифікація і оцінка валютних ризиків;
- прогнозування коливань курсів іноземних валют,

- управління розмірами відкритих валютних позицій у межах нормативів, встановлених Національним банком України.

Контроль за рівнем валютного ризику здійснюється з метою запобігання невідповідності балансових та позабалансових вимог у розрізі валют, що може призвести до зменшення надходжень чи вартості активів внаслідок коливань обмінних курсів. Для вимірювання валютного ризику та інформаційного забезпечення процесу прийняття рішень використовується методологія оцінювання вартості-під-ризиком та портфельний підхід, що дозволяє визначити вклад кожної валюти у загальний ризик та ступінь зміни ризику при закритті відкритої позиції чи зміні останньої. Підрозділ ризик-менеджменту здійснює постійний моніторинг грошового ринку та макроекономічної ситуації та прогнозує обмінні курси.

Примітка 1.21. Взаємозалік статей активів і зобов'язань.

У звітному 2009 році банк не здійснював взаємозалік статей активів і зобов'язань.

Примітка 1.22. Звітність за сегментами.

З метою складання річної фінансової звітності банк протягом 2009 року, як і торік, виділяв наступні сегменти своєї діяльності:

- юридичні особи та підприємці (операції з суб'єктами підприємницької діяльності крім банків);
- фізичні особи (операції з фізичними особами);
- банківський сектор (операції з банківськими установами);
- державний сектор (операції з НБУ, ДІУ та ін.);
- інвестиційна діяльність;
- інші операції.

Операції з суб'єктами підприємництва складаються, головним чином, з кредитно-депозитних послуг, розрахунково-касового обслуговування, купівлі-продажу іноземної валюти та корпоративних цінних паперів. В операціях фізичних осіб переважають кредитно-депозитні, валютообмінні та розрахункові. Операції з банками передбачають, насамперед, залучення та розміщення коштів на міжбанківському ринку, укладення форексних угод та угод з цінними паперами банків-емітентів. Нарешті, до державного сегменту відносяться операції з ОВГЗ та рефінансування іпотечних житлових кредитів).

До сектору інвестиційної діяльності банк відносить власні вкладення в асоційовані та дочірні компанії а також інвестиційну нерухомість. У звітному 2009 цей сегмент був досить незначним, але банк передбачає, що він має важливе значення в цілому й інформація про нього є суттєвою.

Операції, які не були віднесені до будь-якого з вищеназваних секторів, показані як інші.

Протягом звітного 2009 року в банку не відбулося суттєвих змін облікової політики сегментів.

Активами звітного сегмента визнаються активи, які використовуються для виконання звичайної діяльності і безпосередньо стосуються цього сегмента. Якщо результат сегмента включає дохід за відсотками або дохід від дивідендів, активи сегмента включають відповідну дебіторську заборгованість, кредити, інвестиції або інші активи, що генерують дохід. Якщо певна стаття амортизації включається до витрат сегмента, відповідний актив теж включається до активів сегмента. Активи сегмента не включають активи з податку на прибуток.

Активи сегмента визначаються після вирахування відповідних оцінювальних резервів, які регулюють оцінку об'єкта в балансі банку. Активи сегмента включають інвестиції, облік яких ведеться за методом участі в капіталі, якщо прибуток або збиток від таких інвестицій уключаються до доходу сегмента.

Зобов'язання сегмента – це зобов'язання, що виникають від звичайної діяльності сегмента і/або безпосередньо відносяться до сегмента або можуть бути віднесені до сегмента шляхом пропорційного розподілу. Якщо результат сегмента включає витрати на відсотки, то зобов'язання сегмента включають відповідні зобов'язання, на які нараховуються відсотки. Зобов'язання сегмента не включають зобов'язань за податком на прибуток.

Банк визнає доходами звітного сегмента той дохід, який безпосередньо відноситься до сегмента, та відповідну частину доходу банку, що може бути віднесена до сегмента від зовнішньої діяльності або від операцій між іншими сегментами в межах банку.

Витратами звітного сегмента визнаються витрати, пов'язані з основною діяльністю сегмента, що безпосередньо відносяться до нього, та відповідна частина витрат, що можуть бути обґрунтовано віднесені до сегмента, уключаючи витрати від зовнішньої діяльності, та витрати, пов'язані з операціями з іншими сегментами в межах банку.

Витрати за сегментом не включають витрати на сплату податку на прибуток, загальні адміністративні витрати, витрати Головного офісу банку та інші витрати, які виникають на рівні банку і відносяться до банку в цілому. Проте, якщо витрати на рівні банку пов'язані лише з одним сегментом, то такі витрати є витратами сегмента, якщо вони пов'язані з операційною діяльністю сегмента і їх можна прямо віднести до сегмента або обґрунтовано розподілити на нього.

Результат сегмента обчислюється як дохід за сегментом мінус витрати за сегментом.

Для визначення доходів і витрат за сегментами протягом 2009 та попередніх років трансферне ціноутворення не застосовувалось.

Примітка 1.23. Ефект змін в обліковій політиці та виправлення суттєвих помилок.

Положення Облікової політики банку, що застосовувалися протягом 2009 року, обумовлені змінами, які внесені уповноваженими державними органами до відповідних нормативно-правових документів, зокрема тих, що стосуються правил ведення бухгалтерського обліку в банках України.

Протягом 2009 року не було виявлено суттєвих помилок минулих років у статтях фінансової звітності, а тому повторне надання зіставленої інформації у фінансових звітах та повторне оприлюднення звітності не здійснювалось.

Подій між датою балансу і датою затвердження керівництвом фінансової звітності, підготовленої до оприлюднення, які б вплинули або могли б вплинути на фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів банку, не відбувалося.

У зв'язку з набуттям чинності з 1 січня 2009 року Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України, затвердженої постановою Правління Національного банку України № 481 від 27.12.2007, починаючи з 2009 року кредитні та вкладні (депозитні) операції відображаються в бухгалтерському обліку з урахуванням наступних особливостей:

- надані (отримані) кредити, розміщені (залучені) вклади (депозити) під час первісного визнання оцінюються за справедливою вартістю, враховуючи витрати на операцію;

- якщо банк надає (отримує) кредит або розміщує (залучає) вклад (депозит) за ставкою, що суттєво відрізняється від ставки, яку він застосовує на цю ж дату для подібних фінансових інструментів, в бухгалтерському обліку одразу визнається прибуток або збиток (зазначена вимога застосовується перспективно);
- надані гарантії та авалі під час первісного визнання оцінюються за справедливою вартістю, що дорівнює сумі отриманих банком-гарантом комісій (винагороди за надану гарантію);
- кредити, вклади (депозити) після первісного визнання оцінюються за амортизованою собівартістю з використанням ефективної ставки відсотка під час нарахування процентів та амортизації дисконту або премії (зазначена вимога реалізується на дату балансу);
- сумнівна заборгованість за кредитами, вкладками (депозитами) та сумнівна заборгованість за нарахованими доходами більше не відокремлюється в обліку від решти вимог та зобов'язань, а відображається за відповідними балансовими рахунками разом з іншими кредитами (депозитами), в зв'язку з чим позабалансовий облік для сумнівних нарахованих доходів скасовано.

Враховуючи вимоги постанов Правління Національного банку України № 482 від 27.12.2007 „Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України” та № 483 від 27.12.2007 „Про затвердження Змін до Правил бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України”, які також набули чинності з 1 січня 2009 року, в обліку кредитних та депозитних операцій відбулися наступні зміни:

- ефективна ставка відсотка застосовується до всіх фінансових інструментів без виключення;
- уведено рахунки для обліку доходів (витрат) від наданих (отриманих) кредитів, розміщених (залучених) вкладів (депозитів) за ставкою, яка вища (нижча) ніж ринкова;
- виключено рахунки з обліку сумнівної заборгованості;
- виключено рахунки з обліку резервів за нарахованими доходами;
- виключено позабалансові рахунки з обліку нарахованих та не отриманих доходів за операціями з банками та клієнтами;
- уведено позабалансовий рахунок для обліку заставної за іпотечними кредитами;
- уведено групу позабалансових рахунків для обліку операцій з обслуговування кредитів;
- виключено балансові рахунки з обліку кредитів в інвестиційну діяльність, що надані фізичним особам.

Реалізуючи вимоги вищезазначених нормативно-правових актів, банк протягом 2009 року виконав наступні дії щодо приведення у відповідність обліку кредитних та депозитних операцій.

1. У зв'язку із змінами в обліку, пов'язаними з вилученням рахунків сумнівної заборгованості, банк у січні 2009 року переніс сумнівні кредити та нараховані по них доходи на відповідні рахунки строкової та простроченої кредитної заборгованості в залежності від стану кожної заборгованості на дату переносу. Процентні доходи, нараховані в позабалансовому обліку по сумнівних кредитах, по яких не припинялося нарахування, були визнані в балансі, а під прострочені доходи сформований резерв згідно чинних нормативних вимог Національного банку України.
2. Через зміни в обліку сумнівних активів банк з 2009 року запровадив механізм зупинки нарахування доходів по зазначених активах, коли повністю прострочений наданий кредит (розміщений депозит) визнається сумнівним або безнадійним боргом згідно чинних вимог НБУ за обов'язкової умови, що нарахування доходу не відбувається в податковому обліку і рішення про призупинення нарахування у фінансовому обліку прийнято уповноваженим органом банку. Реалізація зазначеного підходу дозволила нівелювати ефект від визнання в балансі сумнівних доходів, раніше нарахованих в позабалансовому обліку, оскільки усі доходи, отримання яких було визнано сумнівним чи безнадійним, були сторновані починаючи з 01.01.2009, завдяки чому банк не проводив коригування вхідного сальдо нерозподіленого

прибутку на початок року та за попередні періоди при складанні фінансової звітності за 2009 рік.

3. Протягом січня 2009 року банк переніс залишки за рахунками з обліку кредитів в інвестиційну діяльність, що надані фізичним особам, на рахунки кредитів, що надані фізичним особам на поточні потреби. При цьому, коригування звітності за попередні періоди не відбувалось, оскільки зазначені кредити в фінансових звітах за 2008 рік окремо не відображались.
4. Починаючи з 2009 року банк не розглядає рефінансування житлових кредитів Державною іпотечною установою як операції довірчого управління. Згідно нового підходу, який застосовується перспективно, зазначені операції обліковуються як обслуговування іпотечних кредитів. Ретроспективний підхід при складанні звітності визнаний недоречним у зв'язку з несуттєвим обсягом зазначених операцій і відсутністю впливу на балансові статті.

Разом з тим, банк не коригував вхідне сальдо нерозподіленого прибутку на початок 2009 року з метою ретроспективного застосування вимог „Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України”, затвердженої постановою Правління Національного банку України № 481 від 27.12.2007, через відсутність технічної можливості опрацювання необхідної інформаційної бази для здійснення коригування.

Згідно вимог постанови Правління Національного банку України № 416 від 21.07.2009 „Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України” при відображенні в обліку угод з купівлі-продажу іноземної валюти на умовах „том” і „spot” банк застосовує метод їх визнання (припинення визнання) в балансі на дату операції, а не розрахунку. Починаючи з дати операції до настання строку розрахунку зазначені угоди відображаються в балансі за рахунками дебіторської та кредиторської заборгованості як валютообмінні операції.

Примітка 2: Економічне середовище, в умовах якого банк здійснює свою діяльність.*

Економічний огляд

Економічна ситуація в Україні в 2009 році залишалася під впливом світової фінансової кризи. В першій половині року рецесія досягла піку. Падіння промислового виробництва, звуження споживчого попиту, високий рівень безробіття, зменшення обсягів експортних та імпорتنих операцій стали характерними рисами економічної рецесії першої половини року. Політична ситуація в країні залишалася нестабільною. Конфронтація між політичними лідерами посилювалася. Президент і прем'єр сконцентрувалися на підготовці до президентських виборів, відклавши необхідні економічні реформи на невідомий період.

В третьому кварталі 2009 року спостерігалось відновлення економічного зростання у країнах – основних торговельних партнерах, сигналізуючи про повільне відновлення зовнішнього попиту, та намітилось зростання обсягів світової торгівлі на фоні стабілізації споживчих цін. При цьому зацікавленість міжнародних інвесторів в активах нових ринкових економік зросла, вартість зовнішніх запозичень для України дещо знизилась. Водночас, на світових сировинних ринках ціни переважно зростали, стимулюючи відновлення української промисловості. Крім того, завдяки кредиту МВФ вдалося профінансувати дефіцит державного бюджету та створити умови для стабілізації ситуації на валютному ринку. В результаті, показник національного ВВП в третьому кварталі досяг -15,9%, порівняно з -20,8% в першому кварталі. Однак, слід відзначити, що

* При складанні примітки 2 використовувались дані з наступних джерел інформації:

- 1) офіційний сайт Державного Комітету Статистики (<http://www.ukrstat.gov.ua>);
- 2) офіційний сайт Національного Банку України (<http://bank.gov.ua>);
- 3) офіційний сайт Міністерства Економіки (<http://www.me.gov.ua>);
- 4) офіційний сайт Міністерства Фінансів (<http://www.minfin.gov.ua>).

незначне покращення динаміки ВВП, в умовах стагнації внутрішнього попиту, було в значній мірі обумовлено статистичним ефектом бази порівняння 2008 року. З боку попиту, негативні тенденції зберігалися в динаміці всіх компонентів ВВП. Падіння доходів населення, зростання збитків підприємств, низька кредитна активність та девальвація національної валюти виступали основними чинниками продовження падіння внутрішнього попиту в річному вимірі.

В 2009 році через формування дефіциту поточного рахунку, внаслідок високих темпів падіння, як експорту та імпорту, та збільшення дефіциту фінансового рахунку, від'ємне зведене сальдо платіжного балансу зросло до -13,7 млрд. дол. США (порівняно з -3,2 млрд. дол. США в 2008 році). Формування високого дефіциту за фінансовим рахунком було результатом погашення зовнішньої заборгованості приватним і державним секторами в значних обсягах і приросту готівкової валюти поза банківською системою за відносно низьких обсягів притоку прямих іноземних інвестицій. Водночас, за 9 місяців 2009 року сума державного та гарантованого боргу склала 279,6 млрд. грн., на 47,6% більше відносно початку року. Протягом січня-вересня 2009 року сума державного та гарантованого боргу збільшилася, в основному за рахунок отримання траншів кредиту МВФ в обсязі 4 млрд. СПЗ (спеціальні права запозичень), перевищення випуску ОВДП над їх погашенням та наданням державних гарантій за звітний період. Стрімке зростання державного боргу в умовах обмеженості бюджетних ресурсів збільшує валютні ризики та створює навантаження на бюджети майбутніх періодів.

Протягом всього 2009 року спостерігалася стійка тенденція до зниження інфляції (з 22,3% в 2008 році до 12,3% в 2009). Основними факторами виступали зниження світових цін на товарних ринках, стиснення зовнішнього та внутрішнього попиту. Додатковими чинниками, стримуючими інфляцію, виступали високий врожай 2009 року, а також адміністративне регулювання окремих цін та тарифів. Крім того, у другій половині 2009 року припинення відтоку депозитів з банківської системи дозволило більш ефективно управляти ліквідністю, що сприяло стабілізації ситуації на валютному ринку. Укріплення обмінного курсу гривні сприяло зниженню річних темпів інфляції. Ситуація в банківському секторі дещо стабілізувалася наприкінці року, завдяки жорсткій монетарній політиці НБУ, спрямованій на мобілізацію надлишків ліквідності з банківської системи та зниженню обсягів рефінансування банків. В другій половині року намітилася тенденція до відновлення довіри населення до банківської системи, що призвело до притоку коштів на депозитні рахунки.

Макроекономічні індикатори

В 2009 році ситуація в реальному секторі вітчизняної економіки була досить напруженою в результаті падіння промислового виробництва і приватного споживання. Падіння національного ВВП склало -15,9% в третьому кварталі 2009. Така несприятлива ситуація була викликана багатьма зовнішніми і внутрішніми негативними факторами. Перш за все, відбулося зниження споживчого попиту, що пояснюється несприятливою економічною ситуацією в національній економіці. Крім того, інвестиційна активність зупинилася в багатьох секторах економіки, приймаючи до уваги нестабільну фінансову позицію підприємств в період фінансової кризи і зниження попиту на їх продукцію. Випуск промислової продукції в січні-грудні склав -21,9%. Водночас, наприкінці року ситуація у вітчизняній промисловості дещо покращилася. Фіскальні та монетарні стимули, запроваджені в більшості з економік світу, сприяють поступовому відновленню світового попиту. Відновлення на світових ринках є досить сильним, індекс цін товарних ринків (CRB) зріс за рік на 27,7%, що виступило сприятливим фактором для української економіки з огляду на її значну залежність від динаміки зовнішньої ділової активності. Наприкінці року галузями, що сприяли покращенню показників розвитку реального сектора, стали машинобудування – внаслідок збільшення випуску транспортних засобів та металургія – внаслідок посилення внутрішнього попиту на металопродукцію. Найбільш сильно вплив фінансово-економічної кризи відобразився на будівництві (48,2% падіння за рік), що в першу чергу зумовлено все ще досить обмеженим доступом до кредитних ресурсів. Також постраждали

підприємства роздрібної торгівлі, обсяги якої поступово знижувалися протягом року (в річному вимірі – 17,4%), внаслідок охолодження споживчого попиту в результаті зменшення реальних доходів населення та високих негативних очікувань щодо майбутньої економічної ситуації. Остання причина також зумовлює все ще негативну динаміку сфери послуг. Сільське господарство (збільшення обсягів продукції за рік склало 0,1%) в несприятливих умовах виступало єдиним стійким джерелом, яке підтримувало економічний розвиток протягом року.

Протягом всього 2009 року спостерігалася стійка тенденція до зниження інфляції (з 22,3% в 2008 році до 12,3% в 2009). Основними інфляційними компонентами були ціни на комунальні послуги і паливо. Крім того, проведення стимулюючої фіскальної політики у першій половині 2009 року та девальвації гривні також сприяли прискоренню цін. Водночас, стримуючими інфляційними факторами виступили стабілізація ситуації на валютному ринку наприкінці року та перенесення підвищення адміністративних тарифів на 2010 рік.

Зовнішній сектор

В цілому за 2009 рік дефіцит поточного рахунку скоротився до 1,9 млрд. дол. США порівняно з 12,8 млрд. дол. США в 2008 році. Це було обумовлено різким зниженням від'ємного сальдо зовнішньоторговельного балансу через значне скорочення внутрішнього попиту та девальвацію обмінного курсу гривні. Зниження світового попиту, падіння цін на товарних ринках, загострення конкуренції та підвищення протекціонізму обумовили суттєве зменшення обсягів експорту товарів у 2009 році – на 40,3% порівняно з 2008 роком до 40,4 млрд. дол. США. Через різке падіння світових цін найбільшого скорочення зазнали галузі, орієнтовані на експорт сировинної продукції – металургія, хімічна промисловість, виробництво мінеральних продуктів. Єдиною групою, що залишалася відносно надійним джерелом експортної виручки, була продукція АПК, експорт якої скоротився лише на 12,2%, а частка в структурі загального експорту зросла з 16% у 2008 році до 23,5%. Слід також зазначити, що падіння вартісних обсягів експорту було спричинено насамперед зниженням експортних цін. Більш значне падіння внутрішнього попиту та відносно подорожчання імпортованих товарів обумовили ще вищі темпи падіння імпорту в 2009 році – 45,4% до 45,7 млрд. дол. США. Найбільш значних скорочень зазнав імпорт машинобудівної продукції (в 2,9 рази). В умовах підвищення цін на імпорт природного газу різко скоротилися обсяги закупок, що врешті обумовило зниження його вартості на 16,6%. Вартісні обсяги імпорту продукції хімічної промисловості та металопродукції скоротилися відповідно в 1,4 та 2,4 рази.

Водночас, у 2009 році від'ємне сальдо за фінансовим рахунком оцінено в 11,8 млрд. дол. США, у той час як в 2008 році воно зберігалось додатним (9,6 млрд. дол. США). Формування дефіциту в поточному році зумовлено лише частковим покриттям виплат за борговими зобов'язаннями приватного та державного секторів, новими залученнями та низькими обсягами притоку іноземних інвестицій. Так, обсяги чистого притоку прямих іноземних інвестицій в Україну за 2009 рік оцінено в 4,5 млрд. дол. США, що в 2,2 рази менше, ніж в 2008 році (9,9 млрд. дол. США). Однак, слід зазначити, що в четвертому кварталі намітилася певна тенденція до покращення стану фінансового рахунку, внаслідок відновлення можливості приватного сектору залучати боргові ресурси на зовнішніх ринках. Визначальним чинником такої тенденції стала певна стабілізація як на світових ринках, так і ситуації всередині країни.

В 2009 році спостерігалось накопичення довгострокового зовнішнього боргу. Зовнішній борг виріс на 2,7 млрд. дол. США за 9 місяців 2009 року до 104,4 млрд. дол. США. Приріст заборгованості за цей період сформувався, як наслідок суттєвого зростання боргу секторів державного управління та органів грошово-кредитного регулювання в результаті отримання траншів стабілізаційного кредиту Міжнародного валютного фонду. Водночас, спостерігається стійка тенденція до скорочення боргу банківського сектору (на 5,9 млрд. дол. США з початку року).

Фіскальна і монетарна політика

В 2009 році дефіцит загального фонду державного бюджету досяг 21,8 млрд. грн. (2,4% ВВП). Основними джерелами фінансування дефіциту були запозичення: зовнішні, сформовані за рахунок позики МВФ та Світового банку, і внутрішні, сформовані за рахунок випуску ОВДП. При цьому економічний спад негативно вплинув на обсяги податкових надходжень. В першу чергу, через значне збільшення збитків підприємств відбувалося скорочення надходження від податку на прибуток. На фоні падіння виробництва основних галузей економіки та скорочення імпорту товарів та послуг надходження від ПДВ також зменшувалися. Досягти позитивних результатів по виконанню бюджету наприкінці року вдалося досягти завдяки зменшенню обсягів відшкодування ПДВ (1,2 млрд. грн. у грудні, проти 3,2 млрд. грн. за планом). Непогашення заборгованості перед підприємствами призвело до збільшення бюджетної заборгованості по відшкодуванню до 21,8 млрд. грн. за результатами року, але дозволило виконати бюджет по доходам на необхідну суму. Через постійне підвищення акцизних ставок на алкогольні напої та тютюн акцизний збір залишається єдиним значним податком, якому притаманна позитивна динаміка щодо зростання обсягів надходжень. В умовах відстрочення четвертого траншу МВФ, слід очікувати зростання фіскального тиску та загострення ситуації з наповненням дохідної частини бюджету в найближчі місяці.

Грошово-кредитна політика у 2009 році проводилася за складних умов економічної та фінансової кризи і спрямовувалася на забезпечення стабільності грошової одиниці.

Погіршення економічної ситуації, пік якого прийшовся на I квартал 2009 року, на грошово-кредитному ринку знаходило відображення у продовженні відпливу коштів з банків, зниженні ліквідності банківської системи, дефіциті іноземної валюти та ін. Натомість покращення показників розвитку реального сектору економіки, платіжного балансу та скасування законодавчих обмежень у проведенні грошово-кредитної політики, починаючи з II кварталу, сприяли покращенню ситуації. Ще одним вагомим фактором, який позитивно вплинув на ситуацію у фінансовій сфері, було отримання ефекту від стабілізаційних заходів, ужитих Національним банком України та продовження співробітництва з МВФ в рамках програми „Стенд-бай”.

Як результат, починаючи з квітня 2009 року спостерігався щомісячний приріст депозитів населення (крім незначного зниження у вересні). Утім така динаміка не змогла компенсувати падіння депозитів населення в I кварталі і річні темпи їх приросту залишились від’ємними. У цілому за 2009 рік депозити фізичних осіб знизилися на 1,9% – до 211,4 млрд. грн. Депозити юридичних осіб за цей же період знизилися на 18,0% – до 116,5 млрд. грн. Як наслідок, загальний обсяг депозитів у 2009 році знизився на 8,3% – до 328 млрд. грн.

Зниження обсягу депозитів з початку року відповідним чином вплинуло на динаміку грошової маси, обсяг якої у 2009 року зменшився на 5,5% – до 487,5 млрд. грн. Падіння показника широких грошей було відображенням скорочення економічної активності в цілому.

Натомість обсяг монетарної бази за підсумками 2009 року збільшився на 4,4% (у т.ч. у грудні – на 7,5%) – до 195,0 млрд. грн. На динаміку монетарної бази у 2009 році суттєво впливали фіскальні чинники. Зокрема, обсяг коштів Уряду в національній валюті на рахунках у Національному банку України за 2009 рік зменшився на 86,1% – до 1,1 млрд. грн. Крім цього, у 2009 році Національний банк України здійснив операції з викупу у банків державних облігацій України на загальну суму 34,89 млрд. грн. Також Уряд у 2009 році для забезпечення фінансування внутрішніх видатків бюджету конвертував у гривню значні обсяги своїх валютних коштів (у т.ч. отриманих від МВФ у рамках програми „Стенд-бай”), що також сприяло збільшенню обсягу монетарної бази. Одночасно зростання обсягів грошової пропозиції стримувалося за рахунок проведення Національним банком

України операцій з продажу іноземної валюти на міжбанківському ринку з метою упередження надмірних коливань обмінного курсу гривні.

В умовах нестабільності на фінансовому ринку Національний банк України застосовував гнучкі підходи до регулювання ліквідності банків, змінюючи спрямованість своїх операцій залежно від ситуації на грошово-кредитному ринку. Так, у I кварталі в умовах впливу коштів з банківської системи Національний банк України переважно здійснював операції з підтримки ліквідності банків. Починаючи з II кварталу в умовах стабілізаційних тенденцій на ринку почав формуватись профіцит ліквідності, на що також суттєвий вплив чинили фіскальні чинники. За таких обставин операції Національного банку України з регулювання ліквідності, починаючи з II кварталу, поступово набули мобілізаційної спрямованості. Це знаходило прояв у зменшенні обсягу операцій з рефінансування банків та збільшення обсягу мобілізаційних операцій.

Так, обсяг операцій рефінансування упродовж II півріччя 2009 року становив 8,6 млрд. грн., тоді як у I півріччі – 55,8 млрд. грн. Натомість основна частина мобілізаційних операцій здійснювалася в II – IV кварталах. У цей період Національним банком України було залучено коштів на суму 86,1 млрд. грн., тоді як в цілому за 12 місяців – 96,7 млрд. грн.

Заходи Національного банку України щодо стабілізації ситуації на грошово-кредитному ринку спрямовувалися переважно на обмеження спекулятивного попиту на іноземну валюту і не мали на меті обмеження банками кредитної підтримки економічного розвитку. Незважаючи на зменшення загального обсягу залишків кредитних вкладень (у 2009 році на 2,1% – до 718,7 млрд. грн.), обсяг залишків за кредитами в національній валюті збільшився на 16,9%. Це відбулося за рахунок зростання обсягу залишків за кредитами наданих юридичним особам у національній валюті – на 27,7%.

Водночас, проблема зростання проблемної заборгованості в портфелях банків залишається актуальною. Частка проблемних кредитів в загальному об'ємі кредитів склала близько 9,4% за результатами 2009 року. Однак, слід зазначити, що більшість крупних банків були зацікавлені в нарощенні частки проблемних кредитів наприкінці року, з метою досягнення прибутків в 2010 році. Як тільки банки звільнять свої портфелі від проблемних кредитів, ті які працювали ефективно до кризи, а також державні банки зафіксують прибутки. При цьому слід очікувати нової хвилі злиттів та поглинань в банківському секторі, а також ліквідації банків, які не змогли наростити капітал, або залучити необхідні інвестиції для підтримки своєї діяльності.

Примітка 3: Перехід на нові та переглянуті стандарти та тлумачення, що забезпечують контекст, у якому слід читати стандарти.

Окремі нові Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) набули чинності та стали обов'язковими до застосування банком з 1 січня 2009 року.

Удосконалення Міжнародних стандартів фінансової звітності

У 2007 році Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку прийняла рішення про реалізацію річного проекту з удосконалення МСФЗ як методу, що дозволяє вносити необхідні, але не термінові зміни до діючих Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Зміни, що були опубліковані у травні 2008 року, є поєднанням змін по суті та роз'яснень і виправлень термінології різних стандартів. Зміни по суті стосуються наступного:

- 1) класифікація статей, що утримуються для продажу, відповідно до МСФЗ 5 у разі втрати контролю над дочірньою компанією;

- 2) можливість віднесення фінансових інструментів, що утримуються для торгівлі, до категорії довгострокових відповідно до МСБО 1;
- 3) облік продажу активів за МСБО 16, які раніше утримувались для отримання орендного доходу, та класифікація відповідних грошових потоків за МСБО 7 як грошових потоків від операційної діяльності;
- 4) роз'яснення, що стосується визначення скорочення пенсійного плану за МСБО 19;
- 5) облік урядових кредитів, виданих за нижчими за ринкові процентними ставками, відповідно до МСБО 20;
- 6) приведення визначення витрат за позиками у МСБО 23 у відповідність методу ефективної процентної ставки;
- 7) роз'яснення обліку дочірніх компаній, які утримуються для продажу, відповідно до МСБО 27 та МСФЗ 5;
- 8) зменшення обсягу вимог щодо розкриття інформації про асоційовані компанії та спільні підприємства відповідно до МСБО 28 та МСБО 31;
- 9) збільшення обсягу інформації, яку необхідно розкривати відповідно до вимог МСБО 36;
- 10) роз'яснення обліку витрат на рекламу відповідно до МСБО 38;
- 11) зміна визначення категорії фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з віднесенням її змін на фінансовий результат, для приведення його у відповідність принципам обліку хеджування за МСБО 39;
- 12) визначення облікового підходу до інвестиційної нерухомості, що знаходиться на етапі будівництва, відповідно до МСБО 40;
- 13) скорочення обмежень щодо способу визначення справедливої вартості біологічних активів відповідно до МСБО 41.

Інші зміни, внесені до МСБО 8, 10, 18, 20, 29, 34, 40, 41 та МСФЗ 7 – це виключно зміни термінології або редакторські зміни, які, на думку РМСБО, взагалі не матимуть впливу на бухгалтерський облік або матимуть мінімальний вплив.

1. Зміна **МСФЗ 7 „Фінансові інструменти: розкриття інформації”** (опублікована у березні 2009 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати) передбачає удосконалення розкриття інформації про фінансові інструменти. Ці зміни є складовою цілеспрямованих заходів РМСБО у відповідь на фінансову кризу та враховують висновки «Великої двадцятки» (G20), спрямовані на підвищення прозорості та вдосконалення принципів бухгалтерського обліку. Ці вдосконалення також відображають результати обговорень Консультативної групи експертів РМСБО щодо оцінки та розкриття інформації про справедливую вартість фінансових інструментів за відсутності активних ринків.

2. Основна зміна **МСБО 1 „Подання фінансової звітності”** (переглянуто у вересні 2007 року, застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати) – це заміна звіту про фінансові результати звітом про сукупні прибутки та збитки, в якому повинні також відображатися всі зміни у капіталі підприємства, які не пов'язані із операціями з акціонерами, такі як переоцінка фінансових активів для подальшого продажу. Як альтернативний варіант, підприємствам дозволяється подавати два звіти: окремий звіт про фінансові результати та звіт про сукупні прибутки та збитки. Крім того, переглянутий МСБО 1 вводить вимогу подавати у річній фінансовій звітності звіт про фінансовий стан на початок найбільш раннього порівняльного періоду у кожному випадку, коли підприємство трансформує порівняльні показники в результаті рекласифікації, змін в обліковій політиці або виправлення помилок. Переглянутий МСБО 1 має вплив на подання фінансової звітності банку, але не має впливу на визнання та оцінку конкретних операцій та залишків за цими операціями.

3. **МСФЗ 8 „Операційні сегменти”** (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати). МСФЗ 8 застосовується до суб'єктів господарювання, боргові інструменти або інструменти капіталу, яких купуються та продаються на відкритому ринку, а

також до тих, які подають або планують подати фінансову звітність регулюючим органам у зв'язку з розміщенням інструментів будь-якого класу на відкритому ринку. МСФЗ 8 вимагає надавати фінансову та описову інформацію про сегменти, в яких суб'єкт господарювання здійснює свою діяльність, та визначає, яким чином він має надавати таку інформацію. Інформація про операційні сегменти розкривається у звітності відповідно до принципу, що використовується для підготовки внутрішньої звітності, яка подається органу, відповідальному за прийняття операційних рішень.

Також були опубліковані інші стандарти та тлумачення, а саме:

- умови надання та анулювання прав на акції – зміна МСФЗ 2 „Виплати на основі акцій” (випущена у січні 2008 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати);
- тлумачення IFRIC 13 „Програми заохочення клієнтів” (випущене у червні 2007 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 липня 2008 року або після цієї дати);
- тлумачення IFRIC 15 „Договори на будівництво об'єктів нерухомості” (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати);
- тлумачення IFRIC 16 „Інструменти хеджування чистої інвестиції у закордонну діяльність” (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 жовтня 2008 року або після цієї дати);
- МСБО 23 „Витрати на позикові кошти” (переглянутий у березні 2007 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати);
- МСБО 32 та зміна МСБО 1 „Фінансові інструменти з правом погашення та зобов'язання, що виникають при ліквідації” (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати);
- вартість інвестиції у дочірню компанію, спільно контрольоване підприємство та асоційовану компанію – МСФЗ 1 та зміна МСБО 27 (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати).

Нові положення бухгалтерського обліку

Були опубліковані окремі нові стандарти та тлумачення, що будуть обов'язковими для застосування Банком в річних облікових періодах, починаючи з 1 січня 2010 року та після цієї дати.

1. МСБО 27 „Консолідована та окрема фінансова звітність” (переглянутий у січні 2008 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 липня 2009 року або після цієї дати). Відповідно до вимог переглянутого МСБО 27, загальна сума усіх видів доходів суб'єкту господарської діяльності має відноситися до власників материнської компанії та неконтролюючих учасників (раніше – „частка меншості”), навіть якщо внаслідок цього у неконтролюючих учасників виникає збиток. Існуючий стандарт у більшості випадків вимагає, щоб збитки, що перевищують частку неконтролюючих учасників, відносилися до власників материнської компанії. Крім того, у переглянутому МСБО 27 також вказано, що зміни частки власності материнської компанії у дочірній компанії, що не призводять до втрати контролю, слід визнавати як операції з капіталом. У стандарті також описаний метод оцінки прибутку або збитку, що виникає в результаті втрати контролю над дочірньою компанією. Будь-яку інвестицію, що зберігається у колишній дочірній компанії, слід оцінювати за справедливою вартістю на дату втрати контролю.

2. МСФЗ 3 „Об'єднання компаній” (переглянутий у січні 2008 року; застосовується до операцій з об'єднання компаній, в яких дата придбання відноситься до першого річного фінансового періоду, який починається 1 липня 2009 року або після цієї дати). Переглянутий МСФЗ 3 надає суб'єктам

господарської діяльності право вибору стосовно оцінки часток неконтролюючих учасників – або за методом, що описаний в існуючому МСФЗ 3 (пропорційна частка покупця в чистих активах, що можуть бути визначені), або за справедливою вартістю. У зміненому МСФЗ 3 детальніше описані принципи обліку операції з об'єднання компаній за методом придбання. Крім того, була скасована вимога оцінювати за справедливою вартістю кожний актив та кожне зобов'язання на кожному етапі операції поетапного придбання, для того щоб визначити частку гудвілу. Натомість гудвіл оцінюватиметься як різниця на дату придбання між справедливою вартістю інвестиції у компанію, що існувала до придбання, переданою винагородою та придбаними чистими активами. Витрати, пов'язані з операцією з придбання, відображаються окремо від вартості об'єднання компаній, відповідно, визнаються у складі витрат, а не у складі гудвілу. На дату придбання покупець зобов'язаний визнавати зобов'язання, пов'язане з сумою умовної винагороди за компанію, яку він купує. Зміни справедливої вартості такого зобов'язання після дати придбання визнаються у відповідних випадках згідно з іншими чинними МСФЗ, а не за допомогою коригування гудвілу. Сфера застосування переглянутого МСФЗ поширюється тепер на об'єднання компаній за участю лише спільних підприємств та на об'єднання компаній винятково шляхом укладення договору.

3. Удосконалення *Міжнародних стандартів фінансової звітності* (опубліковані у квітні 2009 року; зміни МСФЗ 2, МСБО 38, тлумачення IFRIC 9 та тлумачення IFRIC 16 застосовуються до річних періодів, які починаються з 1 липня 2009 року або після цієї дати; зміни МСФЗ 5, МСФЗ 8, МСБО 1, МСБО 7, МСБО 17, МСБО 36 та МСБО 39 застосовуються до річних періодів, які починаються з 1 січня 2010 року або після цієї дати). Ці вдосконалення являють собою поєднання змін по суті та роз'яснень таких стандартів та тлумачень: роз'яснення, що на внески підприємств в операції під спільним контролем та створення спільних підприємств не поширюється сфера застосування МСФЗ 2; роз'яснення вимог до розкриття інформації згідно з МСФЗ 5 та іншими стандартами стосовно необоротних активів (або ліквідаційних груп), віднесених до категорії активів, що утримуються для продажу, або припиненої діяльності; вимоги розкривати у звітності інформацію про загальну оцінку активів та зобов'язань для кожного звітного сегмента згідно з МСФЗ 8, лише якщо інформація про такі суми регулярно надається особам або органам, відповідальним за прийняття операційних рішень; зміна МСБО 1, що дозволяє відносити деякі зобов'язання, розрахунок за якими здійснюється власними дольовими інструментами суб'єкта господарювання, до категорії довгострокових; зміна МСБО 7, згідно з якою лише ті активи, що призводять до виникнення активу, можуть бути віднесені до категорії інвестиційної діяльності; дозвіл відносити деякі довгострокові договори оренди землі до категорії фінансової оренди відповідно до МСБО 17 навіть без передачі права власності на землю по закінченні строку оренди; надання додаткових рекомендацій в МСБО 18 для визначення того факту, чи виступає суб'єкт господарювання принципалом чи агентом; роз'яснення в МСБО 36, що одиниця, яка генерує грошові потоки, не може бути більше операційного сегмента до об'єднання; доповнення МСБО 38, що стосується оцінки справедливої вартості нематеріальних активів, придбаних у ході операції з об'єднання компаній; зміна МСБО 39, яка (i) включає до сфери застосування цього стандарту опціонні контракти, які можуть призвести до об'єднання бізнесу, (ii) роз'яснює період рекласифікації прибутку або збитків від інструментів, які хеджують грошові потоки, з категорії капіталу до фінансового результату, (iii) визначає, що можливість дострокового погашення тісно пов'язана з основним договором, якщо після використання цієї можливості позичальник компенсує кредитору економічні збитки; зміна тлумачення IFRIC 9, яка визначає, що до сфери застосування цього тлумачення не входять похідні інструменти, вбудовані у договори, придбані в ході операцій під спільним контролем, а також утворення спільних підприємств; а також вилучення з тлумачення IFRIC 16 обмеження, яке забороняє володіти інструментом хеджування закордонній діяльності, стосовно якої здійснюється хеджування.

4. *МСФЗ 1 „Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності”* (переглянутий у липні 2009 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2010 року або після цієї дати, проте дозволяється дострокове застосування). Ці зміни застосовуються до ретроспективного застосування МСФЗ у конкретних ситуаціях та мають на

меті забезпечити відсутність у підприємств, які знаходяться у процесі переходу на облік за МСФЗ, недоцільних витрат грошових або трудових ресурсів. Зміни МСФЗ 1 звільняють суб'єкти господарювання, які повністю ведуть облік за первісною вартістю, від ретроспективного застосування МСФЗ для обліку нафтогазових активів, а також звільняють суб'єкти господарювання, які вже мають укладені лізингові контракти, від перегляду класифікації цих контрактів відповідно до Тлумачення IFRIC 4 „Визначення наявності оренди у договорі” у випадку, якщо застосування національних стандартів бухгалтерського обліку дозволяло отримати однаковий результат.

Також були опубліковані:

- статті, що відповідають критеріям обліку хеджування – зміна МСБО 39 „Фінансові інструменти: визнання та оцінка” (застосовується ретроспективно до річних періодів, які починаються з 1 липня 2009 року або після цієї дати; дозволяється дострокове застосування);
- тлумачення IFRIC 17 „Розподіл негрошових активів власникам” (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 липня 2009 року або після цієї дати);
- тлумачення IFRIC 18 „Передача активів клієнтами” (застосовується до операцій з передачі активів, здійснених з 1 липня 2009 року або після цієї дати).

Банк визначає, що вплив запровадження нових або переглянутих стандартів та тлумачень на його фінансовий стан на 31 грудня 2009 року та 31 грудня 2008 року та на результати його діяльності за 2009 фінансовий рік та 2008 фінансовий рік є несуттєвим.

Примітка 4: Грошові кошти та їх еквіваленти.

Дані примітки 4 використовуються для розрахунку рядку 1 балансу.

Таблиця 4.1. Грошові кошти та їх еквіваленти

(тис. грн.)			
Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Готівкові кошти	534446	560425
2	Кошти в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	715682	893486
3	Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України-	315264	0
4	Кореспондентські рахунки та депозити "овернайт" у банках:	1122364	1288236
4.1	України	24486	6040
4.2	Інших країн	1097878	1282196
5	Депозити в інших банках зі строком погашення до трьох місяців	0	0
6	Договори купівлі і зворотного продажу ("зворотний репо") з іншими банками зі строком погашення до трьох місяців	0	0
7	Усього грошових коштів та їх еквівалентів	2687756	2742147

Інформація про суми грошових еквівалентів, що фактично були забезпечені цінними паперами, придбаними за договорами репо, та суми цінних паперів, які банк може продати чи перезакласти не наводиться через відсутність зазначених операцій.

Примітка 5: Кошти в інших банках.

Дані примітки 5 використовуються для розрахунку рядку 4 балансу.

Таблиця 5.1. Кошти в інших банках

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Депозити в інших банках:	0	0
1.1	Короткострокові депозити зі строком погашення більше ніж три місяці	0	0
1.2	Довгострокові депозити	0	0
2	Договори купівлі і зворотного продажу ("зворотний репо") з іншими банками зі строком погашення більше ніж три місяці	0	0
3	Кредити, надані іншим банкам:	235344	311423
3.1	Короткострокові	175837	311423
3.2	Довгострокові	59507	0
4	Резерв під знецінення коштів в інших банках	(27637)	(17327)
5	Усього коштів у банках за мінусом резервів	207707	294096

Залишки нарахованих доходів по коштах в інших банках за станом на кінець 2009 року становили 504 тис.грн. проти 11423 тис.грн. на кінець 2008 року.

Таблиця 5.2. Аналіз кредитної якості коштів в інших банках за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Депозити	Договори купівлі і зворотного продажу	Кредити	Усього
1	2	3	4	5	6
1	Поточні і незнецінені:	0	0	235344	235344
1.1	З рейтингом AAA	0	0	0	0
1.2	З рейтингом від AA- до AA+	0	0	0	0
1.3	З рейтингом від A- до A+	0	0	0	0
1.4	З рейтингом нижче A-	0	0	139577	139577
1.5	Ті, що не мають рейтингу	0	0	95767	95767
2	Кошти в банках, умови яких були переглянуті у звітному році	0	0	0	0
3	Усього кредитів поточних і незнецінених	0	0	235344	235344
4	Знецінені кошти, які оцінені на індивідуальній основі:	0	0	0	0
4.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	0	0	0
4.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	0	0
4.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	0	0
4.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	0	0	0
4.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	0	0	0
5	Інші кошти в інших банках	0	0	0	0
6	Резерв під знецінення коштів в інших банках	0	0	(27637)	(27637)
7	Усього коштів в інших банках за мінусом резервів	0	0	207707	207707

В рядку 5 таблиці 5.2. примітки 5 зазначені кредитні кошти, які знецінені, але не прострочені.

Таблиця 5.3. Аналіз кредитної якості коштів в інших банках за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Депозити	Договори купівлі і зворотного продажу	Кредити	Усього
1	2	3	4	5	6
1	Поточні і незнецінені:	0	0	261155	261155
1.1	З рейтингом AAA	0	0	0	0
1.2	З рейтингом від AA- до AA+	0	0	0	0
1.3	З рейтингом від A- до A+	0	0	0	0
1.4	З рейтингом нижче A-	0	0	150717	150717
1.5	Ті, що не мають рейтингу	0	0	110438	110438

Рядок	Найменування статті	Депозити	Договори купівлі і зворотного продажу	Кредити	Усього
1	2	3	4	5	6
2	Кошти в банках, умови яких були переглянуті у звітному році	0	0	0	0
3	Усього кредитів поточних і незнецінених	0	0	261155	261155
4	Знецінені кошти, які оцінені на індивідуальній основі:	0	0	0	0
4.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	0	0	0
4.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	0	0
4.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	0	0
4.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	0	0	0
4.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	0	0	0
5	Інші кошти в інших банках	0	0	50268	50268
6	Резерв під знецінення коштів в інших банках	0	0	(17327)	(17327)
7	Усього коштів в інших банках за мінусом резервів	0	0	294096	294096

В рядку 5 таблиці 5.3. примітки 5 зазначені кредитні кошти, які знецінені, але не прострочені.

Таблиця 5.4. Аналіз зміни резерву під знецінення коштів в інших банках

(тис. грн.)

Рядок	Рух резервів	Звітний рік		Попередній рік	
		кошти в інших банках	договори зворотного репо	кошти в інших банках	договори зворотного репо
1	2	3	4	5	6
1	Резерв під знецінення за станом на 1 січня	(17327)	0	(935)	0
2	(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення протягом року	(10310)	0	(16392)	0
3	Списання безнадійної заборгованості	0	0	0	0
4	Переведення до активів групи вибуття	0	0	0	0
5	Вибуття дочірніх компаній	0	0	0	0
6	Резерв під знецінення за станом на кінець дня 31 грудня	(27637)	0	(17327)	0

Примітка 6: Кредити та заборгованість клієнтів.

Дані примітки 6 використовуються для розрахунку рядку 5 балансу та рядку 11 звіту про фінансові результати.

Таблиця 6.1. Кредити та заборгованість клієнтів

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	0	0
2	Кредити юридичним особам	13095158	14316548
3	Кредити, що надані за операціями репо	0	0
4	Кредити фізичним особам- підприємцям	221505	238963
5	Іпотечні кредити фізичних осіб	13000981	13475125
6	Споживчі кредити фізичним особам	2737583	3462842
7	Інші кредити фізичним особам	1142	1869
8	Резерв під знецінення кредитів	(3885054)	(1929788)
9	Усього кредитів за мінусом резервів	25171315	29565559

Залишки нарахованих доходів по кредитах та заборгованості клієнтів за станом на кінець 2009 року становили 874531 тис.грн. проти 253912 тис.грн. на кінець 2008 року. Крім того, на кінець 2008 року 97399 тис.грн. нарахованих доходів обліковувалось в позабалансовому обліку.

Дані про вартість цінних паперів, які є об'єктом операцій репо, та інформація щодо наявного права на їх продаж та наступну заставу не наводяться через відсутність зазначених операцій.

З метою запобігання погіршенню якості кредитного портфелю та створення сприятливих умов для виконання боргових зобов'язань позичальниками, у яких виникли тимчасові фінансові труднощі, банк у 2009 році започаткував програму реструктуризації кредитної заборгованості.

Реструктуризація проводилась з використанням наступних методів у різних комбінаціях та послідовності:

- зміна графіку погашення основної суми кредиту;
- зміна графіку погашення процентів;
- зміна форми погашення кредиту (з графіку на ануїтет і навпаки);
- зміна номінальної процентної ставки за кредитом;
- зміна кінцевої дати погашення кредиту (продлонгація);
- капіталізація прострочки по кредиту;
- капіталізація прострочки по відсотках;
- капіталізація строкових відсотків;
- зміна валюти кредитної заборгованості;
- переуступка заборгованості по кредиту;
- переведення заборгованості по кредиту.

При проведенні реструктуризації однією з головних вимог було дотримання принципу незмінності дохідності (правило рівності NPV*), згідно якого дохідність кредитної угоди до та після реструктуризації повинна була залишатися на однаковому рівні.

Внаслідок реструктуризації були переглянуті умови більш ніж 40% кредитної заборгованості. В існуючих економічних умовах по деяких реструктуризованих кредитах в подальшому проводилась повторна реструктуризація.

Наприкінці 2009 року з метою покращення якості кредитного портфелю банк здійснив продаж частини проблемної кредитної заборгованості шляхом відступлення прав вимоги до боржників (їх поручителів) щодо сплати загальної суми боргу за проданими кредитними договорами, враховуючи проценти, нараховані на суму такого боргу та будь-які штрафні санкції (у разі їх наявності).

Так, в грудні 2009 року банк уклав угоду з ТОВ „Кредит Колекшн Груп” про продаж за 682 тис. грн. портфелю карткових кредитів фізичних осіб в обсязі 10496 тис. грн. Збиток від продажу в розмірі 9814 тис.грн. відображено в рядку 18 звіту про фінансові результати на кінець дня 31.12.2009.

Також в грудні 2009 року банк уклав угоду зі спорідненою компанією ТОВ „ ОТП Факторинг Україна” про продаж за 185262 тис.грн. кредитного портфелю юридичних осіб в обсязі 167 тис. грн. та 71305 тис. дол. США. Збиток від продажу в розмірі 383207 тис. грн. відображено в рядку 18 звіту про фінансові результати на кінець дня 31.12.2009.

Одночасно з укладанням зазначеної угоди про продаж було підписано договір комісії між банком та ТОВ „ОТП Факторинг Україна” щодо надання банком послуг з організації обслуговування проданого кредитного портфелю юридичних осіб.

* NPV (Net Present Value) – чиста приведена вартість (амортизована собівартість) фінансового інструменту, обчислена за методом ефективної ставки відсотку.

Таблиця 6.2. Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Рух резервів	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Залишок за станом на 1 січня	0	(735810)	0	(21567)	(846045)	(326242)	(124)	(1929788)
2	(Збільшення)/ зменшення резерву під знецінення протягом року	0	(166215)	0	(27123)	(1642253)	(165288)	(160)	(2001039)
3	Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	0	43855	0	0	0	1894	24	45773
4	Переведення до активів групи вибуття	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Вибуття дочірніх компаній	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	0	(858170)	0	(48690)	(2488298)	(489636)	(260)	(3885054)

Протягом 2009 року відбулося відшкодування раніше списаної за рахунок резервів кредитної заборгованості на суму 11980 тис.грн., з яких 11972 тис.грн. були списані та повернуті у звітному році.

Таблиця 6.3. Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Рух резервів	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Залишок за станом на 1 січня	0	(232416)	0	(8439)	(184524)	(138355)	(64)	(563798)
2	(Збільшення)/ зменшення резерву під знецінення протягом року	0	(503394)	0	(13128)	(661521)	(187952)	(171)	(1366166)
3	Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	0	0	0	0	0	65	111	176
4	Переведення до активів групи вибуття	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Вибуття дочірніх компаній	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	0	(735810)	0	(21567)	(846045)	(326242)	(124)	(1929788)

Таблиця 6.4. Структура кредитів за видами економічної діяльності

(тис. грн.)

Рядок	Вид економічної діяльності	Звітний рік		Попередній рік	
		сума	%	сума	%
1	2	3	4	5	6
1	Державне управління та діяльність громадських організацій	3851	0.01	248	0.00
2	Кредити, які надані центральним та місцевим органам державного управління	0	0.00	0	0.00
3	Виробництво	4613328	15.88	5389212	17.11
4	Нерухомість	1451634	5.00	1355720	4.30
5	Торгівля	5246929	18.06	5753833	18.27
6	Сільське господарство	521712	1.80	552630	1.75
7	Пошта і зв'язок	24837	0.09	106403	0.34
8	Транспорт	203507	0.70	231166	0.73
9	Діяльність у сферах права, інжинірингу, надання послуг підприємцям	713990	2.46	622681	1.98
10	Грошове та фінансове посередництво	262614	0.90	31476	0.10
11	Кредити, що надані фізичним особам	15961211	54.93	17178799	54.54
12	Інші	52756	0.17	273180	0.87
13	Усього:	29056369	100	31495347	100.00

Кредити наведені без врахування резервів.

Таблиця 6.5. Інформація стосовно забезпечення кредитів за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Незабезпечені кредити	0	1752682	0	20817	1144713	477750	1142	3397104
2	Кредити, що забезпечені:	0	11342476	0	200688	11856268	2259833	0	25659265
2.1	Гарантіями і поручительствами	0	2222858	0	0	0	0	0	2222858
2.2	Заставою,	0	9119618	0	200688	11856268	2259833	0	23436407
	у тому числі:		0	0	0	0	0	0	0
2.2.1	Нерухоме майно житлового призначення	0	101647	0	22012	8164321	29029	0	8317009
2.2.2	Інше нерухоме майно	0	6195394	0	151214	3683849	15014	0	10045471
2.2.3	Цінні папери	0	0	0	0	0	0	0	0

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.2.4	Грошові депозити	0	190934	0	0	567	1087	0	192588
2.2.5	Рухоме майно	0	2621117	0	27462	5663	2214703	0	4868945
2.2.6	Інше майно	0	10526	0	0	1868	0	0	12394
3	Усього кредитів та заборгованості клієнтів	0	13095158	0	221505	13000981	2737583	1142	29056369

Кредити наведені без врахування резервів.

Таблиця 6.6. Інформація стосовно застави, що отримана як забезпечення кредиту, за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Незабезпечені кредити	0	1765931	0	7482	980531	630012	1869	3385825
2	Кредити, що забезпечені:	0	12550617	0	231481	12494594	2832830	0	28109522
2.1	Гарантіями і поручительствами	0	1534358	0	0	0	0	0	1534358
2.2	Заставою,	0	11016259	0	231481	12494594	2832830	0	26575164
	у тому числі:								
2.2.1	Нерухоме майно житлового призначення	0	122309	0	21142	8286353	0	0	8429804
2.2.2	Інше нерухоме майно	0	7696534	0	168318	4201534	0	0	12066386
2.2.3	Цінні папери	0	192980	0	0	0	0	0	192980
2.2.4	Грошові депозити	0	47295	0	408	960	4629	0	53292
2.2.5	Рухоме майно	0	2946197	0	41613	2417	2818849	0	5809076
2.2.6	Інше майно	0	10944	0	0	3330	9352	0	23626
3	Усього кредитів та заборгованості клієнтів	0	14316548	0	238963	13475125	3462842	1869	31495347

Кредити наведені без врахування резервів.

Таблиця 6.7. Аналіз кредитної якості кредитів за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Поточні та незнецінені:	0	191572	0	101	1762547	146603	0	2100823
1.1	Великі позичальники з кредитною історією більше 2 років	0	180170	0	0	0	0	0	180170
1.2	Нові великі позичальники	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3	Кредити середнім компаніям	0	2058	0	0	0	0	0	2058
1.4	Кредити малим компаніям	0	9344	0	101	1762547	146603	0	1918595
2	Кредити, умови яких протягом року були переглянуті	0	22268	0	2111	781078	11888	0	817345
3	Усього кредитів поточних та незнецінених:	0	213839	0	2212	2543625	158491	0	2918168
4	Прострочені, але незнецінені:	0	2018018	0	8739	665903	89942	0	2782602
4.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	14354	0	102	134710	5249	0	154415
4.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	241376	0	523	79155	3132	0	324186
4.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	707328	0	310	43365	5037	0	756040
4.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	933660	0	6847	282050	64892	0	1287449
4.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	121300	0	957	126623	11632	0	260512
5	Знецінені кредити, які оцінені на індивідуальній основі:	0	834337	0	43289	4107612	679040	0	5664278
5.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	164722	0	888	472232	118596	0	756438
5.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	145447	0	5926	630481	101401	0	883255
5.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	75473	0	4777	563111	88402	0	731763
5.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	345644	0	28387	1626081	294056	0	2294168
5.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	103051	0	3311	815707	76585	0	998654
6	Інші кредити	0	10028964	0	167265	5683841	1810110	1142	17691321

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	Резерв під знецінення за кредитами	0	(858170)	0	(48690)	(2488298)	(489636)	(260)	(3885054)
8	Усього кредитів	0	12236988	0	172815	10512683	2247947	882	25171315

В рядку 6 таблиці 6.7. примітки 6 зазначені кредитні кошти, які знецінені, але не прострочені.

Таблиця 6.8. Аналіз кредитної якості кредитів за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Поточні та незнецінені:	0	719420	0	7734	10591695	2870102	943	14189894
1.1	Великі позичальники з кредитною історією більше 2 років	0	698172	0	0	0	0	0	698172
1.2	Нові великі позичальники	0	637	0	0	0	0	0	637
1.3	Кредити середнім компаніям	0	0	0	0	0	0	0	0
1.4	Кредити малим компаніям	0	20611	0	7734	10591695	2870102	943	13491085
2	Кредити, умови яких протягом року були переглянуті	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Усього кредитів поточних та незнецінених:	0	719420	0	7734	10591695	2870102	943	14189894
4	Прострочені, але незнецінені:	0	411562	0	3369	57659	1295	0	473885
4.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	398714	0	1972	27323	678	0	428687
4.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	7789	0	33	25647	223	0	33692
4.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	4745	0	895	2230	3	0	7873
4.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	0	0	450	1244	68	0	1762
4.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	314	0	19	1215	323	0	1871

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
5	Знецінені кредити, які оцінені на індивідуальній основі:	0	699912	0	39349	2024669	481537	86	3245553
5.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	206866	0	5833	517009	95031	37	824776
5.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	199415	0	14003	649781	148824	30	1012053
5.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	136508	0	2070	390439	80239	19	609275
5.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	58812	0	3319	235187	58147	0	355465
5.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	98311	0	14124	232253	99296	0	443984
6	Інші кредити	0	12485654	0	188511	801102	109908	840	13586015
7	Резерв під знецінення за кредитами	0	(735810)	0	(21567)	(846045)	(326242)	(124)	(1929788)
8	Усього кредитів	0	13580738	0	217396	12629080	3136600	1745	29565559

В рядку 6 таблиці 6.8. примітки 6 зазначені кредитні кошти, які знецінені, але не прострочені.

Таблиця 6.9. Справедлива вартість забезпечення за простроченими, але незнеціненими кредитами, та індивідуально знеціненими кредитами, які оцінені на індивідуальній основі, за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Справедлива вартість забезпечення за простроченими, але незнеціненими кредитами:	0	2069041	0	4104	897533	16791	0	2987470
1.1	Нерухоме майно житлового призначення	0	4203	0	2986	569332	0	0	576521
1.2	Інше нерухоме майно	0	1428728	0	628	327383	0	0	1756740
1.3	Цінні папери	0	0	0	0	0	0	0	0
1.4	Грошові депозити	0	0	0	0	0	0	0	0
1.5	Рухоме майно	0	636102	0	490	818	16791	0	654202

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.6	Інше майно	0	8	0	0	0	0	0	8
2	Справедлива вартість забезпечення за знеціненими кредитами, які оцінені на індивідуальній основі	0	1105250	0	73391	5226645	562057	0	6967344
2.1	Нерухоме майно житлового призначення	0	30848	0	5250	3280860	2927	0	3319886
2.2	Інше нерухоме майно	0	712235	0	48341	1937827	6383	0	2704786
2.3	Цінні папери	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4	Грошові депозити	0	887	0	0	284	0	0	1171
2.5	Рухоме майно	0	354985	0	19800	5654	552747	0	933187
2.6	Інше майно	0	6295	0	0	2020	0	0	8315

Таблиця 6.10. Справедлива вартість забезпечення за простроченими, але незнеціненими кредитами та знеціненими кредитами, які оцінені на індивідуальній основі, за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Справедлива вартість забезпечення за простроченими, але незнеціненими кредитами:	0	1104883	0	13557	193533	9880	0	1321853
1.1	Нерухоме майно житлового призначення	0	13923	0	2126	84470	0	0	100519
1.2	Інше нерухоме майно	0	1038084	0	10415	109063	0	0	1157562
1.3	Цінні папери	0	0	0	0	0	0	0	0
1.4	Грошові депозити	0	5007	0	0	0	0	0	5007
1.5	Рухоме майно	0	25446	0	1016	0	9880	0	36342
1.6	Інше майно	0	22423	0	0	0	0	0	22423
2	Справедлива вартість забезпечення за знеціненими кредитами, які оцінені на індивідуальній основі	0	12294623	0	270278	2803277	412599	0	15780777

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування	Кредити юридичним особам	Кредити, що надані за операціями репо	Кредити фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Споживчі кредити фізичним особам	Інші кредити фізичним особам	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.1	Нерухоме майно житлового призначення	0	83665	0	19271	1562178	0	0	1665114
2.2	Інше нерухоме майно	0	7212604	0	189662	1227660	0	0	8629926
2.3	Цінні папери	0	90511	0	0	0	0	0	90511
2.4	Грошові депозити	0	33937	0	0	36	0	0	33973
2.5	Рухоме майно	0	4830615	0	61151	2857	412599	0	5307222
2.6	Інше майно	0	43291	0	194	10546	0	0	54031

При кредитуванні вартість предмета застави визначається банком за ринковою вартістю. При необхідності банк може проводити перегляд вартості застави і здійснювати її переоцінку.

Починаючи з 2009 року переоцінка вартості майна, що знаходиться в заставі у банку, може проводитися шляхом: а) визначення ринкової вартості майна незалежними акредитованими оціночними компаніями або співробітниками банку відповідної фахової кваліфікації; б) відображення в обліку індексації вартості предмету застави на відповідних позабалансових аналітичних рахунках. При цьому, використання способу індексації вартості можливо лише для групи майна, однакового за своїми технічними характеристиками, призначенням та умовами використання, та за умови, що облікова вартість предмету застави суттєво відрізняється від ринкової вартості на дату складання балансу.

При визначенні ринкової вартості майна незалежними акредитованими оцінювачами суттєвою вважається різниця між обліковою вартістю об'єкта застави в порівнянні з ринковою вартістю подібного об'єкта на 50% (у разі її збільшення) або на 25% (у разі її зменшення). При застосуванні способу індексації вартості суттєвою вважається зміна значення показника кумулятивного індексу зміни ринкової вартості групи майна на 50% (у разі його збільшення) або на 25% (у разі його зменшення).

У разі проведення індексації вартості предмету застави необхідність здійснення переоцінки визначається і обґрунтовується ризик-менеджментом банку з урахуванням тенденцій ринку подібного майна за встановлений проміжок часу та затверджується рішенням Правління. Індиксація проводиться щодо окремо визначеної групи/груп майна, про що вказується у відповідному рішенні Правління.

При цьому, переоцінка групи майна, об'єкти якої вже зазнали індексації, надалі проводиться з такою регулярністю, щоб їх облікова вартість на дату балансу суттєво не відрізнялася від ринкової вартості. З цією метою співробітники банку відповідної фахової кваліфікації щоквартально розробляються індекси, які відображають зміни ринкової вартості відповідної групи/груп майна, на базі яких розраховується вищезазначений показник кумулятивного індексу для кожної такої групи.

З початку 2009 року АТ „ОТП Банк” здійснив три переоцінки окремих груп майна, які знайшли відображення в позабалансовому обліку та вплинули на вартість застави у звітному році, а саме:

- переоцінку групи майна „житлова нерухомість” (весь позабалансовий рахунок 9521) способом індексації поточної облікової вартості, внаслідок чого залишки позабалансового рахунку 9521 зросли на 6623077 тис.грн. (з 10973684 тис.грн. до 17596761 тис.грн.);
- переоцінку групи майна „комерційна нерухомість” (частка позабалансового рахунку 9523) способом індексації поточної облікової вартості, внаслідок чого залишки позабалансового рахунку 9523 зросли на 9184538 тис.грн. (з 14159841 тис.грн. до 23344379 тис.грн.);
- переоцінку групи майна „комерційна нерухомість” (частка позабалансового рахунку 9523) способом індексації поточної облікової вартості, внаслідок чого залишки позабалансового рахунку 9523 зменшились на 5644693 тис.грн. (з 21787732 тис.грн. до 16143039 тис.грн.).

Примітка 7: Цінні папери у портфелі банку на продаж.

Дані примітки 7 використовуються для розрахунку рядку 6 балансу.

Таблиця 7.1. Цінні папери у портфелі банку на продаж

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Боргові цінні папери:	459699	257976
1.1	Державні облігації	403959	148630
1.2	Облігації місцевих позик	0	0
1.3	Облігації підприємств та банків	55740	109346
1.4	Векселя	0	0
2	Акції підприємств та інші цінні папери з нефіксованим прибутком:	4248	4248
2.1	Справедлива вартість яких визначена за даними оприлюднених котирувань цінних паперів на фондових біржах	0	0
2.2	Справедлива вартість яких визначена за розрахунковим методом	4248	4248
2.3	За собівартістю (справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо)	0	0
3	Резерв під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(13586)	(4958)
4	Усього цінних паперів на продаж за мінусом резервів	450361	257266

Залишки нарахованих доходів по цінних паперах в портфелі банку на продаж за станом на кінець 2009 року становили 2055 тис.грн. проти 2808 тис.грн. на кінець 2008 року.

Таблиця 7.2.1. Аналіз кредитної якості боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Державні облігації	Облігації місцевих позик	Облігації підприємств та банків	Векселя	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Поточні та незнецінені:	403959	0	0	0	403959
1.1	З рейтингом AAA	0	0	0	0	0
1.2	З рейтингом від AA- до AA+	0	0	0	0	0
1.3	З рейтингом від A- до A+	0	0	0	0	0
1.4	З рейтингом нижче A-	0	0	0	0	0
1.5	Ті, що не мають рейтингу	403959	0	0	0	403959
2	Боргові цінні папери, умови погашення яких були переглянуті у звітному році	0	0	0	0	0
3	Усього поточних та незнецінених	403959	0	0	0	403959
4	Прострочені, але незнецінені:	0	0	6645	0	6645
4.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	0	0	0	0
4.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	6645	0	6645
4.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	0	0	0
4.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	0	0	0	0
4.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	0	0	0	0
5	Знецінені боргові цінні папери, які оцінені на індивідуальній основі:	0	0	0	0	0
5.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	0	0	0	0
5.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	0	0	0
5.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	0	0	0
5.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	0	0	0	0
5.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	0	0	0	0
6	Інші боргові цінні папери	0	0	49095	0	49095
7	Резерв під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0	(13586)	0	(13586)
8	Усього боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж за мінусом резервів	403959	0	42154	0	446113

В рядку 6 таблиці 7.2.1. примітки 7 зазначені боргові цінні папери, які знецінені, але не прострочені.

Таблиця 7.2.2 Аналіз кредитної якості боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Державні облігації	Облігації місцевих позик	Облігації підприємств та банків	Векселя	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Поточні та незнецінені:	148630	0	33341	0	181971
1.1	З рейтингом AAA	0	0	0	0	0
1.2	З рейтингом від AA- до AA+	0	0	0	0	0
1.3	З рейтингом від A- до A+	0	0	0	0	0
1.4	З рейтингом нижче A-	0	0	13639	0	13639
1.5	Ті, що не мають рейтингу	148630	0	19702	0	168332
2	Боргові цінні папери, умови погашення яких були переглянуті у звітному році	0	0	0	0	0
3	Усього поточних та незнецінених	148630	0	33341	0	181971
4	Прострочені, але незнецінені:	0	0	0	0	0
4.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	0	0	0	0
4.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	0	0	0
4.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	0	0	0
4.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	0	0	0	0
4.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	0	0	0	0
5	Знецінені боргові цінні папери, які оцінені на індивідуальній основі:	0	0	0	0	0
5.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	0	0	0	0
5.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	0	0	0
5.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	0	0	0
5.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	0	0	0	0
5.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	0	0	0	0
6	Інші боргові цінні папери	0	0	76005	0	76005
7	Резерв під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0	(4958)	0	(4958)
8	Усього боргових цінних паперів у портфелі банку на продаж за мінусом резервів	148630	0	104388	0	253018

В рядку 6 таблиці 7.2.2. примітки 7 зазначені боргові цінні папери, які знецінені, але не прострочені.

Таблиця 7.3. Зміни в портфелі цінних паперів банку на продаж

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
1	Балансова вартість на 1 січня		257266	504046
2	Результат (дооцінка/уцінка) від переоцінки до справедливої вартості		(18646)	32655
3	Нараховані процентні доходи		(49581)	(98465)
4	Проценти отримані		40982	51173
5	Придбання цінних паперів		3453348	2414696
6	Реалізація цінних паперів на продаж		(3233008)	(2652588)
7	Придбання дочірніх компаній		0	5749
8	Переведення до активів групи вибуття		0	0
9	Вибуття дочірніх компаній		0	0
10	Курсові різниці за борговими цінними паперами		0	0
11	Вплив перерахунку у валюту подання звітності		0	0
12	Балансова вартість за станом на кінець дня 31 грудня		450361	257266

Таблиця 7.4. Основні пайові цінні папери в портфелі банку на продаж

(тис. грн.)

Рядок	Назва компанії	Вид діяльності	Країна реєстрації	Справедлива вартість	
				звітний рік	попередній рік
1	2	3	4	5	6
1	Міжрегіональний фондовий союз	Управління фінансовими ринками	Україна	8	8
2	Компанія по управлінню активами "ОТП Капітал"	Контроль та регулювання портфеля активів	Україна	990	990
3	Перше Українське бюро кредитних історій	Діяльність, пов'язана із збиранням, обробленням, зберіганням, захистом, використанням інформації, яка складає кредитну історію.	Україна	250	250
4	Всеукраїнський депозитарій цінних паперів	Реєстрація цінних паперів.	Україна	3000	3000
	Усього			4248	4248

Вкладення банку в пайові цінні папери та статутні фонди, зазначені в таблиці 7.4., відображаються в балансі за справедливою вартістю (внесок до статутного фонду компанії по управлінню активами „ОТП Капітал”) або за собівартістю з урахуванням часткового списання внаслідок зменшення корисності (усі інші акції та цінні папери з нефіксованим прибутком, справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо).

Частка банку у статутному капіталі ТОВ „ОТП Капітал” підлягає переоцінці з обов'язковим відображенням її результатів в капіталі банку. Під решту вкладень банк не формує резервів, оскільки вони є внесками до статутних фондів бірж, депозитаріїв, платіжних систем, кредитних бюро.

За станом на кінець дня 31 грудня звітного та попереднього років банк не використовував цінні папери в якості застави або для операцій репо.

Примітка 8: Цінні папери в портфелі банку до погашення

Дані примітки 8 використовуються для розрахунку рядку 7 балансу.

Таблиця 8.1. Рух цінних паперів у портфелі банку до погашення

(тис. грн.)

Рядок	Рух цінних паперів	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
1	Балансова вартість на 1 січня		0	0
2	Надходження		2600000	0
3	Погашення		(2600000)	0
4	Нараховані процентні доходи		(8512)	0
5	Проценти отримані		8512	0
6	Придбання через злиття компаній		0	0
7	Вибуття		0	0
8	Переведення до активів групи вибуття		0	0
9	Курсові різниці		0	0
10	Балансова вартість на кінець дня 31 грудня		0	0

Примітка 9: Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії.

Дані примітки 9 використовуються для розрахунку рядку 8 балансу та рядків 32 та 34 звіту про рух грошових коштів.

Таблиця 9.1. Інвестиції в асоційовані компанії

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Балансова вартість на 1 січня	3506	0
2	Справедлива вартість чистих активів придбаної асоційованої компанії	0	3506
3	Гудвіл, пов'язаний з придбанням асоційованої компанії	0	0
4	Частка в змінах власного капіталу	(782)	0
5	Дивіденди, отримані від асоційованої компанії	0	0
6	Зменшення корисності гудвілу, що пов'язаний з придбанням асоційованої компанії	0	0
7	Зменшення корисності інвестицій в асоційовані компанії	0	0
8	Переведення інвестицій до портфеля цінних паперів на продаж	0	0
9	Переведення інвестицій зі складу інвестицій в асоційовану компанію до складу інвестицій в дочірні компанії	0	0
10	Балансова вартість на кінець дня 31 грудня	2724	3506

Асоційована компанія ТОВ „ОТП Адміністратор пенсійних фондів” була створена 20 серпня 2008 року. Банк створив компанію разом з іншим засновником – OTP Funds Servicing Ltd Hungary, якому належить 51% її капіталу. Внесок банку до статутного капіталу компанії за станом на кінець дня 31 грудня 2009 року складає 3506 тис.грн.

За результатами 2009 року ТОВ „ОТП Адміністратор пенсійних фондів” отримало збитки в розмірі 1473 тис.грн. Сума непокритих збитків за станом на кінець дня 31.12.2009 з урахуванням збитків попередніх звітних періодів склала 1595 тис.грн. В балансі банку інвестиції в зазначену асоційовану компанію відображені на дату балансу за методом участі в капіталі.

Дані про справедливу вартість інвестицій учасників консолідованої групи в асоційовані компанії, акції яких котируються на біржі, не надаються через те, що акції асоційованих компаній не котируються на біржі.

Таблиця 9.2. Інвестиції в дочірні компанії

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Балансова вартість на 1 січня	2243	0
2	Справедлива вартість чистих активів придбаної дочірньої компанії	0	2243
3	Гудвіл, пов'язаний з придбанням дочірньої компанії	0	0
4	Частка прибутку дочірніх компаній	0	0
5	Частка в інших змінах власного капіталу дочірньої компанії	1211	0
6	Дивіденди, отримані від дочірньої компанії	0	0
7	Зменшення корисності гудвілу, що пов'язаний з придбанням дочірньої компанії	0	0
8	Зменшення корисності інвестицій в дочірні компанії	0	0
9	Переведення інвестицій до портфеля цінних паперів на продаж	0	0
10	Переведення інвестицій зі складу інвестицій в дочірню компанію до складу інвестицій в асоційовану компанію	0	0
11	Балансова вартість на кінець дня 31 грудня	3454	2243

Дочірнє підприємство ТОВ „ОТП Лізинг” було створено 06 червня 2008 року. Банк виступає єдиним засновником підприємства. ТОВ „ОТП Лізинг” зареєстровано із статутним капіталом в розмірі 2242840,00 грн.

В листопаді 2009 року статутний капітал підприємства було збільшено на 1211 тис.грн. за рахунок грошового внеску банку. Таким чином, станом на кінець дня 31 грудня 2009 року внесок банку до статутного капіталу підприємства становив 3454 тис.грн.

Примітка 10: Інвестиційна нерухомість.

Дані примітки 10 використовуються для розрахунку рядку 9 балансу.

Таблиця 10.1. Інвестиційна нерухомість, оцінена за методом собівартості

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Земля	Будівлі	Частина будівлі	Земля і будівля	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Залишок на початок року:	0	0	0	0	0
1.1	Первісна вартість	0	0	0	0	0
1.2	Знос	0	0	0	0	0
2	Придбання	0	0	2948	0	2948
3	Капітальні інвестиції на реконструкцію	0	0	0	0	0
4	Амортизація	0	0	29	0	29
5	Зменшення корисності	0	0	0	0	0
6	Переведення з категорії капітальних інвестицій до інвестиційної нерухомості	0	0	0	0	0
7	Надходження шляхом об'єднання бізнесу	0	0	0	0	0
8	Класифіковані як такі, що включені до активів вибуття	0	0	0	0	0
8.1	Первісна вартість	0	0	0	0	0
8.2	Знос	0	0	0	0	0
8.3	Зменшення корисності	0	0	0	0	0
9	Вибуття	0	0	0	0	0
9.1	Первісна вартість	0	0	0	0	0
9.2	Знос	0	0	0	0	0
10	Переведення в категорію будівель, займаних власником	0	0	0	0	0
11	Інші зміни	0	0	0	0	0
12	Вплив перерахунку в валюту звітності	0	0	0	0	0
13	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	0	0	2919	0	2919
13.1	Первісна вартість	0	0	2948	0	2948
13.2	Знос	0	0	29	0	29

Станом на кінець дня 31.12.2009 в балансі банку відображено два об'єкти інвестиційної нерухомості: 2-кімнатна квартира в Одесі та нежитлове приміщення в Ужгороді, які були вперше визнані в обліку протягом 2009 року. Первісна вартість зазначених об'єктів складає 496,9 тис.грн. (квартира) та 2451,0 тис.грн. (приміщення), накопичена амортизація – 0,8 тис.грн. та 28,6 тис.грн. відповідно. Зменшення та відновлення корисності зазначених об'єктів у 2009 році не визнавалось.

Метод амортизації обох об'єктів – прямолінійний, ставка амортизації – 2%, строк корисного використання – 50 років.

Згідно власної облікової політики під час первісного визнання інвестиційної нерухомості банк оцінює та відображає її в бухгалтерському обліку за первісною вартістю, яка включає ціну придбання цієї нерухомості та всі витрати, що безпосередньо пов'язані з її придбанням.

Після первісного визнання об'єкта інвестиційної нерухомості подальшу його оцінку банк здійснює за первісною вартістю (собівартістю) з урахуванням накопиченої амортизації та втрат від зменшення корисності, в зв'язку з чим метод обліку за справедливою вартістю не застосовується.

Інформація про майбутні мінімальні суми орендних платежів за невідмовною операційною орендою не наводиться, оскільки банк як орендодавець не здавав інвестиційну нерухомість на умовах невідмовної операційної оренди.

Примітка 11: Основні засоби та нематеріальні активи.

Дані примітки 11 використовуються для розрахунку рядку 13 балансу та рядку 2 звіту про рух грошових коштів.

Таблиця 11.1. Основні засоби та нематеріальні активи

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші необоротні матеріальні активи	Незавершені капітальні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи	Нематеріальні активи	Гудвіл	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11.1	12
1	Балансова вартість на початок попереднього року:	54	30469	47574	7680	10196	6798	55977	109508	29974	0	298230
1.1	Первісна (переоцінена) вартість	54	31358	93543	10566	15055	9291	88304	109508	40822	0	398501
1.2	Знос на початок попереднього року		(889)	(45969)	(2886)	(4859)	(2493)	(32327)	0	(10848)	0	(100271)
2	Придбання, пов'язане з об'єднанням компаній	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Надходження	0	73877	68519	5381	6555	4905	66583	458065	29	0	683914
4	Поліпшення основних засобів та вдосконалення нематеріальних активів	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Передавання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Переведення до активів групи вибуття	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Вибуття	0	0	(236)	(509)	(28)	0	(1346)	(397579)	0	0	(399698)
8	Амортизаційні відрахування	0	(1181)	(19038)	(2282)	(1475)	(1629)	(26665)	0	(5359)	0	(57629)
9	Відображення величини втрат від зменшення корисності, визначених у фінансових результатах	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Відновлення корисності через фінансові результати	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Переоцінка	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Рядок	Найменування статті	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші необоротні матеріальні активи	Незавершені капітальні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи	Нематеріальні активи	Гудвіл	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11.1	12
11.1	Переоцінка первісної вартості	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.2	Переоцінка зносу	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Вплив перерахунку у валюту подання звітності	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Інше	0	0	161	401	15	0	854	0	0	0	1431
14	Балансова вартість на кінець попереднього року (на початок звітнього року):	54	103165	96980	10671	15263	10074	95403	169994	24644	0	526248
14.1	Первісна (переоцінена) вартість	54	105235	161826	15438	21582	14196	153541	169994	40851	0	682717
14.2	Знос на кінець попереднього року (на початок звітнього року)	0	(2070)	(64846)	(4767)	(6319)	(4122)	(58138)	0	(16207)	0	(156469)
15	Придбання, пов'язане з об'єднанням компаній	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Надходження	0	14631	63696	1136	5927	10398	56577	102817	84497	0	339679
17	Поліпшення основних засобів та вдосконалення нематеріальних активів	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Передавання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Переведення до активів групи вибуття	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Вибуття	0	0	(196)	(291)	(53)	(777)	0	(208548)	0	0	(209865)
21	Амортизаційні відрахування	0	(2202)	(32819)	(2572)	(2447)	(4917)	(37497)	0	(9793)	0	(92247)
22	Відображення величини втрат від зменшення корисності через фінансові результати	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Відновлення корисності через фінансові результати	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Рядок	Найменування статті	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші необоротні матеріальні активи	Незавершені капітальні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи	Нематеріальні активи	Гудвіл	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11.1	12
24	Переоцінка	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24.1	Переоцінка первісної вартості	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24.2	Переоцінка зносу	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Вплив перерахунку у валюту подання звітності	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Інше	0	0	1784	0	0	0	0	0	0	0	1784
27	Балансова вартість на кінець звітного року	54	115594	129445	8944	18690	14778	114483	64263	99348	0	565599
27.1	Первісна (переоцінена) вартість	54	119866	225326	16283	27456	23817	210118	64263	125348	0	812531
27.2	Знос на кінець звітного року	0	(4272)	(95881)	(7339)	(8766)	(9039)	(95635)	0	(26000)	0	(246932)

Суми, що характеризують операції придбання, надходження, передавання, переведення, вибуття, переоцінки основних засобів та нематеріальних активів у таблиці 11, зазначені за вирахуванням сум зносу.

На кінець звітного 2009 року та попереднього 2008 року в банку були відсутні:

- основні засоби, стосовно яких є передбачені законодавством обмеження щодо володіння, користування та розпорядження (документи на право власності на нерухомість в сумі 9222 тис.грн. знаходяться на стадії оформлення);
- основні засоби та нематеріальні активи, оформлені у заставу;
- основні засоби, що тимчасово не використовуються (знаходяться на консервації, реконструкції тощо);
- основні засоби, вилучені з експлуатації на продаж;
- нематеріальні активи, щодо яких є обмеження права власності;
- нематеріальні активи, створені банком;
- збільшення або зменшення протягом звітного періоду, які виникають у результаті переоцінок, а також у результаті збитків від зменшення корисності, визнаних або сторнованих безпосередньо у власному капіталі.

Первісна вартість повністю амортизованих основних засобів становить 67278 тис.грн. (комп'ютерна техніка, офісне обладнання, малоцінні необоротні активи) проти 61965 тис. грн. торік.

Примітка 12: Інші фінансові активи.

Дані примітки 12 використовуються для розрахунку рядку 14 балансу.

Таблиця 12.1. Інші фінансові активи

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Дебіторська заборгованість за торговими операціями	0	0
2	Заборгованість за фінансовим лізингом (орендою)	0	0
3	Дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	24257	38652
4	Розрахунки за конверсійними операціями	0	0
5	Переоцінка фінансових інструментів, що обліковуються за позабалансовими рахунками	2897	1221
6	Похідні фінансові активи, що призначені для обліку хеджування	0	0
7	Грошові кошти з обмеженим правом користування	0	0
8	Інші	49296	7195
8.1	Заборгованість за операціями з банками з відшкодування по чеках	409	601
8.2	Заборгованість за іншими операціями з банками	39899	0
8.3	Заборгованість за операціями з клієнтами по переказах ч/з міжнародні платіжні системи	1859	804
8.4	Заборгованість за документарними операціями з клієнтами	108	0
8.5	Заборгованість за іншими операціями з клієнтами	4553	3566
8.6	Інші нараховані доходи	2242	1992
8.6.1	Нараховані доходи за РКО	1293	283
	у т.ч. прострочені	1181	179
8.6.2	Нараховані доходи за депозитарні послуги	380	1586
	у т.ч. прострочені	380	597
8.6.3	Нараховані доходи по документарних операціях	557	70
	у т.ч. прострочені	0	70
8.6.4	Нараховані доходи від оренди	12	53
8.7	Нестачі та інші нарахування на працівників	195	109
8.8	Різне	31	123
9	Резерв під знецінення	(45833)	(4540)
10	Усього інших фінансових активів за мінусом резервів	30617	42528

У рядку 8.2 зазначена заборгованість за двома сплаченими акредитивами ВАТ „Надра” в розмірі 2198,0 тис. доларів США та 2798,8 тис. доларів США, які були підтверджені АТ „ОТП Банк” в 2008 році, тобто до введення в ВАТ „Надра” тимчасової адміністрації. Під обидві суми банком сформований резерв в обсязі 100%.

У рядку 8.5 зазначена заборгованість за операціями з клієнтами, яка виникла у зв'язку з шахрайством (у 2005 році) на суму 460,0 тис. доларів США та зайве сплаченими коштами через помилку банку в розмірі 2,7 тис. доларів США та 2,7 тис.грн. (у 2005 році), а також 107,2 тис. доларів США (у 2009 році). Під усі зазначені суми банком сформований резерв в обсязі 100%.

У рядку 8.7 показані нестачі касирів банку, що виникли у 2007 – 2009 роках.

Таблиця 12.2. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Рух резервів	Дебіторська заборгованість за торговими операціями	Фінансовий лізинг (оренда)	Дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	Конверсійні операції	Грошові кошти з обмеженим правом користування	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Залишок за станом на 1 січня	0	0	0	0	0	(4540)	(4540)
2	(Збільшення)/ зменшення резерву під знецінення протягом року	0	0	(36)	0	0	(41296)	(41332)
3	Списання безнадійної заборгованості	0	0	36	0	0	3	39
4	Переведення до активів групи вибуття	0	0	0	0	0	0	0
5	Вибуття дочірніх компаній	0	0	0	0	0	0	0
6	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	0	0	0	0	0	(45833)	(45833)

Таблиця 12.3 Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Рух резервів	Дебіторська заборгованість за торговими операціями	Фінансовий лізинг (оренда)	Дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	Конверсійні операції	Грошові кошти з обмеженим правом користування	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Залишок за станом на 1 січня	0	0	0	0	0	(3110)	(3110)
2	(Збільшення)/ зменшення резерву під знецінення протягом року	0	0	(344)	0	0	(1494)	(1838)
3	Списання безнадійної заборгованості	0	0	344	0	0	64	408
4	Переведення до активів групи вибуття	0	0	0	0	0	0	0
5	Вибуття дочірніх компаній	0	0	0	0	0	0	0
6	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	0	0	0	0	0	(4540)	(4540)

Таблиця 12.4. Аналіз кредитної якості іншої фінансової дебіторської заборгованості за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Дебіторська заборгованість за торговими операціями	Фінансовий лізинг (оренда)	Дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	Конверсійні операції	Грошові кошти з обмеженим правом користування	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Поточна заборгованість та незнецінена:	0	0	24257	0	0	4320	28577
1.1	Великі клієнти з кредитною історією більше 2 років	0	0	0	0	0	711	711
1.2	Нові великі клієнти	0	0	0	0	0	2902	2902
1.3	Середні компанії	0	0	0	0	0	649	649
1.4	Малі компанії	0	0	0	0	0	27	27
1.5	Фізичні особи	0	0	24257	0	0	31	24288
2	Дебіторська заборгованість, умови якої протягом року були переглянуті	0	0	0	0	0	0	0
3	Усього поточної дебіторської заборгованості та незнеціненої	0	0	24257	0	0	4320	28577
4	Прострочена, але незнецінена:	0	0	0	0	0	1561	1561
4.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	0	0	0	0	1561	1561
4.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	0	0	0	0	0
4.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	0	0	0	0	0
4.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	0	0	0	0	0	0
4.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	0	0	0	0	0	0
5	Заборгованість знецінена на індивідуальній основі:	0	0	0	0	0	42636	42636
5.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	0	0	0	0	0	0
5.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	0	0	0	0	0
5.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	0	0	0	39959	39959
5.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	0	0	0	0	2392	2392
5.5	Із затримкою платежу більше ніж	0	0	0	0	0	285	285

Рядок	Найменування статті	Дебіторська заборгованість за торговими операціями	Фінансовий лізинг (оренда)	Дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	Конверсійні операції	Грошові кошти з обмеженим правом користування	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	366 (367) днів							
6	Інша дебіторська заборгованість	0	0	0	0	0	3676	3676
7	Резерв під знецінення	0	0	0	0	0	(45833)	(45833)
8	Усього іншої фінансової дебіторської заборгованості	0	0	24257	0	0	6360	30617

У рядку 6 зазначена заборгованість за операціями з клієнтами, яка виникла у 2005 році зв'язку з шахрайством на суму 460,0 тис. доларів США та зайве сплаченими коштами через помилку банку в розмірі 2,7 тис. грн. Під зазначені суми банком сформований резерв в обсязі 100%.

Таблиця 12.5 Аналіз кредитної якості іншої фінансової дебіторської заборгованості за попередній рік

(тис. грн.)								
Рядок	Найменування статті	Дебіторська заборгованість за торговими операціями	Фінансовий лізинг (оренда)	Дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	Конверсійні операції	Грошові кошти з обмеженим правом користування	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Поточна заборгованість та незнецінена:	0	0	38652	0	0	3771	42423
1.1	Великі клієнти з кредитною історією більше 2 років	0	0	0	0	0	2626	2626
1.2	Нові великі клієнти	0	0	0	0	0	1	1
1.3	Середні компанії	0	0	0	0	0	1124	1124
1.4	Малі компанії	0	0	0	0	0	19	19
1.5	Фізичні особи	0	0	38652	0	0	1	38653
2	Дебіторська заборгованість, умови якої протягом року були переглянуті	0	0	0	0	0	0	0
3	Усього поточної дебіторської заборгованості та незнеціненої	0	0	38652	0	0	3771	42423
4	Прострочена, але незнецінена:	0	0	0	0	0	99	99
4.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	0	0	0	0	99	99
4.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	0	0	0	0	0
4.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	0	0	0	0	0
4.4	Із затримкою	0	0	0	0	0	0	0

Рядок	Найменування статті	Дебіторська заборгованість за торговими операціями	Фінансовий лізинг (оренда)	Дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими картками	Конверсійні операції	Грошові кошти з обмеженим правом користування	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	платежу від 184 до 365 (366) днів							
4.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	0	0	0	0	0	0
5	Заборгованість знецінена на індивідуальній основі:	0	0	0	0	0	968	968
5.1	Із затримкою платежу до 31 днів	0	0	0	0	0	0	0
5.2	Із затримкою платежу від 32 до 92 днів	0	0	0	0	0	619	619
5.3	Із затримкою платежу від 93 до 183 днів	0	0	0	0	0	2	2
5.4	Із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	0	0	0	0	0	139	139
5.5	Із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	0	0	0	0	0	208	208
6	Інша дебіторська заборгованість	0	0	0	0	0	3578	3578
7	Резерв під знецінення	0	0	0	0	0	(4540)	(4540)
8	Усього іншої фінансової дебіторської заборгованості	0	0	38652	0	0	3876	42528

Примітка 13: Інші активи.

Дані примітки 13 використовуються для розрахунку рядку 15 балансу.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Дебіторська заборгованість з придбання активів	2170	53688
2	Передоплата за послуги	30833	22746
3	Дорогоцінні метали	0	0
4	Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	5828	209
5	Інше	8520	8888
5.1	Матеріальні цінності у підзвітних осіб	7868	7736
5.2	Різне	652	1152
6	Резерв	(2658)	(890)
7	Усього інших активів за мінусом резервів	44693	84641

Протягом звітного 2009 року у власність банку перейшло майно, яке знаходилося в якості забезпечення за кредитами двох юридичних осіб.

В грудні 2009 року згідно акту державної виконавчої служби АТ „ОТП Банк” набуло права власності на земельну ділянку (вартістю 122,7 тис.грн.) та два нежитлових приміщення (вартістю 4208,9

тис.грн.) в м.Чернівці, які не були реалізовані з прилюдних торгів. Також в грудні 2009 року з метою задоволення вимог іпотекодержателя на баланс банку прийнято два нежитлових приміщення, розташованих в м.Харків, загальною вартістю 1496 тис.грн.

Банк планує реалізувати зазначену нерухомість і не збирається використовувати її у своїй діяльності. Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя у 2008 році, було продано протягом 2009 року за вартістю придбання.

Примітка 14: Кошти банків.

Дані примітки 14 використовуються для розрахунку рядку 18 балансу.

(тис. грн.)			
Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Кореспондентські рахунки та депозити овернайт інших банків	759	5256
2	Депозити інших банків:	0	0
2.1	Короткострокові	0	0
2.2	Довгострокові	0	0
3	Договори продажу і зворотного викупу з іншими банками	0	0
4	Кредити, отримані:	425165	541832
4.1	Короткострокові	95815	123127
4.2	Довгострокові	329350	418705
5	Прострочені залучені кошти інших банків	0	0
	Усього коштів інших банків	425925	547088

Залишки нарахованих відсотків по коштах банків за станом на кінець 2009 року становили 1751 тис.грн. проти 18568 тис.грн. на кінець 2008 року.

Примітка 15: Кошти клієнтів.

Дані примітки 15 використовуються для розрахунку рядку 19 балансу.

Таблиця 15.1. Кошти клієнтів

(тис. грн.)			
Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Державні та громадські організації:	41353	16221
1.1	Поточні рахунки	40877	16017
1.2	Строкові кошти	476	204
2	Інші юридичні особи	3227551	4099498
2.1	Поточні рахунки	2643021	1983670
2.2	Строкові кошти	584530	2115828
3	Фізичні особи:	3849596	2848537
3.1	Поточні рахунки	1894192	1352397
3.2	Строкові кошти	1955404	1496140
4	Усього коштів клієнтів	7118500	6964256

Залишки нарахованих відсотків по коштах клієнтів за станом на кінець 2009 року становили 53242 тис.грн. проти 132799 тис.грн. на кінець 2008 року.

Таблиця 15.2. Розподіл коштів клієнтів за видами економічної діяльності

(тис. грн.)					
Рядок	Вид економічної діяльності	Звітний рік		Попередній рік	
		сума	%	сума	%
1	2	3	4	5	6
1	Державне управління та діяльність громадських організацій	41353	0.58	16221	0.23

2	Центральні та місцеві органи державного управління	0	0	0	0.00
3	Виробництво	852208	11.97	815188	11.71
4	Нерухомість	219915	3.09	364111	5.23
5	Торгівля	986421	13.86	845180	12.14
6	Сільське господарство	65819	0.92	160188	2.30
7	Пошта і зв'язок	131957	1.85	1155489	16.59
8	Фінансове посередництво	344959	4.85	297296	4.27
9	Послуги, надані переважно юридичним особам	175955	2.47	163852	2.35
10	Транспорт	47602	0.67	95409	1.37
11	Діяльність готелів та ресторанів	202801	2.85	22780	0.33
12	Кошти фізичних осіб	3849596	54.08	2848537	40.90
13	Інші	199914	2.81	180005	2.58
14	Усього коштів клієнтів:	7118500	100	6964256	100

Станом на кінець дня 31 грудня 2009 року в балансі банку обліковувались кошти клієнтів, залучені у якості покриття під операції:

- з акредитивами в сумі 11561 тис.грн.;
- з авальованими векселями в сумі 487 тис.грн.;
- з гарантіями в сумі 5395 тис.грн.

Примітка 16: Боргові цінні папери, емітовані банком.

Дані примітки 16 використовуються для розрахунку рядку 20 балансу.

Таблиця 16.1. Боргові цінні папери, емітовані банком

(тис. грн.)			
Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Векселі	0	0
2	Єврооблігації	0	0
3	Облігації, випущені на внутрішньому ринку	0	0
4	Депозитні сертифікати	7	7
5	Облігації	0	0
6	Усього	7	7

Обсяг нарахованих відсотків по боргових цінних паперах, емітованих банком, на кінець дня 31.12.2009 становив 1 тис.грн. і не змінився в порівнянні з аналогічним показником на кінець дня 31.12.2008.

По всіх депозитних сертифікатах, емітованих банком, термін погашення вже минув, але клієнти ще не звернулися до банку за поверненням коштів.

Таблиця 16.2. Справедлива вартість боргових цінних паперів, емітованих банком

(тис. грн.)					
Рядок	Найменування статті	Звітний рік		Попередній рік	
		справедлива вартість	балансова вартість	справедлива вартість	балансова вартість
1	2	3	4	5	6
1	Векселі	0	0	0	0
2	Єврооблігації	0	0	0	0

Рядок	Найменування статті	Звітний рік		Попередній рік	
		справедлива вартість	балансова вартість	справедлива вартість	балансова вартість
1	2	3	4	5	6
3	Облігації, випущені на внутрішньому ринку	0	0	0	0
4	Депозитні сертифікати	7	7	7	7
5	Облігації	0	0	0	0
6	Усього	7	7	7	7

Примітка 17: Інші залучені кошти.

Дані примітки 17 використовуються для розрахунку рядку 21 балансу.

Таблиця 17.1. Інші залучені кошти

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Консорціумні отримані кредити	0	485590
2	Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	17053409	21913629
3	Зобов'язання з фінансового лізингу (оренди)	0	0
4	Усього	17053409	22399219

Залишки нарахованих відсотків по інших залучених коштах за станом на кінець 2009 року становили 279858 тис.грн. проти 409678 тис.грн. на кінець 2008 року.

Примітка 18: Резерви за зобов'язаннями.

Дані примітки 18 використовуються для розрахунку рядку 24 балансу та рядку 15 звіту про фінансові результати.

Таблиця 18.1. Резерви за зобов'язаннями за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Рух резервів	Примітки	Зобов'язання кредитного характеру	Податкові ризики	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Залишок на 1 січня		62372	0	0	62372
2	Формування резервів		780754	0	0	780754
3	Зменшення сформованих резервів		(821211)	0	0	(821211)
4	Списання активу за рахунок сформованого резерву		0	0	0	0
5	Повернення списаних інших активів		0	0	0	0
6	Залишок на кінець дня 31 грудня		21915	0	0	21915

Таблиця 18.2 Резерви за зобов'язаннями за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Рух резервів	Примітки	Зобов'язання кредитного характеру	Податкові ризики	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7
1	Залишок на 1 січня		29991	0	0	29991
2	Формування резервів		316088	0	0	316088

Рядок	Рух резервів	Примітки	Зобов'язання кредитного характеру	Податкові ризики	Інші	Усього
1	2	3	4	5	6	7
3	Зменшення сформованих резервів		(283707)	0	0	(283707)
4	Списання активу за рахунок сформованого резерву		0	0	0	0
5	Повернення списаних інших активів		0	0	0	0
6	Залишок на кінець дня 31 грудня		62372	0	0	62372

Примітка 19: Інші фінансові зобов'язання.

Дані примітки 19 використовуються для розрахунку рядку 25 балансу.

Таблиця 19.1. Інші фінансові зобов'язання

(тис. грн.)			
Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	4	5
1	Кредиторська заборгованість	6818	6259
2	Дивіденди до сплати	0	0
3	Кредиторська заборгованість за дебетовими та кредитовими картками	5501	18959
4	Розрахунки за конверсійними операціями	0	0
5	Переоцінка фінансових інструментів, що обліковуються за позабалансовими рахунками	2528	0
6	Резерви під зобов'язання кредитного характеру	0	0
7	Інші нараховані зобов'язання	2973	1965
7.1	Нараховані орендні платежі	2973	1593
7.2	Різне	0	372
8	Усього інших фінансових зобов'язань	17820	27183

Примітка 20: Інші зобов'язання.

Дані примітки 20 використовуються для розрахунку рядку 26 балансу.

Таблиця 20.1. Інші зобов'язання

(тис. грн.)			
Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	4	5
1	Кредиторська заборгованість за податками та обов'язковими платежами крім податку на прибуток	1666	3237
2	Кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку	8	7
3	Кредиторська заборгованість з придбання активів	11092	22170
4	Доходи майбутніх періодів	1129	1761
5	Інші	27997	1720
5.1	Внески за незареєстрованим статутним капіталом	0	0
5.2	Кредиторська заборгованість за послугами	1830	1720
5.3	Забезпечення оплати відпусток	26167	0
6	Усього	41892	28895

Примітка 21: Субординований борг.

Дані примітки 21 використовуються для розрахунку рядку 27 балансу.

Таблиця 21.1. Субординований борг за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Назва інвестора	Дата укладання угоди	Дата закінчення угоди	Дата рішення про надання дозволу	№ рішення про надання дозволу	Валюта залучення	Сума залучених коштів	Сума отриманого дозволу на включення залучених коштів до капіталу	Розмір амортизації, на який зменшується сума боргу (%)	Сума, яка включається до капіталу банку	Сума неамортизованого дисконту	Нараховано відсотків	Процентна ставка (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Європейський банк реконструкції та розвитку (Великобританія)	23.06.2003	23.06.2010	13.08.2003	203, 94	Долари США	19963	26664	20	3993	(2)	148	3,8600
2	Європейський банк реконструкції та розвитку (Великобританія)	09.04.2008	09.04.2015	08.05.2008	153	Долари США	519025	328250	100	519025	(36)	2303	4,2819
3	Європейський банк реконструкції та розвитку (Великобританія)	08.02.2005	03.04.2012	16.08.2005	300	Долари США	151715	100683	60	91029	(22)	1287	4,5856
4	Європейський банк реконструкції та розвитку (Великобританія)	28.07.2008	28.07.2015	20.08.2008	419	Долари США	399250	242240	100	399250	(201)	9263	7,2238
5	OTR Financing Cyprus Company Ltd (Кіпр)	23.02.2009	17.02.2016	16.04.2009	182	Долари США	399250	385000	100	399250	(55)	1745	4,9013
6	OTR Financing Cyprus Company Ltd (Кіпр)	24.11.2009	24.11.2016	16.12.2009	795	Долари США	239550	239427	100	239550	(37)	1042	4,8944
7	Усього	X	X	X	X	Долари США	1728753	1322264	X	1652097	(353)	15788	X

Таблиця 21.2. Субординований борг за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Назва інвестора	Дата укладання угоди	Дата закінчення угоди	Дата рішення про надання дозволу	№ рішення про надання дозволу	Валюта залучення	Сума залучених коштів	Сума отриманого дозволу на включення залучених коштів до капіталу	Розмір амортизації, на який зменшується сума боргу (%)	Сума, яка включається до капіталу банку	Сума неамортизованого дисконту	Нараховано відсотків	Процентна ставка (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Європейський банк реконструкції та розвитку (Великобританія)	23.12.1999	23.12.2009	31.05.2000	143	Долари США	15400	26344	20	3080	0	62	4,0300
2	Європейський банк реконструкції та розвитку (Великобританія)	23.12.1999	23.12.2009	31.01.2001	17	Долари США	15400	28277	20	3080	0	62	4,0300
3	Європейський банк реконструкції та розвитку (Великобританія)	23.06.2003	23.06.2010	13.08.2003	203, 94	Долари США	38500	26664	40	10666	0	664	3,8600
4	Європейський банк реконструкції та розвитку (Великобританія)	09.04.2008	09.04.2015	08.05.2008	153	Долари США	500500	328250	100	328250	0	6363	4,2819
5	OTR Financing Cyprus Company Ltd (Кіпр)	08.02.2005	03.04.2012	16.08.2005	300	Долари США	146300	100683	80	80546	0	2519	5,4663
6	OTR Financing Cyprus Company Ltd (Кіпр)	28.07.2008	28.07.2015	20.08.2008	419	Долари США	385000	242240	100	242240	0	11974	7,2238
7	Усього	X	X	X	X	Долари США	1101100	752458	X	667862	0	21644	X

Примітка 22: Статутний капітал.

Дані примітки 22 використовуються для розрахунку рядку 30 балансу, рядків 45 та 51 звіту про рух грошових коштів, а також колонки 4 звіту про власний капітал.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Кількість акцій в обігу (штук)	Прості акції	Емісійні різниці	Привілейовані акції	Власні акції (частки, паї), викуплені в акціонерів (учасників)	Дивіденди, спрямовані на збільшення статутного капіталу	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Залишок на 1 січня попереднього року	70637	654585	2754	0	0	0	657339
2	Внески за акціями (паями, частками) нового випуску	96275	1109340	0	0	0	304270	1413610
3	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0	0	0	0	0	0
4	Продаж раніше викуплених власних акцій	0	0	0	0	0	0	0
5	Анульовані раніше викуплені власні акції	0	0	0	0	0	0	0
6	Дивіденди, що капіталізовані	0	304270	0	0	0	(304270)	0
7	Залишок на кінець дня 31 грудня попереднього року (залишок на 1 січня звітного року)	166912	2068195	2754	0	0	0	2070949
8	Внески за акціями (паями, частками) нового випуску	64563	799996	0	0	0	0	799996
9	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0	0	0	0	0	0
10	Продаж раніше викуплених власних акцій	0	0	0	0	0	0	0
11	Анульовані раніше викуплені власні акції	0	0	0	0	0	0	0
12	Дивіденди, що капіталізовані	0	0	0	0	0	0	0
13	Залишок на кінець дня 31 грудня звітного року	231475	2868191	2754	0	0	0	2870945

Кількість акцій, об'явлених до випуску, фактично випущених і сплачених складає 231475 штук (двісті тридцять одна тисяча чотириста сімдесят п'ять) простих іменних акцій номінальною вартістю 12390,93 грн. (дванадцять тисяч триста дев'яносто гривень 93 копійки) кожна. Всі акції випущені у бездокументарній формі і належать єдиному акціонеру банку – ОТП Банк Ріс. – юридичній особі за законодавством Угорщини.

Особливі права, привілеї та обмеження, властиві кожній групі акціонерного капіталу, включаючи обмеження з виплати дивідендів, повернення капіталу відсутні. Зобов'язань щодо випуску акцій за умовами опціонів і контрактів з продажу немає.

Примітка 23: Резервні та інші фонди банку.

Дані примітки 23 використовуються для розрахунку рядку 32 балансу та колонки 5 звіту про власний капітал.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Фонд переоцінки								Накопичені курсові різниці	Інші	Усього резервних та інших фондів банку
		довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття				інші активи, крім довгострокових активів, призначених для продажу, та активів групи вибуття						
		цінні папери в портфелі банку на продаж	основні засоби та нематеріальні активи	інвестиції в асоційовані компанії	операції хеджування	цінні папери в портфелі банку на продаж	основні засоби та нематеріальні активи	інвестиції в асоційовані компанії	операції хеджування			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Залишки на 1 січня попереднього року	0	0	0	0	(31)	0	0	0	0	119975	119944
2	Переоцінка	0	0	0	0	(13942)	0	0	0	0	0	(13942)
3	Реалізований фонд переоцінки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Курсові різниці	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Вплив податку на прибуток	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Рух коштів загальних резервів та фондів банку, що створені за рахунок прибутку	0	0	0	0	0	0	0	0	0	232739	232739
7	Залишок на кінець дня 31 грудня попереднього року (залишок на 1 січня звітного року)	0	0	0	0	(13973)	0	0	0	0	352714	338741
8	Переоцінка	0	0	0	0	(11013)	0	0	0	0	0	(11013)
9	Реалізований фонд переоцінки	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Курсові різниці	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Вплив податку на прибуток	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Рух коштів загальних резервів та фондів банку,	0	0	0	0	0	0	0	0	0	76595	76595

Рядок	Найменування статті	Фонд переоцінки								Накопичені курсові різниці	Інші	Усього резервних та інших фондів банку	
		довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття				інші активи, крім довгострокових активів, призначених для продажу, та активів групи вибуття							
		цінні папери в портфелі банку на продаж	основні засоби та нематеріальні активи	інвестиції в асоційовані компанії	операції хеджування	цінні папери в портфелі банку на продаж	основні засоби та нематеріальні активи	інвестиції в асоційовані компанії	операції хеджування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	що створені за рахунок прибутку												
13	Збільшення/зменшення вартості фінансових інвестицій у зв'язку із збільшенням/зменшенням власного капіталу об'єкта інвестування	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Залишок на кінець дня 31 грудня звітного року	0	0	0	0	(24986)	0	0	0	0	429309	404323	

Відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних актів Національного банку України банк створює загальні резерви та резервні фонди для покриття непередбачених збитків під невизначені ризики під час проведення банківських операцій. Зазначені резерви показані в колонці „Інші”.

Загальні резерви для покриття непередбачених збитків, що виникають у результаті діяльності, створюються та використовуються за рішенням акціонерів за рахунок прибутку, що залишається після оподаткування. Обсяг загальних резервів на кінець дня 31.12.2009 в порівнянні з аналогічним показником на кінець дня 31.12.2008 не змінився і становив 97589 тис.грн.

Резервні фонди банку створюються за рішенням акціонерів в розмірах, передбачених законодавством, за умови, що такі відрахування будуть становити не менше 5 відсотків чистого прибутку банку. На кінець дня 31 грудня 2009 року обсяг резервних фондів банку складав 331720 тис.грн. проти 255126 тис.грн. на кінець дня 31 грудня 2008 року.

Примітка 24: Процентні доходи та витрати.

Дані примітки 24 використовуються для розрахунку рядків 1, 1.1 та 1.2 звіту про фінансові результати.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
	Процентні доходи за:		
1	Кредитами та заборгованістю клієнтів	3865349	2591314
2	Борговими цінними паперами в портфелі банку на продаж	52788	61805
3	Цінними паперами в портфелі банку до погашення	30017	0
4	Коштами в інших банках	25596	35385
5	Торговими борговими цінними паперами	0	0
6	Іншими борговими цінними паперами, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0
7	Дебіторською заборгованістю за угодами репо - торгові цінні папери	0	0
8	Кореспондентськими рахунками в інших банках	14463	4447
9	Депозитами овернайт в інших банках	43	222
10	Процентними доходами за знеціненими фінансовими активами	0	9981
11	Грошовими коштами та їх еквівалентами	0	0
12	Заборгованістю з фінансового лізингу (оренди)	0	0
13	Іншим	0	0
14	Усього процентних доходів	3988256	2703154
	Процентні витрати за:		
15	Строковими коштами юридичних осіб	(116059)	(142037)
16	Борговими цінними паперами, що емітовані банком	0	0
17	Іншими залученими коштами	(894682)	(685241)
18	Строковими коштами фізичних осіб	(179634)	(106423)
19	Строковими коштами інших банків	(44499)	(120972)
20	Депозитами овернайт інших банків	0	0
21	Поточними рахунками	(191508)	(119961)
22	Кореспондентськими рахунками	(658)	(277)
23	Зобов'язаннями з фінансового лізингу (оренди)	0	0
24	Іншим	(70549)	(33856)
25	Усього процентних витрат	(1497589)	(1208767)
26	Чистий процентний дохід/(витрати)	2490667	1494387

Примітка 25: Комісійні доходи та витрати.

Дані примітки 25 використовуються для розрахунку рядків 2, 2.1 та 2.2 звіту про фінансові результати.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
	Комісійні доходи		
1	Комісійні доходи за фінансовими інструментами, які не обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах:	324118	217428
1.1	Розрахункові операції (в мережі банку)	405	214
1.2	Касове обслуговування	37159	30867
1.3	Інкасація	2995	2272
1.4	Операції з цінними паперами	3461	4941
1.5	Операції довірчого управління	0	33
1.6	Гарантії надані	28615	27692
1.7	Інші	251483	151409
1.7.1	Перекази та зарахування коштів	96382	79008
1.7.2	Кредитне обслуговування	24021	7644
1.7.3	Операції на валютному ринку	129024	63888

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1.7.4	Різне	2056	869
2	Комісійні доходи за фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0
3	Усього комісійних доходів	324118	217428
	Комісійні витрати		
4	Комісійні витрати за фінансовими інструментами, які не обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах:	(38043)	(49359)
4.1	Розрахункові операції (в Україні)	(56)	(266)
4.2	Касове обслуговування	(2207)	(4105)
4.3	Інкасація	0	0
4.4	Операції з цінними паперами	(32)	(68)
4.5	Інші	(35748)	(44920)
4.5.1	Перекази закордонні	(22105)	(25303)
4.5.2	Кредитне обслуговування	(748)	(326)
4.5.3	Гарантії отримані	(12882)	(19283)
4.5.4	Різне	(13)	(8)
5	Комісійні витрати за фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах:	0	0
6	Усього комісійних витрат	(38043)	(49359)
7	Чистий комісійний дохід/(витрати)	286075	168069

Примітка 26: Інші операційні доходи.

Дані примітки 26 використовуються для розрахунку рядку 16 звіту про фінансові результати.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	4	5
1	Дивіденди	0	0
2	Дохід від надання в оренду інвестиційної нерухомості	0	0
3	Дохід від суборенди	387	455
4	Негативний гудвіл, визнаний як дохід	0	0
5	Дохід від вибуття основних засобів та нематеріальних активів	23	143
6	Дохід від вибуття інвестиційної нерухомості	0	0
7	Штрафи, пені отримані	15405	23933
8	Інші	24872	1791
8.1	Доходи за встановлення систем дистанційного обслуговування	286	326
8.2	Доходи від продажу бланків	14	157
8.3	Доходи від агентської страхової діяльності	23164	784
8.4	Відшкодування застрахованих збитків	322	136
8.5	Різне	1086	388
9	Усього операційних доходів	40687	26322

Примітка 27: Адміністративні та інші операційні витрати.

Дані примітки 25 використовуються для розрахунку рядку 18 звіту про фінансові результати.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	4	5
1	Витрати на утримання персоналу	517222	395727
2	Амортизація основних засобів	82454	52270
3	Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів	0	0
4	Відновлення корисності основних засобів і нематеріальних активів	0	0
5	Збиток від зменшення корисності гудвілу	0	0

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	4	5
6	Амортизація програмного забезпечення та інших нематеріальних активів	9793	5359
7	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів, телекомунікаційні та інші експлуатаційні послуги	53412	35923
8	Витрати на оперативний лізинг (оренду)	169573	131833
9	Інші витрати, пов'язані з основними засобами	48576	40729
9.1	Комунальні послуги	10401	7328
9.2	Господарські витрати	27314	25332
9.3	Експлуатаційні витрати	10861	8069
10	Професійні послуги	15225	28976
11	Витрати на маркетинг та рекламу	19695	37230
12	Витрати на охорону	15942	12601
13	Сплата інших податків та обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	28877	25218
14	Зменшення корисності довгострокових активів, утримуваних для продажу (чи груп вибуття)	0	0
15	Збитки від продажу кредитів	393021	0
16	Витрати під резерви за дебіторською заборгованістю за господарською діяльністю	2418	508
17	Інші	27756	19846
18	Усього адміністративних та інших операційних витрат	1383964	786220

Рядок 8 примітки 25 розраховано з урахуванням роз'яснень, наданих листом Департаменту бухгалтерського обліку Національного банку України від 29.12.2009 за № 12-111/1791-24239, в зв'язку з чим в дані за 2008 рік внесені відповідні коригування за рахунок рядку 10.

Дохід від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості у 2009 році склав 16 тис.грн. при відсутності прямих операційних витрат від інвестиційної нерухомості, яка генерувала такий дохід протягом зазначеного періоду, а також тієї, яка не генерувала такий дохід.

Примітка 28: Витрати на податок на прибуток.

Дані примітки 28 використовуються для розрахунку рядків 11 та 23 балансу та рядку 21 звіту про фінансові результати.

Таблиця 28.1. Витрати на сплату податку на прибуток

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Поточний податок на прибуток	(3303)	(217788)
2	Відстрочений податок на прибуток	(81652)	100126
3	Усього	(84955)	(117662)

Таблиця 28.2. Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Перелік відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань	Залишок на 1 січня звітного року	Об'єднання компаній	Переведення до довгострокових активів, утримуваних для продажу	Визнані у фінансових результатах	Визнані у власному капіталі	Залишок на кінець дня 31 грудня звітного року
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Визнаний відстрочений податковий актив, у т.ч.	198968	0	0	93511	0	292479
1.1	Страхові резерви під кредитні ризики	131382	0	0	50814	0	182196
1.2	Різниця, що виникає при визначенні прибутку від	19289	0	0	(19369)	0	(80)

Рядок	Перелік відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань	Залишок на 1 січня звітного року	Об'єднання компаній	Переведення до довгострокових активів, утримуваних для продажу	Визнані у фінансових результатах	Визнані у власному капіталі	Залишок на кінець дня 31 грудня звітного року
1	2	3	4	5	6	7	8
	торгівлі цінними паперами у фінансовому та податковому обліку						
1.3	Дисконти та доходи майбутніх періодів	48297	0	0	62066	0	110363
2	Визнане відстрочене податкове зобов'язання, у т.ч.	(49849)	0	0	(175163)	0	(225012)
2.1	Передплати	(2505)	0	0	1080	0	(1425)
2.2	Нараховані витрати за відсотками	(41003)	0	0	(182977)	0	(223980)
3	Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	149119	0	0	(81652)	0	67467

Таблиця 28.3 Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Перелік відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань	Залишок на 1 січня попереднього року	Об'єднання компаній	Переведення до довгострокових активів, утримуваних для продажу	Визнані у фінансових результатах	Визнані у власному капіталі	Залишок на кінець дня 31 грудня попереднього року
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Визнаний відстрочений податковий актив, у т.ч.	68452	0	0	130516	0	198968
1.1	Страхові резерви під кредитні ризики	44687	0	0	86695	0	131382
1.2	Різниця, що виникає при визначенні прибутку від торгівлі цінними паперами у фінансовому та податковому обліку	6516	0	0	12773	0	19289
1.3	Дисконти та доходи майбутніх періодів	17249	0	0	31048	0	48297
2	Визнане відстрочене податкове зобов'язання, у т.ч.	(19459)	0	0	(30390)	0	(49849)
2.1	Передплати	(1859)	0	0	(646)	0	(2505)
2.2	Нараховані витрати за відсотками	(12156)	0	0	(28847)	0	(41003)
3	Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	48993	0	0	100126	0	149119

Примітка 29: Прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію

Таблиця 29.1. Чистий та скоригований прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
1	Прибуток/(збиток), що належить акціонерам - власникам простих акцій банку		(464312)	76595

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
2	Прибуток/(збиток), що належить акціонерам - власникам привілейованих акцій банку		0	0
3	Прибуток/(збиток) за рік		(464312)	76595
4	Середньорічна кількість простих акцій в обігу (штук)	22	206534	134623
5	Середньорічна кількість привілейованих акцій в обігу (штук)	22	0	0
6	Чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію (грн.)		(2248)	569
7	Скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну просту акцію		(2248)	569
8	Чистий прибуток/(збиток) на одну привілейовану акцію		0	0
9	Скоригований чистий прибуток/(збиток) на одну привілейовану акцію		0	0

Розрахунок прибутку/(збитку), що належить акціонерам-власникам простих та привілейованих акцій, не наводиться через відсутність в банку привілейованих акцій.

Примітка 30: Дивіденди.

Дані примітки 30 використовуються для розрахунку рядку 27 звіту про власний капітал та відповідають даним колонки 8 примітки 22 щодо капіталізації дивідендів протягом звітнього та попереднього років.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік		Попередній рік	
		за простими акціями	за привілейованими акціями	за простими акціями	за привілейованими акціями
1	2	3	4	5	6
1	Залишок станом на 1 січня	0	0	0	0
2	Дивіденди, за якими прийнято рішення щодо виплати протягом року	0	0	0	0
3	Дивіденди, виплачені протягом року	0	0	0	0
4	Дивіденди, за якими прийнято рішення щодо капіталізації протягом року	0	0	304270	0
5	Дивіденди, капіталізовані протягом року	0	0	(304270)	0
6	Залишок станом на кінець дня 31 грудня	0	0	0	0
7	Дивіденди на акцію, за якими прийнято рішення щодо виплати протягом року	0	0	0	0

Примітка 31: Звітні сегменти.
Таблиця 31.1. Інформація за основними сегментами банківської діяльності в розрізі контрагентів сегмента за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Найменування звітних сегментів						Вилучення	Усього
		послуги корпоративним клієнтам	послуги фізичним особам	інвестиційна банківська діяльність	банківська діяльність	послуги державному сектору	інші операції		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Доходи від зовнішніх контрагентів	2273515	2143964	0	65320	69818	0	0	4552617
2	Доходи від інших сегментів	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Усього доходів	2273515	2143964	0	65320	69818	0	0	4552617

Таблиця 31.2. Інформація стосовно характеру доходів і витрат звітних сегментів за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Найменування звітних сегментів						Вилучення	Усього
		послуги корпоративним клієнтам	послуги фізичним особам	інвестиційна банківська діяльність	банківська діяльність	послуги державному сектору	інші операції		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Процентні доходи	1775370	2102966	0	40102	69818	0	0	3988256
2	Комісійні доходи	261918	36982	0	25218	0	0	0	324118
3	Інші операційні доходи	236227	4016	0	0	0	0	0	240243
4	Усього доходів	2273515	2143964	0	65320	69818	0	0	4552617
5	Процентні витрати	(1184436)	(267996)	0	(45157)	0	0	0	(1497589)
6	Комісійні витрати	(12551)	(12596)	0	(11496)	(1400)	0	0	(38043)
7	Інші операційні витрати	(1001325)	(2218476)	(782)	(59077)	(2201)	(114481)	0	(3396342)
8	Усього витрат	(2198312)	(2499068)	(782)	(115730)	(3601)	(114481)	0	(4931974)
9	Результат сегмента	75203	(355104)	(782)	(50410)	66217	(114481)	0	(379357)
10	Нерозподілені доходи	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Нерозподілені витрати	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Частка у фінансовому результаті асоційованої компанії після оподаткування	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Прибуток/(збиток) до оподаткування	x	x	x	x	x	x	x	(379357)
14	Витрати за податком на прибуток	x	x	x	x	x	x	x	(84955)
15	Прибуток/(збиток)	x	x	x	x	x	x	x	(464312)

Таблиця 31.3. Активи та зобов'язання звітних сегментів за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Найменування звітних сегментів						Вилучення	Усього
		послуги корпоративним клієнтам	послуги фізичним особам	інвестиційна банківська діяльність	банківська діяльність	послуги державному сектору	інші операції		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Довгострокові активи, утримувані для продажу (чи груп вибуття)	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Інші активи сегментів	10930808	15166925	0	220080	152481	2690673	0	29160967
3	Усього активів сегментів	10930808	15166925	0	220080	152481	2690673	0	29160967
4	Інвестиції в асоційовані компанії	0	0	6178	0	0	0	0	6178
5	Поточні та відстрочені податкові активи	0	0	0	0	0	67467	0	67467
6	Інші нерозподілені активи	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Усього активів	10930808	15166925	6178	220080	152481	2758140	0	29234612
8	Зобов'язання, що безпосередньо пов'язані з довгостроковими активами, утримуваними для продажу (чи груп вибуття)	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Інші зобов'язання сегментів	22106874	3883690	0	425925	0	7167	0	26423656
10	Усього зобов'язань сегментів	22106874	3883690	0	425925	0	7167	0	26423656
11	Поточні та відстрочені податкові зобов'язання	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Інші нерозподілені зобов'язання	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Усього зобов'язань	22106874	3883690	0	425925	0	7167	0	26423656
14	Інші сегментні статті	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Капітальні інвестиції	0	0	0	0	0	339679	0	339679
16	Амортизаційні відрахування	0	0	0	0	0	(92247)	0	(92247)
17	Зменшення корисності, що визнається безпосередньо у складі власного капіталу	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Відновлення корисності, що відображається у фінансових результатах	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Інші негрошові доходи/(витрати)	0	0	0	0	0	0	0	0

Таблиця 31.4. Інформація за основними сегментами банківської діяльності в розрізі контрагентів сегмента за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Найменування звітних сегментів						Вилучення	Усього
		послуги корпоративним клієнтам	послуги фізичним особам	інвестиційна банківська діяльність	банківська діяльність	послуги державному сектору	інші операції		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Доходи від зовнішніх контрагентів	1820616	1731533	0	96013	16598	0	0	3664760
2	Доходи від інших сегментів	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Усього доходів	1820616	1731533	0	96013	16598	0	0	3664760

Таблиця 31.5. Інформація стосовно характеру доходів і витрат звітних сегментів за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Найменування звітних сегментів						Вилучення	Усього
		послуги корпоративним клієнтам	послуги фізичним особам	інвестиційна банківська діяльність	банківська діяльність	послуги державному сектору	інші операції		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Процентні доходи	1223628	1392874	0	70054	16598	0	0	2703154
2	Комісійні доходи	156311	35158	0	25960	0	0	0	217428
3	Інші операційні доходи	440678	303500	0	0	0	0	0	744178
4	Усього доходів	1820616	1731533	0	96013	16598	0	0	3664760
5	Процентні витрати	(903004)	(184514)	0	(120606)	(643)	0	0	(1208767)
6	Комісійні витрати	(27794)	(8)	0	(21555)	(2)	0	0	(49359)
7	Інші операційні витрати	(687497)	(1114903)	0	(19484)	0	(390493)	0	(2212377)
8	Усього витрат	(1618295)	(1299425)	0	(161645)	(645)	(390493)	0	(3470503)
9	Результат сегмента	202321	432108	0	(65632)	15953	(390493)	0	194257
10	Нерозподілені доходи	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Нерозподілені витрати	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Частка у фінансовому результаті асоційованої компанії після оподаткування	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Прибуток/(збиток) до оподаткування	x	x	x	x	x	x	x	194257
14	Витрати за податком на прибуток	x	x	x	x	x	x	x	(117662)
15	Прибуток/(збиток)	x	x	x	x	x	x	x	76595

Таблиця 31.6. Активи та зобов'язання звітних сегментів за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Найменування звітних сегментів						Вилучення	Усього
		послуги корпоративним клієнтам	послуги фізичним особам	інвестиційна банківська діяльність	банківська діяльність	послуги державному сектору	інші операції		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Довгострокові активи, утримувані для продажу (чи груп вибуття)	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Інші активи сегментів	13868410	15767425	0	332456	148630	3395564	0	33512485
3	Усього активів сегментів	13868410	15767425	0	332456	148630	3395564	0	33512485
4	Інвестиції в асоційовані компанії	0	0	5749	0	0	0	0	5749
5	Поточні та відстрочені податкові активи	0	0	0	0	0	199064	0	199064
6	Інші нерозподілені активи	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Усього активів	13868410	15767425	5749	332456	148630	3594628	0	33717298
8	Зобов'язання, що безпосередньо пов'язані з довгостроковими активами, утримуваними для продажу (чи груп вибуття)	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Інші зобов'язання сегментів	27152091	2848537	0	1032678	0	118458	0	31151764
10	Усього зобов'язань сегментів	27152091	2848537	0	1032678	0	118458	0	31151764
11	Поточні та відстрочені податкові зобов'язання	0	0	0	0	0	79249	0	79249
12	Інші нерозподілені зобов'язання	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Усього зобов'язань	27152091	2848537	0	1032678	0	197707	0	31231013
14	Інші сегментні статті								
15	Капітальні інвестиції	0	0	0	0	0	683914	0	683914
16	Амортизаційні відрахування	0	0	0	0	0	(57629)	0	(57629)
17	Зменшення корисності, що визнається безпосередньо у складі власного капіталу	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Відновлення корисності, що відображається у фінансових результатах	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Інші негрошові доходи/(витрати)	0	0	0	0	0	0	0	0

Інформація за географічними сегментами за 2009 та 2008 роки не складається, оскільки за весь час свого існування АТ „ОТП Банк” здійснював свою діяльність виключно на території України.

Примітка 32: Управління фінансовими ризиками.**Кредитний ризик**

Управління ризиками відіграє важливу роль у банківській діяльності та операціях АТ „ОТП Банк”. Банк визнає, що важливо мати дієві та ефективні процеси управління ризиком. Для цього банк встановив принципи управління ризиками, основною метою яких є захистити банк від суттєвих ризиків, а також дозволити йому при цьому досягнути запланованих показників.

Одним з основних ризиків, властивих операціям банку, є кредитний ризик, тобто ризик того, що одна сторона не зможе виконати свої зобов'язання за фінансовим інструментом і, як наслідок, інша сторона зазнає фінансових збитків. Управління та моніторинг кредитних ризиків здійснюються Директоратом з Управління ризиками, Кредитними комітетами та іншими комітетами, які створенні в банку і діють на колегіальній основі, Правлінням банку в межах їхніх повноважень.

Перед поданням заявки на розгляд Кредитного комітету усі рекомендації стосовно кредитних процесів (визначення кредитних лімітів щодо позичальника або зміни умов кредитних угод і т.п.) розглядаються та затверджуються відповідним відділом в структурі Управління з контролю за кредитними ризиками. Щоденне управління ризиками здійснюється відповідним відділом в структурі Управління з моніторингу та адміністрування кредитів.

Банк структурує рівні кредитного ризику, який він приймає на себе, встановлюючи обмеження на суму допустимого ризику по відношенню до позичальників банку, його продуктів та інших напрямків. Обмеження на структуру кредитного портфеля встановлюються відповідним відділом в структурі Управління інтегрованого керування ризиками та затверджуються Комітетом з управління активами та пасивами банку. Порівняння фактичних сум можливих втрат із встановленими обмеженнями відбувається на щоденній основі.

Для більшості позик, згідно внутрішніх нормативних документів, банк отримує заставу, корпоративні та персональні гарантії, проте значну частину являють собою позики фізичним особам, де не завжди існує можливість отримати такі гарантії та забезпечення. Такі ризики постійно контролюються і їхній огляд проводиться щорічно або частіше.

Кредитний ризик за позабалансовими фінансовими інструментами визначається як ймовірність отримання збитків через неспроможність протилежної сторони дотриматися умов угоди. Стосовно кредитного ризику із зобов'язань щодо продовження позики банк може потенційно зазнати збитків на суму, яка дорівнює загальній сумі невикористаних зобов'язань. Проте, можлива сума збитків є меншою, ніж загальна сума невикористаних зобов'язань, оскільки більшість зобов'язань щодо продовження позики залежать від дотримання клієнтами певних кредитних нормативів. Банк застосовує аналогічну кредитну політику по відношенню до позабалансових зобов'язань, що і до балансових фінансових інструментів, тобто політику із використанням лімітів для мінімізації ризику та поточного моніторингу.

Банк відстежує строки до погашення позабалансових зобов'язань, оскільки довгострокові зобов'язання зазвичай мають вищий ступінь кредитного ризику, ніж короткострокові зобов'язання.

Методи оцінки кредитного ризику в АТ „ОТП Банк”

Відповідно до Рекомендацій Базельського комітету з банківського нагляду банком використовується стандартизований підхід до оцінки кредитного ризику. Вона здійснюється в двох напрямках: якісному та кількісному.

Кількісна оцінка кредитного ризику: всі активи (балансові і позабалансові), що несуть у собі кредитний ризик зважуються за ваговими коефіцієнтами ризику. Сума кредитного ризику – сума зважених за ризиком активів для кредитного ризику. Також здійснюється оцінка застави: перевіряється її наявність, вартість та ліквідність.

Якісний: розподіл кредитного портфелю, а відповідно і кредитних ризиків, по галузях, регіонах, основним класах позичальників (на їх основі розраховується сума резервів під кредитний ризик). Визначається сума сумнівних та безнадійних кредитів та складаються звіти про виконання процедури їх повернення.

Внутрішня нормативна база щодо управління кредитними ризиками АТ „ОТП Банк” налічує наступні основні документи, на базі яких формується загальнобанківська внутрішня нормативна документація стосовно управління кредитними ризиками:

- Положення про регулювання та управління ризиками;
- Положення про управління операційним ризиком;
- Положення про рейтингування клієнтів;
- Положення про проведення сегментації (класифікації) клієнтів по активних операціях;
- Положення про формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями;
- Положення про оцінку заставленого майна;
- Методика проведення оцінки фінансового стану позичальника – юридичної особи;
- Методика розрахунку фінансового класу позичальника – фізичної особи.

Дотримання нормативів кредитного ризику та їх значення на 31.12.2009

Протягом звітного періоду банк дотримувався нормативів кредитного ризику, встановлених НБУ, які знаходилися в межах допустимих значень і на кінець дня 31.12.2009 року були наступними:

- максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) дорівнював 10.93% (при нормативному значенні не вище 25%);
- великих кредитних ризиків (Н8) був 10.93% (при нормативному значенні не вище 800%);
- максимального розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру, (Н9) дорівнював 0,22% (при нормативному значенні не вище 5%);
- максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам, (Н10) складав 2.14% (при нормативному значенні не вище 30%).

Ринковий ризик

Сутність ризику

Банк наражається на ринковий (ціновий) ризик внаслідок неочікуваних змін ринкових цін на фінансові та реальні активи, що перебувають на його балансі або обліковуються на позабалансових рахунках. Втім, окрім наявності ризик-факторів, які не перебувають під безпосереднім контролем банку, та ступеню їх волатильності, необхідною передумовою ринкового ризику є існування відкритої позиції, що визначає ступінь чутливості фінансової інституції до коливань ринкових індикаторів.

Виходячи з незначних обсягів інвестицій в цінні папери та основні засоби, менеджмент зосереджується на управлінні передусім відсотковим та валютним ризиками, що належать до групи ринкових (цінових) ризиків.

Мета управління ризиком

Метою управління ринковим ризиком є досягнення запланованого рівня прибутковості банку за прийняттого для акціонерів рівня ризику, тобто мінімізація втрат від неочікуваних коливань процентних ставок та валютних курсів.

Політика управління ризиком

Комітет з управління активами і пасивами, якому Правління банку делегує функції з управління активами і пасивами визначає стратегію управління ринковим ризиком з урахуванням підходів материнської компанії та затверджує її у вигляді політик з управління відсотковим та валютним ризиком. Управління ризиком виражається у визначенні рівня толерантності до відповідного ризику, тобто суми максимально допустимих втрат від коливань ринкових індикаторів, та встановленні лімітів на величину відповідних відкритих позицій. Реалізація стратегії управління передбачає координоване управління структурою активів та пасивів та встановлення мінімальних/максимальних відсоткових ставок за процентними активами/пасивами.

Процеси

Внутрішні процеси управління ринковим ризиком складаються з:

- 1) ідентифікації джерел ризику та вимірюванні його величини, яку щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами незалежно від підрозділів, що здійснюють ризикову діяльність, та на основі даних операційної системи банку;
- 2) управління ризиком - відповідна функція на локальному рівні делегована Комітету з управління активами і пасивами, якому відділ з управління активами і пасивами регулярно надає інформацію про обсяг ризику, на який наражається банк та дотримання відповідних лімітів. Управління ризиками на консолідованому рівні здійснюється відповідним комітетом материнської компанії, яка отримує інформацію про наявний ризик щоквартально.
- 3) моніторинг дотримання лімітів на величину ризику, яку щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами з наступним звітуванням перед Комітетом з управління активами і пасивами та материнською компанією;
- 4) оцінка ефективності стратегії та тактик управління ризиками, що її здійснює Комітет з управління активами і пасивами.

Методи

Ідентифікація джерел ризику здійснюється шляхом аналізу існуючої структури процентних активів та пасивів.

Аналіз процентних розривів за строками до погашення (для активів та зобов'язань з фіксованими відсотковими ставками) або найближчої переоцінки (для активів та зобов'язань з плаваючими відсотковими ставками, чи ставками, що періодично переглядаються) є зручною мірою для визначення величини відсоткового ризику. Остання вимірюється як зміна процентного доходу внаслідок стандартного шоку (зміни відсоткових ставок) або максимально можлива втрата доходу з певною ймовірністю за методом „дохід-під-ризиком”.

Для отримання кількісної оцінки змін економічної вартості капіталу внаслідок коливань відсоткових ставок у довгостроковому періоді застосовується концепція дюрації.

Материнська компанія централізовано встановлює ліміт на обсяг зменшення економічної вартості капіталу для дочірніх банків – не вище 20% від обсягу регулятивного капіталу, а завданням

Комітету з управління активами і пасивами є забезпечення мінімізації розривів між строками переоцінки процентних активів та пасивів за рахунок зміни параметрів окремих великих транзакцій та модифікації існуючих стандартів банківських продуктів і цінової політики. Забезпечення запланованого рівня процентного доходу здійснюється за рахунок управління спредом.

Для вимірювання валютного ризику розраховується величина відкритої валютної позиції банку як міра схильності до ризику. Материнська компанія централізовано встановлює ліміти відкритих валютних позицій для дочірніх банків за методом „дохід-під-ризиком”. Як допоміжна міра ризику, встановлюються також ліміти на потенційну величину збитків від коливань курсів протягом дня, місяця, року (так званий Stop-loss limit).

Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідної відкритої позиції та встановленого обмеження на неї. У випадку недотримання ліміту аналізуються причини його виникнення та пропонується план заходів щодо усунення порушення чи пропозиції щодо зміни існуючої системи лімітів.

Валютний ризик
Таблиця 32.1. Аналіз валютного ризику

(тис. грн.)

Рядок	Найменування валюти	На звітну дату звітного року				На звітну дату попереднього року			
		монетарні активи	монетарні зобов'язання	похідні фінансові інструменти	чиста позиція	монетарні активи	монетарні зобов'язання	похідні фінансові інструменти	чиста позиція
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Долари США	23496693	21573815	0	1922878	25 805 990	25 987 533	0	(181 543)
2	Євро	1647036	1648411	0	(1375)	1 627 820	1 638 307	0	(10 487)
3	Фунти стерлінгів	5970	1057	0	4913	1 225	11 151	0	(9 926)
4	Чеська крона	4	70	0	(66)	19	14	0	5
5	Форинт (Угорщина)	14	1911	0	(1 897)	4	1 598	0	(1 594)
6	Єна	29	0	0	29	2	0	0	2
7	Російський рубль	17608	17595	0	13	6 999	8 184	0	(1 185)
8	Шведська крона	44	33	0	11	39	20	0	19
9	Швейцарський франк	884596	840476	0	44119	852 101	867 907	0	(15 806)
10	Злотий	138	4		134	756	0		756
11	Теньге	1	0	0	1	0	0	0	0
12	Усього	28052132	24083373	0	1968759	28 294 955	28 514 714	0	(219759)

За станом на кінець дня 31.12.2009 та 31.12.2008 банк не проводив операцій з похідними фінансовими інструментами в іноземній валюті.

Таблиця 32.2. Зміна фінансового результату та власного капіталу в результаті можливих змін обмінних курсів, що встановлені на звітну дату, якщо всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату звітного року		На звітну дату попереднього року	
		вплив на прибуток/(збиток)	вплив на власний капітал	вплив на прибуток/(збиток)	вплив на власний капітал
1	2	3	4	5	6
1	Зміцнення долара США на 5 %	96144	0	(9 077)	0
2	Послаблення долара США на 5 %	(96144)	0	9 077	0
3	Зміцнення євро на 5 %	(69)	0	(524)	0
4	Послаблення євро на 5 %	69	0	524	0
5	Зміцнення фунта стерлінгів на 5 %	246	0	(496)	0
6	Послаблення фунта стерлінгів на 5 %	(246)	0	496	0
7	Зміцнення чеської крони на 5%	(3)	0	0	0
8	Послаблення чеської крони на 5%	3	0	0	0
9	Зміцнення форинта на 5%	(95)	0	(80)	0
10	Послаблення форинта на 5%	95	0	80	0
11	Зміцнення єни на 5%	1	0	0	0
12	Послаблення єни на 5%	(1)	0	0	0
13	Зміцнення російського рубля на 5%	1	0	(59)	0
14	Послаблення російського рубля на 5%	(1)	0	59	0
15	Зміцнення шведської крони на 5%	1	0	1	0
16	Послаблення шведської крони на 5%	(1)	0	(1)	0
17	Зміцнення швейцарського франку на 5%	2206	0	(790)	0
18	Послаблення швейцарського франку на 5%	(2206)	0	790	0
19	Зміцнення златого на 5%	7	0	38	0
20	Послаблення златого на 5%	(7)	0	(38)	0
21	Зміцнення теньге на 5%	0	0	0	0
22	Послаблення теньге на 5%	0	0	0	0

Для вимірювання валютного ризику та інформаційного забезпечення процесу прийняття рішень використовується методологія оцінювання вартості-під-ризиком та портфельний підхід, що дозволяє визначити вклад кожної валюти у загальний ризик та ступінь зміни ризику при закритті відкритої позиції чи зміні останньої.

Розрахунок чутливості фінансового результату та власного капіталу в результаті зміни офіційного курсу гривні до іноземних валют проведено з припущенням можливих відхилень обмінних курсів, що встановлені на звітну дату, на 5% за умови, що всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими.

Таблиця 32.3. Зміна фінансового результату та власного капіталу в результаті можливих змін обмінного курсу, що встановлений як середньозважений валютний курс, за умови, що всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Середньозважений валютний курс звітного року		Середньозважений валютний курс попереднього року	
		вплив на прибуток/(збиток)	вплив на власний капітал	вплив на прибуток/(збиток)	вплив на власний капітал
1	2	3	4	5	6
1	Зміцнення долара США на 5 %	93815	0	(6525)	0

Рядок	Найменування статті	Середньозважений валютний курс звітного року		Середньозважений валютний курс попереднього року	
		вплив на прибуток/(збиток)	вплив на власний капітал	вплив на прибуток/(збиток)	вплив на власний капітал
1	2	3	4	5	6
2	Послаблення долара США на 5 %	(93815)	0	6525	0
3	Зміцнення євро на 5 %	(65)	0	(380)	0
4	Послаблення євро на 5 %	65	0	380	0
5	Зміцнення фунта стерлінгів на 5 %	19	0	(428)	0
6	Послаблення фунта стерлінгів на 5 %	(19)	0	428	0
7	Зміцнення чеської крони на 5%	(3)	0	0	0
8	Послаблення чеської крони на 5%	3	0	0	0
9	Зміцнення форинта на 5%	(88)	0	(52)	0
10	Послаблення форинта на 5%	88	0	52	0
11	Зміцнення єни на 5%	1	0	0	0
12	Послаблення єни на 5%	(1)	0	0	0
13	Зміцнення російського рубля на 5%	1	0	(49)	0
14	Послаблення російського рубля на 5%	(1)	0	49	0
15	Зміцнення шведської крони на 5 %	0	0	1	0
16	Послаблення шведської крони на 5 %	0	0	(1)	0
17	Зміцнення швейцарського франку на 5%	(268)	0	(546)	0
18	Послаблення швейцарського франку на 5%	268	0	546	0
19	Зміцнення злотого на 5%	6	0	32	0
20	Послаблення злотого на 5%	(6)	0	(32)	0
21	Зміцнення тенґе на 5%	0	0	0	0
22	Послаблення тенґе на 5%	0	0	0	0

Відсотковий ризик

Таблиця 32.4. Загальний аналіз відсоткового ризику

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На вимогу і менше 1 міс.	Від 1 до 6 міс.	Від 6 до 12 міс.	Більше року	Немонетарні	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
	Попередній рік						
1	Усього фінансових активів	1288268	4106327	1496984	18457364	0	25348943
2	Усього фінансових зобов'язань	908234	1910424	991967	17615904	0	21426528
3	Чистий розрив за процентними ставками на кінець дня 31 грудня попереднього року	380035	2195903	505018	840460	0	3922415
	Звітний рік						
4	Усього фінансових активів	1285258	2568205	1612970	10343378	0	15809811
5	Усього фінансових зобов'язань	3254264	1442533	1919455	6403438	0	13019690
6	Чистий розрив за процентними ставками на кінець дня 31 грудня попереднього року	(1969006)	1125672	(306485)	3939940	0	2790121

Аналіз відсоткового ризику проводився щодо фінансових активів та зобов'язань, чутливих до зазначеного виду ризику. Аналіз чутливості для відсоткового ризику наведений в наступній таблиці.

(тис. грн.)

Показники	На вимогу і менше 1 міс.	Від 1 до 6 міс	Від 6 до 12 міс	Усього	Регулятивний капітал	В відсотках до регулятивного капіталу
1	2	3	4	5	6	7
Прибуток/збиток внаслідок збільшення відсоткових ставок на 1% кінець дня 31 грудня попереднього року	3281	3322	8955	15558	3207999	0.48%
Прибуток/збиток внаслідок зменшення відсоткових ставок на 1% кінець дня 31 грудня попереднього року	(3281)	(3322)	(8955)	(15558)	3207999	(0.48)%
Прибуток/збиток внаслідок збільшення відсоткових ставок на 1% кінець дня 31 грудня звітного року	2513	8681	(10162)	1032	4693269	0,02%
Прибуток/збиток внаслідок зменшення відсоткових ставок на 1% кінець дня 31 грудня звітного року	(2513)	(8681)	10162	(1032)	4693269	(0,02)%

При складанні зазначеної таблиці для вимірювання величини відсоткового ризику використані такі припущення:

- 1) базовим методом вимірювання ризику переоцінки ставок є метод „процентний дохід-під-ризиком” (Earnings-at-risk approach);
- 2) ширина кожного часового інтервалу використовується як апроксимація дюрації активів та пасивів;
- 3) для залишків на поточних рахунках клієнтів застосовується умовно-стабільний відсоток таких пасивів: умовно-нестабільна частина залишків вилучається з рахунків протягом місяця, решта - пропорційно протягом року;
- 4) для довгострокових кредитів фізичним особам, що мають фіксовану ставку, застосовується припущення щодо їх рівномірного погашення протягом строку дії договору;
- 5) ризик опціональності не враховується: переоцінка активів та пасивів не передбачає дострокове погашення кредитів/ розірвання строкових депозитних договорів;
- 6) ризик зміни форми кривої доходності не враховано, аналізується паралельний її зсув.
- 7) при визначенні обсягів переоцінки активів застосовується принцип консерватизму – негативно класифіковані активи не враховані при розрахунках.

Розподіл процентних активів банку за типом відсоткових ставок зміщений в бік фіксованої ставки: 28% активів мають плаваючу ставку, що змінюється у відповідності до ринкових індикаторів (USD Libor, Euribor тощо), 27% - ставку, що їх банк може переглядати раз на рік у відповідності до ціни депозитів, 45% - фіксовану ставку. Нижче наведено інформацію про найбільші статті активів та коротку характеристику відповідних процентних ставок.

Активи розміщені в інших банках. Окрім спеціального рахунку, на якому знаходиться 50% обов'язкових резервів, банк не має строкових депозитів, розміщених у Національному Банку України – всі кошти знаходяться на ностро рахунку, відсотки за яким не нараховуються. Відсоткові ставки на залишки коштів на рахунках в інших банках, можуть бути як фіксованими, так і плаваючими, в залежності від договорів. Стосовно ж строкових кредитів наданих та депозитів розміщених в інших банках, то вони мають фіксовані ставки, оскільки строк розміщення, як правило, не перевищує 1 місяця.

Кредити надані клієнтам. Близько 60% кредитів, наданих юридичним особам, мають плаваючу ставку, що змінюється у відповідності до ринкових індикаторів USD Libor та Euribor, а решта – фіксовану. Щодо кредитів, наданих фізичним особам, то 50% їх мають ставку, що її Банк може переглянути раз на рік у відповідності до вартості залучених депозитів, а решта – фіксовану. Варто також зазначити, що у зв'язку з фінансовою кризою для клієнтів банку була запропонована тимчасова програма реструктуризації, що зумовила значне зростання частки кредитів з фіксованим відсотком у кредитному портфелі.

Портфель боргових цінних паперів на продаж. Цінні папери органів державної влади переважно вважаються такими, що мають фіксовану ставку, а боргові цінні папери банків та нефінансових установ – плаваючу, оскільки відповідні договори передбачають опціон на продаж цих паперів емітенту раз на рік чи досягнення згоди сторін про зміну ставки купону. Варто зазначити, що у зв'язку з погіршенням фінансового стану емітентів у 2008 – 2009 роках значну частину їх боргів було реструктуризовано і подальший перегляд умов, на яких розміщуються кошти, буде здійснюватися за індивідуальним графіком.

Майже 57% зобов'язань банку мають плаваючу відсоткову ставку, решта – фіксовану:

Кошти НБУ та інших банків, кошти міжнародних фінансових установ. Банк не має зобов'язань перед Національним Банком України. Кошти, залучені від інших банків та міжнародних фінансових установ, переважно мають плаваючу відсоткову ставку, декілька траншів від материнської компанії здійснені під фіксований процент.

Депозити клієнтів Мають переважно фіксовану ставку на весь строк депозиту. Оновлений стандарт продукту „Ощадний рахунок” для приватних осіб передбачає можливість зміни відсоткової ставки раз на місяць за рішенням Комітету з управління активами та пасивами, а для корпоративних клієнтів існує можливість відкриття поточного рахунку з плаваючою ставкою.

Субординований борг банку має плаваючий відсоток.

Таблиця 32.5. Моніторинг процентних ставок за фінансовими інструментами

Рядок	Найменування статті	Звітний рік				Попередній рік			
		гривня	долари США	євро	інші	гривня	долари США	євро	інші
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	АКТИВИ								
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Торгові боргові цінні папери	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Інші боргові цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Кошти в інших банках	29,9118	1,5300	0,0010	0	18,9738	3,3587	3,9500	0
5	Кредити та заборгованість клієнтів	19,8705	10,5252	10,8516	9,1060	6,0560	10,9735	10,9997	9,2694
6	Боргові цінні папери у портфелі банку на продаж	15,9357	0	0	0	0	0	0	0
7	Боргові цінні папери у портфелі банку до погашення	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Інші активи	0	0	0	0	0	0	0	0

Рядок	Найменування статті	Звітний рік				Попередній рік			
		гривня	долари США	євро	інші	гривня	долари США	євро	інші
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9	Переведення до довгострокових активів, що утримуються для продажу ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Кошти банків	18,0910	3,6627	3,5991	0,2000	22,8419	5,5712	6,0359	3,0638
11	Кошти клієнтів:								
11.1	Поточні рахунки	0,0322	0,0352	0,0155	0,0001	0,0156	0,0308	0,0159	0,0001
11.2	Строкові кошти	16,2948	9,2242	8,6418	6,9689	12,1190	7,9864	7,2573	4,5046
12	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	0	0	5,0000	0	0	0
13	Інші залучені кошти	0	4,64697	0	4,4820	0	5,5865	0	5,2432
14	Інші зобов'язання	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Субординований борг	0	4,7930	0	0	0	5,9744	0	0
16	Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами, що утримуються для продажу (чи групами вибуття)	0	0	0	0	0	0	0	0

Інший ціновий ризик

Банк не розглядає даний ризик як суттєвий через відсутність відповідних відкритих позицій.

Географічний ризик

Таблиця 32.6. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за звітний рік

(тис. грн.)					
Рядок	Найменування статті	Україна	ОЕСР	Інші країни	Усього
1	2	3	4	5	6
	АКТИВИ				
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	1589875	1080695	17186	2687756
2	Торгові цінні папери	0	0	0	0
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0	0	0
4	Кошти в інших банках	208054	(4)	(343)	207707
5	Кредити та заборгованість клієнтів	25156224	6264	8827	25171315
6	Цінні папери в портфелі банку на продаж	450361	0	0	450361
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0	0	0
8	Інші фінансові активи	30609	5	3	30617
9	Усього фінансових активів	27435123	1086960	25673	28547756
10	Нефінансові активи	684586	0	2270	686856
11	Усього активів	28119709	1086960	27943	29234612
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
12	Кошти банків	96486	329351	88	425925
13	Кошти клієнтів	6920618	127730	70152	7118500
14	Боргові цінні папери, емітовані банком	7	0	0	7
15	Інші залучені кошти	0	160357	16893052	17053409
16	Інші фінансові зобов'язання	17543	266	11	17820
17	Субординований борг	0	541401	1202787	1744188
18	Усього фінансових зобов'язань	7034654	1159105	18166090	26359849
19	Нефінансові зобов'язання	63807	0	0	63807
20	Усього зобов'язань	7098461	1159105	18166090	26423656
21	Чиста балансова позиція	21021248	(72145)	(18138146)	2810957

Рядок	Найменування статті	Україна	ОЕСР	Інші країни	Усього
1	2	3	4	5	6
22	Зобов'язання кредитного характеру	4658136	684	1184	4660004

Таблиця 32.7. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за попередній рік

(тис. грн.)					
Рядок	Найменування статті	Україна	ОЕСР	Інші країни	Усього
1	2	3	4	5	6
АКТИВИ					
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	1459951	1275063	7133	2742147
2	Торгові цінні папери	0	0	0	0
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0	0	0
4	Кошти в інших банках	306323	(12084)	(143)	294096
5	Кредити та заборгованість клієнтів	29547532	6615	11412	29565559
6	Цінні папери в портфелі банку на продаж	257266	0	0	257266
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0	0	0
8	Інші фінансові активи	40589	1935	4	42528
9	Усього фінансових активів	31611661	1271529	18406	32901596
10	Нефінансові активи	815702	0	0	815702
11	Усього активів	32427363	1271529	18406	33717298
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
12	Кошти банків	42	502352	44694	547088
13	Кошти клієнтів	6776949	126400	60907	6964256
14	Боргові цінні папери, емітовані банком	7	0	0	7
15	Інші залучені кошти	0	778700	21620519	22399219
16	Інші фінансові зобов'язання	22161	5011	11	27183
17	Субординований борг	0	576950	545794	1122744
18	Усього фінансових зобов'язань	6799159	1989413	22271925	31060497
19	Нефінансові зобов'язання	170516	0	0	170516
20	Усього зобов'язань	6969675	1989413	22271925	31231013
21	Чиста балансова позиція	25457688	(717884)	(22253519)	2486285
22	Зобов'язання кредитного характеру	6765374	901	1575	6767850

Головною вимогою ОТП Банк Плс. є дотримання лімітів на рівні країн, в яких розташовані банки-контрагенти. Оцінка та управління ризиком на рівні країн здійснюється у відповідності з Положенням про управління ризиком країн, що затверджене рішенням Правління АТ „ОТП Банк” від 26 серпня 2008 року за № 541. Цей документ розроблений співробітниками АТ „ОТП Банк” у відповідності з процедурою ОТП Банк Плс. – ОТП Банк Group Risk Assumption Regulation, головною метою якої є доведення принципів встановлення рейтингів країн.

У 2009 році в балансі банку відображені операції в більшості з контрагентами країн ОЕСР, а саме Австрії, Бельгії, Угорщини, Польщі, Чехії, США, Німеччини, Великобританії, Японії, Швеції, Швейцарії. Також в балансі відображені операції з контрагентами з Росії, Білорусії, Латвії, Казахстану, Кіпру, які не відносяться до країн ОЕСР.

Географічна приналежність корпоративних позичальників встановлюється згідно критерію їх реєстрації. Згідно корпоративної кредитної політики АТ „ОТП Банк” цільовими клієнтами банку є юридичні особи-резиденти України. Нерезиденти можуть бути профінансовані у виключних випадках, якщо вони належать до заможних українських груп споріднених компаній. На звітну дату в корпоративному портфелі відсутні позичальники-нерезиденти.

Концентрація інших ризиків

Банк не розглядає даний ризик як суттєвий через відсутність відповідних відкритих позицій.

Ризик ліквідності

Сутність ризику

Ліквідність банку визначається як його спроможність виконувати свої поточні фінансові зобов'язання вчасно та у повному обсязі. Відповідно, ризик ліквідності визначається як наявний та потенційний ризик для надходжень та капіталу, що виникає через неспроможність банку виконувати свої зобов'язання у належні строки, не зазнаючи при цьому неприйнятних втрат. Цей ризик виникає через нездатність управляти незапланованим відтоком коштів або змінами джерел фінансування, а також через неможливість виконувати свої позабалансові зобов'язання.

Мета управління ризиком

Метою управління ризиком ліквідності є забезпечення достатніх коштів для повного та своєчасного виконання усіх зобов'язань банку перед клієнтами, кредиторами та іншими контрагентами та досягнення запланованого зростання його активів і рівня прибутковості банку, що передбачає:

- а) наявність ліквідних коштів для забезпечення виконання поточних зобов'язань банку без значних втрат (в тому числі і втрати потенційного прибутку від утримання надлишкової ліквідності);
- б) фінансування сталого зростання бізнесу, передбаченого кредитно-інвестиційною політикою Банку;
- в) створення запасу ліквідності на випадок кризи ліквідності та/або раптового закриття доступу до ресурсних ринків.

Політика управління ризиком

Комітет з управління активами і пасивами, якому Правління банку делегує функції з управління активами і пасивами, визначає стратегію підтримання достатньої ліквідності з урахуванням підходів материнської компанії та затверджує її у вигляді політики з управління ризиком ліквідності.

Управління ліквідністю полягає у встановленні лімітів на максимальний обсяг певних балансових статей, у контролі за величиною розривів між строками погашення активів та пасивів як міру ризику, на який наражається банк, шляхом обмеження їх величини, диверсифікації зовнішніх джерел фінансування, визначенні майбутніх потреб у фінансуванні розширення бізнесу.

Значна увага приділяється концентраціям кредитного портфелю та депозитів та ступеню ліквідності існуючих активів. На випадок кризи ліквідності Комітет з управління активами і пасивами щорічно поновлює план антикризових заходів.

Процеси

Внутрішні процеси управління ризиком ліквідності, як і іншими ризиками, складаються з:

- 1) ідентифікації джерел ризику та вимірюванні його величини, яку щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами на основі даних операційної системи банку;
- 2) управління ризиком (відповідна функція на локальному рівні делегована Комітету з управління активами і пасивами, якому відділ з управління активами і пасивами регулярно надає інформацію про обсяг ризику, на який наражається банк та дотримання відповідних лімітів, а управління ризиками на консолідованому рівні здійснюється відповідним

- комітетом материнської компанії, яка отримує інформацію про наявний ризик щоквартально);
- 3) моніторингу дотримання лімітів на величину ризику, який щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами з наступним звітуванням перед Комітетом з управління активами і пасивами та материнською компанією;
 - 4) оцінки ефективності стратегії та тактики управління ліквідністю, що є функцією Комітету з управління активами і пасивами.

Методи

Ідентифікація достатності ліквідності банку здійснюється на основі комплексного аналізу факторів, а саме:

- обсягу активів балансу та їх розподілу за ступенем ліквідності (при цьому, особлива увага приділяється обсягу наявних високоліквідних активів);
- обсягу, структури та рівня диверсифікації пасивів (передусім аналізуються питома вага зобов'язань у пасивах банку, строкових коштів та коштів до запитання, коштів фізичних та юридичних осіб, а також інших банків, стабільність залучених коштів та ступінь залежності від дорогих чи нестабільних джерел фінансування);
- концентрації активів і пасивів (за контрагентами; за інструментами; за термінами погашення);
- розподілу грошових потоків у часі для кожного виду активів та зобов'язань у розрізі валют та розривів фінансування (при цьому, особлива увага приділяється короткостроковим розривам ліквідності, включаючи прогнозовані потреби у фінансуванні);
- впливу різних стрес-сценаріїв на ліквідну позицію та дотримання нормативів НБУ.

Аналіз цих факторів шляхом складання відповідних звітів дозволяє визначити поточний стан ліквідності банку, а також оцінити потреби у ліквідності у найближчому майбутньому та розробити пропозиції щодо фінансування розривів ліквідності. Для оцінки ефективності існуючої системи вимірювання ризиків застосовується бек-тестування припущень на основі співставлення фактичних та прогнозних даних.

Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідної відкритої позиції та встановленого обмеження на неї. У випадку недотримання ліміту аналізуються причини його виникнення та пропонується план заходів щодо усунення порушення чи пропозиції щодо зміни існуючої системи лімітів.

Банк використовує аналіз розривів ліквідності у розрізі валют (національна/іноземна) разом з прогнозом дефіциту/надлишку фінансування внаслідок очікуваного розвитку бізнесу як основний інструмент для управління ліквідністю. Особлива увага приділяється короткостроковим розривам ліквідності, включаючи прогнозовані потреби у фінансуванні. Окрім того, ідентифікація достатності ліквідності банку здійснюється на основі комплексного аналізу факторів, опис якого наведено вище.

Комітет з управління активами і пасивами постійно аналізує ліквідну позицію та реалізує змішаний підхід до управління ліквідністю – як з боку активів, так і зі сторони пасивів, – з тим, аби забезпечити вчасне виконання зобов'язань банку.

Суть управління ліквідністю через активи полягає в підтриманні достатнього запасу ліквідних активів, що дозволяє виконувати резервні вимоги, нормативи НБУ, а також слугує джерелом покриття тимчасового дефіциту ліквідності. Цей підхід особливо ефективний у випадку тривалої кризи ліквідності, і в інших випадках, коли доступ до грошового ринку суттєво обмежений або

відсутній. Управління ліквідністю через пасиви полягає в залученні міжбанківського фінансування для покриття тимчасових потреб у ліквідності.

Важливими елементами управління є аналіз кредитно-інвестиційної стратегії банку та вибір оптимальних джерел фінансування відповідно до напрямів розміщення коштів, а також розробка плану на випадок кризи ліквідності, що містить чіткий опис індикаторів кризи, дій персоналу, задіяного у антикризовому управлінні, інформаційних потоків та джерел поповнення ліквідних коштів.

Відомості про аналіз фінансових зобов'язань банку за строками погашення, які наведені нижче в таблицях 32.8 та 32.9, надаються на підставі даних управлінського обліку банку.

Таблиця 32.8. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Кошти інших банків і міжнародних та інших фінансових організацій	87028	681408	1170595	16492830	56117	18487978
2	Кошти клієнтів	5429697	1026305	727403	35511	30731	7249647
3	Боргові цінні папери, емітовані банком	7	0	0	0	0	7
4	Субординований борг	15832	13637	110474	361858	1619516	2121317
5	Інші фінансові зобов'язання	17643	0	0	0	0	17643
6	Поставочні форвардні контракти, загальна сума	42089	600	1800	12400	0	56889
7	Операції типу „своп”	95820	0	0	0	0	95820
8	Фінансові гарантії	37900	33894	251121	4537	197553	525005
9	Інші зобов'язання кредитного характеру	191	1121	11268	155008	190807	358395
10	Усього потенціальних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	5726207	1756965	2272661	17062144	2094724	28912701

Таблиця 32.9. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Кошти інших банків і міжнародних та інших фінансових організацій	34519	236867	3068092	22452367	67038	25858883
2	Кошти клієнтів	4674613	1507357	889802	37558	29832	7139162
3	Боргові цінні папери, емітовані банком	7	0	0	0	0	7
4	Субординований борг	0	0	103329	501385	943225	1547939
5	Інші фінансові зобов'язання	18997	27306	0	0	0	46303
6	Поставочні форвардні контракти, загальна сума	1865	8264	1696	0	0	11825
7	Фінансові гарантії	58911	22552	293447	112485	194264	681659
8	Інші зобов'язання кредитного характеру	26085	40231	113615	148646	268162	596739
9	Усього потенціальних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	4814997	1842577	4469981	23252441	1502521	35882517

Таблиця 32.10. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за звітний рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
	АКТИВИ						
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	2687756	0	0	0	0	2687756
2	Торгові цінні папери	0	0	0	0	0	0
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0	0	0	0	0
4	Кошти в інших банках	175826	0	0	59518	0	235344
5	Кредити та заборгованість клієнтів	1284139	3627721	1666282	5418238	12813976	24810356
6	Цінні папери в портфелі банку на продаж	6178	55799	245082	156888	0	463947
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0	0	0	0	0
8	Інші фінансові активи	76230	0	0	220	0	76450
9	Усього фінансових активів	4230129	3683520	1911364	5634864	12813976	28273853
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
10	Кошти в інших банках	96419	0	302379	27127	0	425925
11	Кошти клієнтів	5361471	1102918	611153	18817	24141	7118500
12	Боргові цінні папери, емітовані банком	7	0	0	0	0	7
13	Інші залучені кошти	25668	567985	340118	16065300	54338	17053409
14	Інші фінансові зобов'язання	17820	0	0	0	0	17820
15	Субординований борг	0	0	20111	153002	1571075	1744188
16	Усього фінансових зобов'язань	5501385	1670903	1273761	16264246	1649554	26359849
17	Чистий розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	(1271256)	2012617	637603	(10629382)	11164422	1914004
18	Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	(1271256)	741361	1378964	(9250418)	1914004	X

Таблиця 32.11. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за попередній рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
	АКТИВИ						
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	2742147	0	0	0	0	2742147
2	Торгові цінні папери	0	0	0	0	0	0
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0	0	0	0	0
4	Кошти в інших банках	311423	0	0	0	0	311423
5	Кредити та заборгованість клієнтів	1650888	1184405	5027292	5914618	16090255	29867458
6	Цінні папери в портфелі банку на продаж	4248	5322	754	251901	0	262225
7	Цінні папери в портфелі банку	0	0	0	0	0	0

Рядок	Найменування статті	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 3 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8
	до погашення						
8	Інші фінансові активи	47068	0	0	0	0	47068
9	Усього фінансових активів	4755774	1189727	5028046	6166519	16090255	33230321
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
10	Кошти в інших банках	9952	83646	207479	246011	0	547088
11	Кошти клієнтів	5158548	882609	868610	29367	25122	6964256
12	Боргові цінні папери, емітовані банком	7	0	0	0	0	7
13	Інші залучені кошти	0	30057	1725257	20582722	61183	22399219
14	Інші фінансові зобов'язання	22487	0	4696	0	0	27183
15	Субординований борг	0	0	30924	187983	903837	1122744
16	Усього фінансових зобов'язань	5190994	996312	2836966	21046083	990142	31060497
17	Чистий розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	(435220)	193415	2191080	(14879564)	15100113	2169824
18	Сукупний розрив ліквідності на кінець дня 31 грудня	(435220)	(241805)	1949275	(12930289)	2169824	X

Примітка 33: Управління капіталом.

Мета банку в управлінні капіталу полягає у забезпеченні:

- дотримання вимог до капіталу, встановлених Національним банком України;
- спроможності банку стабільно функціонувати;
- покритті негативних наслідків кризових явищ.

Політика банку полягає в ефективному рівні капіталу, якій має забезпечувати довгострокову цінність для акціонерів, з урахуванням вимог щодо достатності капіталу, відповідності капіталу вимогам Національного банку України.

З метою визначення рівня капіталу банк оцінює рівень регулятивного капіталу та нормативи адекватності капіталу.

Регулятивний капітал є одним з найважливіших показників діяльності банків, основним призначенням якого є покриття негативних наслідків різноманітних ризиків, які банк бере на себе в процесі своєї діяльності, та забезпечення захисту вкладів, фінансової стійкості й стабільної діяльності банку.

Норматив адекватності регулятивного капіталу (норматив платоспроможності) відображає здатність банку своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за своїми зобов'язаннями, що впливають із торговельних, кредитних або інших операцій грошового характеру. Чим вище значення показника адекватності регулятивного капіталу, тим більша частка ризику, що її приймають на себе власники банку; і навпаки: чим нижче значення показника, тим більша частка ризику, що її приймають на себе кредитори/вкладники банку.

Норматив адекватності регулятивного капіталу встановлюється для запобігання надмірному перекладанню банком кредитного ризику та ризику неповернення банківських активів на кредиторів/вкладників банку.

Норматив (коефіцієнт) співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (далі – норматив НЗ) відображає розмір регулятивного капіталу, необхідний для здійснення банком

активних операцій. Норматив НЗ установлює мінімальний коефіцієнт співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів.

Станом на кінець дня 31.12.2009 значення нормативу адекватності регулятивного капіталу становило 16,86%, при нормативному значенні не менш ніж 10%, значення нормативу (коефіцієнту) співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів становило 13,45%, при нормативному значенні не менш ніж 9%.

Таблиця 33.1. Структура регулятивного капіталу

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
	ОСНОВНИЙ КАПІТАЛ		
1	Фактично сплачений зареєстрований статутний капітал	2868191	2068195
2	Розкриті резерви, що створені або збільшені за рахунок нерозподіленого прибутку:	432064	355469
2,1	Дивіденди, що направлені на збільшення статутного капіталу		
2,2	Емісійні різниці	2754	2754
2,3	Загальні резерви та резервні фонди, що створюються згідно з законами України:	429310	352715
2.3.1.	з них резервні фонди	331720	255125
3	Зменшення основного капіталу:	564208	64795
3,1	на суму недосформованих резервів під активні операції	0	0
3,2	на суму нематеріальних активів за мінусом суми зносу	99348	24644
3,3	на суму капітальних вкладень у нематеріальні активи	3466	40151
3,4	на суму збитків звітного року	461394	0
3,5	на суму власних акцій (часток, паїв), що викуплені в акціонерів	0	0
3,6	на суму коригувань основного капіталу згідно розпорядчих документів Національного банку України	0	0
4	Основний капітал (капітал 1-го рівня)	2736047	2358869
	ДОДАТКОВИЙ КАПІТАЛ		
5	Резерви під стандартну заборгованість інших банків, під стандартну заборгованість за кредитами, які надані клієнтам та під стандартну заборгованість за позабалансовими рахунками	64943	140974
6	Розрахунковий прибуток поточного року	0	46043
7	Прибуток минулих років	0	0
8	Субординований борг, що враховується до капіталу	1652097	667862
9	Додатковий капітал (капітал 2-го рівня)	1717039	854879
	ВІДВЕРНЕННЯ		
10	балансова вартість акцій власної емісії, що прийняті в забезпечення наданих банком кредитів	0	0
11	інше:	6178	5749
11,1	балансова вартість акцій та інших цінних паперів з з нефіксованим прибутком, що випущені банком у торговому портфелі та у портфелі банку на продаж	0	0
11,2	сума вкладень у капітал асоційованих та дочірніх установ, а також вкладень установ у розмірі 10 і більше відсотків їх статутного капіталу	6178	5749
11,3	сума коштів, що вкладені в інші банки на умовах субординованого боргу	0	0
11,4	балансова вартість цінних паперів у торговому портфелі банку, крім цінних паперів, які перебувають у власності банку	0	0
11,5	сума перевищення додатного ГЕПу більш року над сумою фактично сплаченого зареєстрованого статутного капіталу	0	0
12	Відвернення усього	6178	5749
13	Усього регулятивного капіталу	4446908	3207999

Таблиця 33.2. Структура капіталу банку, що розраховується на основі Базельської угоди про капітал

(тис. грн.)			
Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
	Основний Капітал		
1	Фактично сплачений зареєстрований статутний капітал	4520646	2 088 312
2	Розкриті резерви, що створені або збільшені за рахунок нерозподіленого прибутку:	(660092)	1 180 577
3	Емісійні різниці	14070	14 070
4	Основний капітал (капітал 1-го рівня)	3874624	3 282 959
	Додатковий Капітал		
5	Субординований борг, що враховується до капіталу	1652096	1 007 301
6	Резерв під кредити, до яких застосовано портфельний метод	268052	
	Додатковий капітал (капітал 2-го рівня)	1920148	1 007 301
	Відвернення:		
7	на суму вкладень у капітал асоційованих та дочірніх установ	3506	3 506
	Відвернень усього:	3506	3 506
8	Усього регулятивного капіталу	5791266	4 286 754

Примітка 34: Потенційні зобов'язання банку.
Розгляд справ у суді

Станом на кінець 2009 року АТ „ОТП Банк” бере участь у 3093 судових справах, у т.ч.:

- у 2950 справах, де банк є позивачем із загальною сумою вимог в розмірі 959278 тис. грн., 47915 тис. доларів США, 129 тис. євро та 898 тис. швейцарських франків (сума судових позовів включає суму заборгованості за кредитами та нарахованими відсотками, а також штрафи і пеню);
- у 143 справах, де банк є відповідачем (загальна сума вимог клієнтів до банку складає 28632 тис. грн. та 794 тис. доларів США).

Усі позови банку пов'язані з невиконанням клієнтами зобов'язань за кредитними договорами. Грунтуючись на власному досвіді розгляду зазначених справ у суді, банк вважає, що його вимоги будуть визнані в повному обсязі, проте це не призведе до будь-яких суттєвих компенсацій заборгованості з боку відповідачів. В зв'язку з цим банк заздалегідь створив під зазначену заборгованість резерви на покриття можливих збитків в належному обсязі.

Позови до банку пов'язані зі спробами визнання недійсними кредитних, іпотечних договорів та договорів поруки. Банк вважає, що йому вдасться довести у суді безпідставність зазначених претензій з боку позивачів.

Станом на кінець 2008 року АТ „ОТП Банк” брав участь у 405 судових справах, у т.ч.:

- у 381 справі, де банк є позивачем із загальною сумою вимог в розмірі 77339 тис. грн., 11327 тис. доларів США, 240 тис. євро та 53 тис. швейцарських франків (сума судових позовів включає суму заборгованості за кредитами та нарахованими відсотками, а також штрафи і пеню);
- у 24 справах, де банк є відповідачем (загальна сума вимог до банку складає 590 тис. грн.).

На кінець дня 31 грудня 2009 року в АТ „ОТП Банк” не було контрактних зобов'язань з придбання основних засобів та нематеріальних активів. Також за результатами звітного року банк не вбачає можливості виникнення у нього потенційних податкових зобов'язань, оскільки за даними річної податкової декларації у 2009 році він отримав збитки.

Таблиця 34.1. Майбутні мінімальні орендні платежі за невідмовною орендою

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	До 1 року	6693	101669
2	Від 1 до 5 років	267642	292618
3	Понад 5 років	127683	114949
4	Усього	402018	509236

Загальна сума майбутніх мінімальних суборендних платежів, що, як очікується, будуть отримані за невідмовними угодами про суборенду складає 10 тис. грн. (комп'ютерне обладнання).

Зобов'язання, що пов'язані з кредитуванням

Таблиця 34.2. Структура зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
1	Зобов'язання з кредитування, що надані		4125081	5641606
1.1	з них невикористані кредитні лінії		358395	596724
2	Експортні акредитиви		0	161643
3	Імпортні акредитиви		9919	195518
4	Гарантії надані		439719	732097
5	Авалі		85285	36986
6	Резерв за зобов'язанням, щр пов'язані з кредитуванням	18	(21915)	(62372)
7	Усього зобов'язанням, що пов'язані з кредитуванням за мінусом резервів		4638089	6705478

Станом на кінець дня 31 грудня 2009 року загальна сума зобов'язань з кредитування, наданих клієнтам, становила 4125081 тис. грн. та складалась з:

- зобов'язань з фінансування клієнтів за умови, що вони підтверджені договором і є безвідкличні, – на суму 358395 тис. грн.;
- зобов'язань з фінансування клієнтів за умови, що вони відкличні і не є ризиковими, – на суму 3766686 тис. грн.

Таблиця 34.3. Активи, надані в заставу

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік		Попередній рік	
		активи, надані в заставу	забезпечене зобов'язання	активи, надані в заставу	забезпечене зобов'язання
1	2	3	4	5	6
1	Торгові цінні папери	0	0	0	0
1.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	0	0	0	0
2	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0	0	0
3	Інвестиційна нерухомість	0	0	0	0
4	Основні засоби	0	0	0	0
5	Майнові права на грошові кошти	0	0	0	0
6	Резерв за зобов'язаннями, що пов'язані з кредитуванням	95808	95803	0	0
7	Усього	95808	95803	0	0

Примітка 35: Справедлива вартість фінансових інструментів.

Положення про Облікову політику банку розкриває методи оцінки активів та зобов'язань, їх переоцінки, створення спеціальних резервів на покриття можливих страт складене відповідно до чинного законодавства, нормативних документів Національного банку України, внутрішніх правил і положень банку.

Для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності банком використовувались методи оцінки фінансових активів та зобов'язань: за собівартістю та за справедливою (ринковою) вартістю.

Відповідно до Облікової політики застосування методу справедливої вартості для оцінки активів на дату балансу передбачене для оцінки цінних паперів в портфелі на продаж та похідних фінансових інструментів. Правила визначення справедливої вартості та відображення її в обліку для зазначених фінансових інструментів висвітлені у вказаних примітці 1 до річного звіту.

Відповідно до Облікової політики при обліку за справедливою (ринковою) вартістю активи визнаються за тією сумою коштів, яку необхідно було б сплатити для придбання таких активів у поточний час, а зобов'язання – за тією сумою коштів, яка б вимагалася для проведення розрахунку у поточний час.

Для оцінки справедливої вартості фінансових інструментів банк не використовував будь-які інші методи та/або суттєві припущення, або процедури, які не визначені в Обліковій політиці банку.

На звітну дату за справедливою вартістю в балансі банком відображені цінні папери в портфелі на продаж та похідні фінансові інструменти.

Банк вважає, що на звітну дату відображена в балансі вартість таких високоліквідних активів/зобов'язань як: грошові кошти та їх еквіваленти; короткострокові кошти залучені/розміщені на міжбанківському ринку; довгострокові кошти на міжбанківському ринку залучені/розміщені, до яких застосовується плаваюча ставка, може бути прирівняна до справедливої вартості.

Кредити та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові інструменти, які не мають котирування на активному ринку, поряд отже банк мав для визначення справедливої вартості застосовувати метод оцінювання, які мають охоплювати застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, якщо вони є доступними.

Банк вважає, що операції залучення строкових коштів від юридичних/фізичних осіб, кредитні операції з юридичними/фізичними особами, які на дату балансу оцінені за амортизованою собівартістю, не можуть бути оцінені за справедливою вартістю з причини відсутності активного ринку, а, значить, і відсутності достовірної інформації щодо ціни строкових ресурсів (прогнозних значень ставок) в умовах поглиблення фінансової кризи (примітка 2 „Економічне середовище, в умовах якого банк здійснює свою діяльність” цього річного звіту).

Кредиторська та дебіторська заборгованість відображені в балансі станом на кінець дня 31.12.2009 по первісній вартості.

Примітка 36: Операції з пов'язаними особами.

АТ „ОТП Банк” є банком зі 100% іноземним капіталом. Станом на кінець дня 31 грудня 2009 року його єдиним акціонером виступає Відкрите Акціонерне Товариство „Центральна Ощадна каса і

Комерційний Банк” – юридична особа за законодавством Угорщини, розташована за адресою: Угорщина, 1051, м.Будапешт, вул.Надор,16.

Таблиця 36.1. Залишки за операціями з пов’язаними особами за станом на кінець дня 31 грудня звітного року

(тис.грн.)							
Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов’язані особи
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Торгові цінні папери	0	0	0	0	0	0
2	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0	0	0	0	0
3	Кошти в інших банках		7	0	0	7041	0
4	Кредити та заборгованість клієнтів	0	0	4901	8230	0	57670
5	Резерв під заборгованість за кредитами	0	(1)	(252)	(12)	(141)	(4971)
6	Цінні папери в портфелі банку на продаж	0	0	0	0	0	990
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0	0	0	0	0
8	Інвестиції в асоційовані компанії	0	0	3454	0	3506	0
9	Інші активи	0	0	0	0	0	0
10	Довгострокові активи, призначені для продажу та активи групи вибуття	0	0	0	0	0	0
11	Кошти банків	0	36	0	0	7	0
12	Кошти клієнтів	0	0	5249	12648	0	57011
13	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	0	0	0	0
14	Інші залучені кошти	0	0	0	0	16893052	0
15	Резерви за зобов’язаннями	0	0	0	(1)	0	(10)
16	Інші зобов’язання	0	1476	0	0	0	0
17	Субординований борг	0	0	0	0	1202787	0
18	Зобов’язання, пов’язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу (чи групами вибуття)	0	0	0	0	0	0

Таблиця 36.2. Доходи та витрати за операціями з пов’язаними сторонами за звітний рік

(тис.грн.)							
Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов’язані особи
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Процентні доходи	0	5526	253	291	339	1706
2	Процентні витрати	0	(40)	0	(1010)	(925985)	(7684)
3	Резерви під заборгованість за кредитами	0	(1)	(252)	799	(51)	(2478)
4	Дивіденди	0	0	0	0	0	0

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи
1	2	3	4	5	6	7	8
5	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	0	0	0	0	0	0
6	Результат від переоцінки інших цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0	0	0	0	0
7	Результат від торгівлі іноземною валютою	0	0	0	0	0	0
8	Результат від переоцінки іноземної валюти	0	0	0	0	0	0
9	Комісійні доходи	0	0	1	0	2	0
10	Комісійні витрати	0	(12893)	0	0	0	0
11	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою за ринкову	0	0	0	0	0	0
12	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою за ринкову	0	0	0	0	0	0
13	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0	0	0	0	0
14	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0	0	0	0	0
15	Резерви за зобов'язаннями	0	0	0	(1)	0	(10)
16	Інші операційні доходи	0	0	0	0	0	0
17	Доходи/(витрати) від дострокового погашення заборгованості	0	0	0	0	0	0
18	Адміністративні та інші операційні витрати	0	0	0	0	0	0
19	Частка прибутку асоційованих компаній	0	0	0	0	0	0

Таблиця 36.3. Інші права та зобов'язання за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець дня 31 грудня звітного року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Гарантії надані	0	0	0	0	0	0

2	Гарантії отримані	0	2261129	0	0	0	34542
3	Імпортні акредитиви	0	0	0	0	0	0
4	Експортні акредитиви	0	0	0	0	0	0
5	Інші зобов'язання	0	0	5935	17233	0	75289
6	Інші потенційні зобов'язання	0	0	0	0	0	0

Таблиця 36.4. Кредити, що надані пов'язаним особам та погашені пов'язаними особами протягом звітнього року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Сума кредитів, що надані пов'язаним особам протягом року	0	0	6157	23524	0	106152
2	Сума кредитів, що погашені пов'язаними особами протягом року	0	0	1256	30636	0	95512

Таблиця 36.5. Залишки за операціями з пов'язаними особами за станом на кінець дня 31 грудня попереднього року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Торгові цінні папери	0	0	0	0	0	0
2	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0	0	0	0	0
3	Кошти в інших банках		0	0	0	0	0
4	Кредити та заборгованість клієнтів	0	0	0	15342	3775	47030
5	Резерв під заборгованість за кредитами	0	0	0	(811)	(90)	(2493)
6	Цінні папери в портфелі банку на продаж	0	0	0	0	0	0
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0	0	0	0	0
8	Інвестиції в асоційовані компанії	0	0	2243	0	3506	0
9	Інші активи	0	0	0	0	0	0
10	Довгострокові активи, призначені для продажу та активи групи вибуття	0	0	0	0	0	0
11	Кошти банків	0	0	0	0	112	0
12	Кошти клієнтів	0	0	0	25900	20953	1882
13	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	0	0	0	0
14	Інші залучені кошти	0	0	0	0	21620520	0
15	Резерви за зобов'язаннями	0	0	0	(10)	(9)	(33)
16	Інші зобов'язання	0	0	0	0	0	0
17	Субординований борг	0	0	0	0	531300	0

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи
1	2	3	4	5	6	7	8
18	Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу (чи групами вибуття)	0	0	0	0	0	0

Таблиця 36.6. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за попередній рік

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Процентні доходи	0	26	0	782	13	
2	Процентні витрати	0	(257657)	0	(499)	(14570)	(64)
3	Резерви під заборгованість за кредитами	0	0	0	(811)	(90)	0
4	Дивіденди	0	(304270)	0	0	0	0
5	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	0	0	0	0	0	0
6	Результат від переоцінки інших цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0	0	0	0	0
7	Результат від торгівлі іноземною валютою	0	0	0	0	0	0
8	Результат від переоцінки іноземної валюти	0	0	0	0	0	0
9	Комісійні доходи	0	0	0	0	1	0
10	Комісійні витрати	0	0	0	0	(747)	0
11	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою за ринкову	0	0	0	0	0	0
12	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою за ринкову	0	0	0	0	0	0
13	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0	0	0	0	0
14	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0	0	0	0	0

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи
1	2	3	4	5	6	7	8
15	Резерви за зобов'язаннями	0	0	0	0	0	0
16	Інші операційні доходи	0	0	0	0	0	0
17	Доходи/(витрати) від дострокового погашення заборгованості	0	0	0	0	0	0
18	Адміністративні та інші операційні витрати	0	0	0	0	0	0
19	Частка прибутку асоційованих компаній	0	0	0	0	0	0

Таблиця 36.7. Інші права та зобов'язання за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець дня 31 грудня попереднього року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Гарантії надані	0	0	0	77	0	0
2	Гарантії отримані	0	1601600	0	3587	0	15400
3	Імпортні акредитиви	0	0	0	0	0	0
4	Експортні акредитиви	0	0	0	0	0	0
5	Інші зобов'язання	0	0	0	454	23100	0
6	Інші потенційні зобов'язання	0	0	0	1858	542	1

Таблиця 36.8. Кредити, що надані пов'язаним особам та погашені пов'язаними особами протягом попереднього року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Материнська компанія	Найбільші учасники (акціонери) банку	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані особи
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Сума кредитів, що надані пов'язаним особам протягом року	0	204525	0	10963	2840	2658
2	Сума кредитів, що погашені пов'язаними особами протягом року	0	204525	0	3462	0	115

Таблиця 36.9. Виплати провідному управлінському персоналу

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік		Попередній рік	
		витрати	нараховане зобов'язання	витрати	нараховане зобов'язання
1	2	3	4	5	6
1	Поточні виплати працівникам	30506	0	22341	0
2	Виплати по закінченні трудової діяльності			0	0
3	Інші довгострокові виплати працівникам			0	0
4	Виплати при звільненні	198	0	104	0
5	Виплати інструментами власного капіталу банку	0	0	0	0

Примітка 37: Основні дочірні та асоційовані компанії.

Рядок	Назва	Вид діяльності	Величина та дата змін питомої ваги інвестицій у статутному капіталі об'єкта інвестування (% з одним десятковим знаком)	Частка контролю	Частка участі в капіталі	Країна реєстрації
1	2	3	4	5	6	7
1	Дочірні компанії:					
1.1	ТОВ „ОТП Лізинг”	65210	З часу створення ТОВ змін питомої ваги не відбувалося	100%	100%	Україна
2	Асоційовані компанії:					
2.1	ТОВ „ОТП Адміністратор пенсійних фондів”	67200	З часу створення ТОВ змін питомої ваги не відбувалося	49%	49%	Україна

Дочірнє підприємство ТОВ „ОТП Лізинг” було створено 06 червня 2008 року на підставі рішення Правління АТ „ОТП Банк” від 11.04.2008 за № 231/1, затвердженого рішенням Спостережної Ради банку від 11.04.2008 за № 13/1/2008. Банк виступає єдиним засновником підприємства. ТОВ „ОТП Лізинг” зареєстровано 09.06.2008 із статутним капіталом в розмірі 2243 тис. грн.

В листопаді 2009 року статутний капітал підприємства було збільшено на 1211 тис.грн. за рахунок грошового внеску банку. Таким чином, станом на кінець дня 31 грудня 2009 року внесок банку до статутного капіталу підприємства становив 3454 тис.грн.

Асоційована компанія ТОВ „ОТП Адміністратор пенсійних фондів” була створена 20 серпня 2008 року на підставі рішення Правління АТ „ОТП Банк” від 22.04.2008 за № 252, затвердженого рішенням Спостережної Ради банку від 23.04.2008 за № 14/2/2008. Банк створив компанію разом із іншим засновником – OTP Funds Servicing Ltd Hungary, якому належить 51% її капіталу. ТОВ „ОТП Адміністратор пенсійних фондів” зареєстровано 01.09.2008. Внесок банку до статутного капіталу компанії за станом на кінець дня 31 грудня 2009 року складає 3506 тис. грн.

Примітка 38: Операції довірчого управління.

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік	Зміни після дати останньої річної звітності
1	2	3	4	5
1	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	0	0	0
2	Поточні рахунки банку - управителя з довірчого управління	0	0	0
3	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	0	0	0
4	Цінні папери в довірчому управлінні	0	0	0
5	Банківські метали в довірчому управлінні	0	0	0
6	Інші активи в довірчому управлінні	0	2268	(2268)
7	Витрати за операціями довірчого управління	0	0	0
8	Нараховані доходи за об'єктами довірчого управління	0	11	(11)
9	Активні рахунки довірчого управління	0	2279	(2279)
10	Фонди банківського управління	0	0	0
11	Рахунки установників	0	2268	(2268)
12	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	0	0	0
13	Доходи від операцій довірчого управління	0	11	(11)
14	Пасивні рахунки довірчого управління	0	2279	(2279)

Через зміни в обліковій політиці банк з 2009 року не розглядає рефінансування житлових кредитів Державною іпотечною установою як операції довірчого управління. Згідно нового підходу, який застосовується перспективно, зазначені операції обліковуються як обслуговування іпотечних

кредитів. Ретроспективний підхід при складанні звітності визнаний недоречним у зв'язку з несуттєвим обсягом зазначених операцій і відсутністю впливу на балансові статті.

Примітка 39: Події після дати балансу.

На кінець 2009 року банк не відображав у звітності активів або зобов'язань, які раніше враховувались на підставі необґрунтованої або недостатньої інформації. Отже, виправлення або коригування звітних даних з цього приводу після дати балансу не вносилися.

В першому кварталі 2010 року банк не укладав договорів злиття та поглинання, не приймав планів стосовно припинення діяльності, не було фактів знищення матеріальних цінностей.

Банк продовжував реструктуризацію кредитної заборгованості клієнтів та здійснив черговий продаж частини кредитного портфелю в сумі 568535 тис. грн.

Нетипові коригуючі бухгалтерські проводки, які б могли вплинути на фінансову звітність банку станом на кінець 2009 року, не здійснювались.

Примітка 40: Інформація про аудитора (аудиторську фірму) та висновок проведеного аудиту.

Підтвердження річного звіту виконано ТОВ Аудиторською фірмою „РСМ АПіК”.

ТОВ Аудиторська фірма „РСМ АПіК” діє на підставі Свідоцтва про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності №0084, рішення аудиторської палати України від 15 грудня 2005 року №156/6, чинного до 15 грудня 2010 року.

Висновок підписує Бернатович Тетяна Олександрівна, сертифікат аудитора банків №0000021, виданий за рішенням Комітету з питань сертифікації аудиторів банків від 22.12.2004 № 88, рішенням Аудиторської палати України чинність сертифікату продовжено до 01 січня 2015 року, свідоцтво № 0000012 про внесення до реєстру аудиторів банків Національного банку України, видане на підставі рішення Комітету з питань аудиту банків від 30 серпня 2010 року, подовжено до 01 січня 2015 року за рішенням № 18 від 03 грудня 2009 року.

Висновок аудитора – умовно-позитивний.

Голова Правління

Д.В. Зінков

Головний бухгалтер

Д.Ф. Герасименко